

TÜRKİYE DEPREM SONRASI İYİLEŞME VE YENİDEN İMAR PROJESİ (TERRP)

ADANA MERKEZ YAĞMURSUYU PROJESİ ÇEVRESEL VE SOSYAL YÖNETİM PLANI (ÇSYP)

OCAK 2026

Not: Bu dokümanın orijinal dili İngilizce olup Türkçe versiyon bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Metinler arasında herhangi bir uyumsuzluk veya tereddüt oluşması halinde İngilizce metin esas alınacaktır.

Tasnif Dışı

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ	7
1.1. Çevresel ve Sosyal Yönetim Planının (ÇSYP) Hedefleri.....	7
1.2. Yasal ve Kurumsal Çerçeve	8
2. PROJE TANIMI.....	8
2.1. Mevcut Durum.....	13
2.1.1. Mevcut Nüfus	13
2.2. Kıyıboyu Caddesi Yağmursuyu Projesi’nin İnşası.....	14
2.3. Esentepe – Çamalağı Yağmursuyu Drenaj Projesi’nin İnşası	15
3. ROLLER VE SORUMLULUKLAR	17
4. ÇEVRESEL VE SOSYAL DEĞERLENDİRME.....	22
4.1. Hava Kalitesi	25
4.2. Gürültü.....	26
4.3. Su Kaynakları ve Atıksu.....	26
4.4. Atık Yönetimi	27
4.5. Biyolojik Çevre.....	28
4.6. Kültürel Miras.....	29
4.7. İklim Değişikliği.....	29
4.8. Toplum Sağlığı ve Güvenliği	29
4.9. Trafik Yönetimi	30
4.10. İşgücü Yönetimi	31
4.11. Alt Proje Faaliyetlerine İlişkin İş Sağlığı ve Güvenliği Riskleri ve Önlemleri.....	31
5. ÇEVRESEL VE SOSYAL YÖNETİM PLANI MATRİSİ	34
6. KAPASİTE GELİŞTİRME VE EĞİTİM	68
7. İZLEME VE RAPORLAMA.....	69
8. UYGULAMA TAKVİMİ VE BÜTÇE KAYNAKLARI.....	70
9. PAYDAŞ KATILIMI.....	72
10. EKLER.....	73
10.1. Ek-1: DSİ Geçiş Yazısı.....	73
10.2. Ek-2: Parsel 908/2 Tapu Bilgisi.....	74
10.3. Ek-3: Seyhan Belediyesi Yanıt.....	75
10.4. Ek-4: Adana Büyükşehir Belediyesi Genel Müdürlüğü Resmî Yazısı.....	76

10.5. Ek-5: DSİ Geçiş Yazısı.....	77
10.6. Ek-6: Ç&S Tarama Formu	79
10.6.1. Ek-1 Kıyıboyu Yağmur Suyu Projesi'nin Google Earth Görüntüsü	89
10.6.2. Ek-2 Esentepe Mahallesi Çamalağı Yağmur Suyu Drenaj Projesi Google Earth Görüntüsü.....	90
10.7. Ek-7: Tesadüfi Bulgu Bildirim Formu	91
10.8. Ek-8: Tesadüfi Buluntu Kaydı.....	95
10.9. Ek-9: İletişim Bilgileri.....	96
10.10. Ek-10: Paydaş Katılımı Toplantı Tutanağı.....	1
10.11. Ek-11: Şikâyet Özetleri	16

TABLÖLAR

Tablo 3-1 Roller ve Sorumluluklar	17
Tablo 5-1 Planlama, İnşaat ve İşletme Aşamaları için Çevresel ve Sosyal Etki Yönetim Planı	35
Tablo 6-1 Önerilen Eğitim ve Kapasite Geliştirme Yaklaşımı	68
Tablo 8-1 ÇSYP Bütçe Kaynakları	70
Tablo 8-2 Zaman Çizelgesi	71

ŞEKİLLER

Şekil 2-1 Adana İl'inin Konumu	9
Şekil 2-2 Proje Konumunun Google Earth Görünümü	11
Şekil 2-3 Kıyıboyu Caddesi Yağmur Suyu Projesi'nin Google Earth Görünümü	15
Şekil 2-4 Esentepe - Çamalağı Yağmur Suyu Drenaj Projesi'nin Google Earth Görünümü ...	16
Şekil 2-5 Mevcut Menfezin Görünümü	16
Şekil 4-1 Servis Yolu	23
Şekil 4-2 Asfalt Yolu Olmayan Bölüm	24

KISALTMALAR

AİM	Asbest İçeren Materyaller
ASKİ	Adana Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü
DSİ	Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü
DFP	Düzeltilici Faaliyet Planı
ESIRT	Çevresel ve Sosyal Olay Müdahale Mekanizması
Ç&S	Çevre & Sosyal
ÇSYP	Çevre ve Sosyal Yönetim Planı
ÇSS	Çevre ve Sosyal Standartlar
ÇSSG	Çevre, Sosyal, Sağlık ve Güvenlik
ÇSYÇ	Çevresel ve Sosyal Yönetim Çerçevesi
ÇSİR	Çevresel ve Sosyal İzleme Raporu
ÇSC	Çevresel ve Sosyal Çerçeve
ÇSTP	Çevresel ve Sosyal Taahhüt Planı
ÇED	Çevresel Etki Değerlendirmesi
ÇSG	Çevre, Sağlık ve Güvenlik
GIIPs	İyi Uluslararası Sanayi Uygulamaları
T.C.	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti
İLBANK	İller Bankası A.Ş.
İYP	İş Gücü Yönetim Planı
ÇŞB	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
İSG	İş Sağlığı ve Güvenliği
UKOME	Ulaşım Koordinasyon Merkezi
PUB	Proje Uygulama Birimi
CSİ	Cinsel Sömürü ve İstismar
PKP	Paydaş Katılım Planı
CT	Cinsel Taciz
TERRP	Türkiye Deprem Sonrası İyileştirme ve Yeniden İmar Projesi
DB	Dünya Bankası
DBG	Dünya Bankası Grubu

EKLER

- Ek-1: DSİ Geçiş İzin Belgesi
- Ek-2: 908/2 Parseline Ait Tapu Belgesi
- Ek-3: Seyhan Belediyesi Görüş Yazısı
- Ek-4: Adana Büyükşehir Belediyesi Genel Müdürlüğü Resmî Yazısı
- Ek-5: DSİ Geçiş İzin Belgesi
- Ek-6: Çevresel ve Sosyal Tarama Formu
- Ek-7: Tesadüfî Buluntu Bildirim Formu
- Ek-8: Tesadüfî Buluntu Kayıt Formu
- Ek-9: İletişim Bilgileri
- Ek-10: Halkın Katılımı Toplantısı Tutanakları
- Ek-11: Şikâyet Kayıt ve Özetleri

1. GİRİŞ

Adana Merkez Yağmursuyu Projesi'nin bu alt projesi, Türkiye Deprem Sonrası İyileştirme ve Yeniden İmar Projesi (TERRP) kapsamında finanse edilecek olup, İLBANK tarafından uygulanacak ve Dünya Bankası tarafından finanse edilecektir.

Proje, Şubat 2023 depremlerinden etkilenen bölgelerde altyapının iyileştirilmesi ve geliştirilmesine yönelik acil ihtiyaçlara yanıt vermek amacıyla geliştirilmiş olup, özellikle Esentepe ve Gürselpaşa Mahallelerinde temel altyapı hizmetlerinin iyileştirilmesine odaklanmaktadır.

Adana Merkez Yağmursuyu Projesi kapsamında yapılan değerlendirmeler, Şubat 2023 depremleri sonrasında yaşanan nüfus artışı ve yoğun göç hareketleri sonucunda ortaya çıkan altyapı ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik önemli bir dönüşümü ortaya koymaktadır. Bu değerlendirme, mevcut altyapı sistemlerinde meydana gelen hasarları ve yetersizlikleri, önerilen çözümlerin beklenen performansı ile karşılaştırarak ele almakta; artan talebin karşılanması ve sürdürülebilir hizmet sunumunun sağlanabilmesi için mevcut sistemlerin iyileştirilmesinin önemini vurgulamaktadır.

Bu kapsamda önerilen Adana Merkez Yağmursuyu Projesi, mevcut altyapının dönüştürülmesini hedeflemektedir. Yenilenecek altyapı, işletme verimliliğini artıracak ve iklimle ilişkili olaylara karşı dayanıklılığı güçlendirecek ileri teknolojileri içerecektir.

Projenin temel amacı, Adana ili Seyhan ve Çukurova ilçelerinde, özellikle Gürselpaşa ve Esentepe mahallelerinde, artan yağmursuyu miktarının etkin ve güvenli bir şekilde yönetilmesini sağlamaktır. Mevcut yağmursuyu drenaj altyapısının yetersizliği nedeniyle yağışlı dönemlerde su birikimleri meydana gelmekte ve bu durum taşkın risklerini artırmaktadır. Proje ile bu su birikimlerinin önlenmesi, taşkın risklerinin azaltılması, sinek ve haşere oluşumuna elverişli nemli ve durgun ortamların ortadan kaldırılması ve böylece halk sağlığının korunması hedeflenmektedir. Ayrıca, afet sonrası artan nüfus baskısı nedeniyle yetersiz kalan mevcut altyapının güçlendirilmesi amaçlanmaktadır. Nihai hedef, yerleşim alanlarında güvenli, sağlıklı ve sürdürülebilir kentsel çevrelerin oluşturulmasıdır.

Bu alt proje için hazırlanan Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı (ÇSYP / ESMP), Adana Merkez Yağmursuyu Projesi faaliyetlerinin olası çevresel ve sosyal risk ve etkilerini belirlemek ve Esentepe ile Gürselpaşa mahallelerindeki altyapı iyileştirme çalışmalarına ilişkin bu risk ve etkilerin yönetilmesine yönelik uygun azaltım ve kontrol önlemlerini tanımlamak amacıyla hazırlanmıştır.

Alt projenin, proje sahası ve yakın çevresinde oluşturabileceği çevresel ve sosyal etkilerin kısa süreli, yönetilebilir/azaltılabilir ve büyük ölçüde geri döndürülebilir olması beklenmektedir.

Bu Plan'ın izleyen bölümlerinde; alt proje alanı tanımlanmakta, Projenin geliştirilmesine ilişkin bağlayıcı mevzuat ve düzenlemeler ortaya konulmakta, çevresel ve sosyal risk ve etkiler belirlenmekte ve inşaat ile işletme aşamalarında uygulanacak azaltım ve yönetim önlemleri açıklanmaktadır.

1.1. Çevresel ve Sosyal Yönetim Planının (ÇSYP) Hedefleri

TERRP, Dünya Bankası'nın 2018 yılı Çevresel ve Sosyal Çerçevesi (ÇSC) kapsamında uygulanmaktadır. TERRP kapsamında hazırlanan Çevresel ve Sosyal Yönetim Çerçevesi

(ÇSYÇ), İşgücü Yönetimi Planı (İYP), Yeniden Yerleşim Çerçevesi (YYÇ) ve Paydaş Katılım Planına (PKP) linkteki adresten erişilebilir. <https://www.ilbank.gov.tr/uidb/turkiye-earthquake-recovery-and-reconstruction-project/accordion/197>.

TERRP'nin Çevresel ve Sosyal Yönetim Çerçevesi (ÇSYÇ) doğrultusunda, İLBANK bünyesindeki Proje Uygulama Birimi (PUB), Ek 2'de yer alan Çevresel ve Sosyal (Ç&S) Tarama sürecini tamamlamıştır. Öngörülen Ç&S riskleri ve etkileri doğrultusunda, Ç&S Risk Derecelendirmesi "Orta" olarak değerlendirilmiştir. Buna uygun olarak, proje için Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı (ÇSYP) detaylandırılmıştır.

- (i) Projenin uygulanması ve işletilmesi sırasında olumsuz çevresel ve sosyal etkileri ortadan kaldırmak, dengelemek veya kabul edilebilir seviyelere indirmek için alınacak önlemler,
- (ii) Bu önlemleri uygulamak için gerekli eylemler.

ÇSYP, Proje için hazırlanan ve belirtilen adreste bulunan Paydaş Katılım Planı (PKP) ile okunmalıdır: <https://www.ilbank.gov.tr/uidb/turkiye-earthquake-recovery-and-reconstruction-project/accordion/197>

1.2. Yasal ve Kurumsal Çerçeve

Proje, Dünya Bankası'nın 2016 tarihli Çevresel ve Sosyal Çerçevesi kapsamındaki Çevresel ve Sosyal Standartları, Dünya Bankası Grubu'nun Genel Çevre, Sağlık ve Güvenlik Kılavuzları, İyi Uluslararası Sektör Uygulamaları, Türkiye'de geçerli ulusal mevzuat ve projeye özel olarak hazırlanan TERRP Çevresel ve Sosyal Yönetim Çerçevesi ile uyumlu şekilde uygulanacaktır. Gerekliliklerin farklı olduğu durumlarda, daha katı olan şartlara göre uygulanacaktır.

Ulusal Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED), 11 Ağustos 1983 tarih ve 18132 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan ve daha sonra 29 Mayıs 2013 tarih ve 28661 sayılı Resmî Gazete'de revize edilen 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun Çevresel Etki Yönetmeliği'ne göre yürütülür ve Türkiye'deki çevre mevzuatının temel yasal çerçevesini oluşturur ve büyük ölçüde AB ÇED Direktifi ile uyumludur. Bu kanun çok sayıda yönetmelikle desteklenmektedir. Proje, 29 Temmuz 2022 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan en son ÇED Yönetmeliği uyarınca değerlendirilmiş ve kanalizasyon, yağmursuyu ve içme suyu boru hattı inşaat 2 işlerinin yönetmeliğin hem Ek-I hem de Ek-II'sinde yer almaması nedeniyle projenin ÇED yönetmeliği kapsamı dışında olduğu belirlenmiştir.

Dünya Bankası Çevresel ve Sosyal Standartları projenin tüm aşamalarında, özellikle de Projenin Çevresel ve Sosyal Yönetim Çerçevesinde 'sinde (ÇSYÇ için lütfen aşağıdaki bağlantıyı takip edin) açıklandığı üzere etki azaltma sürecinde takip edilecek ve uygulanacaktır. <https://www.ilbank.gov.tr/uidb/turkiye-earthquake-recovery-and-reconstruction-project/accordion/197>.

2. PROJE TANIMI

Adana İli, Akdeniz'in doğu kıyısında yer almaktadır. Adana ili, batıda Mersin ve Niğde, kuzeyde Kayseri, doğuda Kahramanmaraş, Osmaniye ve Hatay illeri, güneyde ise Akdeniz ile çevrilidir. Adana ilinin yüzölçümü 13.844 km²'dir.

Merkez ilçe dışında Adana'nın on bir ilçesi bulunmaktadır. Merkez ilçeler Çukurova, Sarıçam, Seyhan ve Yüreğir'dir. Diğer ilçeler ise Aladağ, Ceyhan, Feke, İmamoğlu, Karaisalı, Karataş, Kozan, Pozantı, Saimbeyli, Tufanbeyli ve Yumurtalık'tır.

Adana İl'inin konumu Şekil 2-1'de gösterilmektedir.

Şekil 2-1 Adana İl'inin Konumu

Adana Merkez Yağmursuyu Projesi, Adana ili Seyhan ve Çukurova ilçeleri sınırları içerisinde yer almakta olup, her iki ilçe de Seyhan Nehri tarafından oluşturulmuş alüvyal ovalar üzerinde konumlanmaktadır. Proje alanı genel olarak düz bir topoğrafyaya sahip olup, deniz seviyesinden ortalama 20–25 metre yükseklikte yer almakta ve ağırlıklı olarak Kuvaterner yaşlı alüvyal birimlerden oluşmaktadır.

Seyhan İlçesi doğuda Yüreğir, batıda Tarsus, kuzeyde Çukurova (Yeni Adana) ve güneyde Karataş ilçeleri ile çevrilidir. Adana'nın merkez ilçelerinden biri olan Çukurova İlçesi ise kuzeyde Seyhan Baraj Gölü, güneyde Seyhan İlçesi ile sınır oluşturmaktadır. Seyhan İlçesi büyük ölçüde kentsel yerleşim alanlarından oluşurken, Çukurova İlçesi'nin bazı kesimlerinde yarı kırsal yerleşimler bulunmakta ve bu alanlarda tarım ve hayvancılık faaliyetleri halen sürdürülmektedir.

Proje alanı Akdeniz iklimi etkisi altındadır. Yazlar sıcak ve kurak, kışlar ise ılık ve yağışlı geçmektedir. Yıllık ortalama yağış miktarı yaklaşık 640 mm olup, yağışların büyük bölümü kış aylarında gerçekleşmektedir. Yıllık ortalama sıcaklık ise yaklaşık 20°C'dir. Bu iklimsel ve topoğrafik koşullar, bölgede yağmursuyu yönetimi ihtiyacını doğrudan etkilemekte; taşkın risklerinin önlenmesi ve iklim değişikliğine karşı dirençli altyapı sistemlerinin oluşturulması açısından etkin bir drenaj altyapısının önemini ortaya koymaktadır.

Adana Merkez Yağmursuyu Projesi, Çukurova İlçesi Esentepe Mahallesi ile Seyhan İlçesi Gürselpaşa Mahallesi sınırları içerisinde uygulanacaktır. Bu mahalleler, kentin batı yönünde

hızla gelişen yerleşim alanları arasında yer almakta olup, artan konut yoğunluğu ve altyapı yatırımları ile karakterize edilmektedir.

Çukurova İlçesi’nde yer alan Esentepe Mahallesi, planlı yapılaşmanın hâkim olduğu, toplu konut alanları ve sosyal donatılarla gelişmiş bir kentsel yerleşim alanıdır. Gürselpaşa Mahallesi ise Seyhan İlçesi sınırları içerisinde yer almakta olup, son yıllarda gerçekleştirilen yeni konut ve kentsel altyapı projeleriyle hızlı bir büyüme göstermektedir. Her iki mahalle de Adana kent merkezine yakın, ulaşım bağlantıları gelişmiş bölgelerde konumlanmaktadır.

Bu alt proje kapsamında, artan nüfusun ihtiyaçlarını karşılamak ve mevcut yetersiz ve düzensiz yağmursuyu drenaj hatlarının neden olduğu sorunları gidermek amacıyla mühendislik esaslarına uygun yeni bir yağmursuyu drenaj sistemi inşa edilecektir. Tasarlanan sistem, yağmur suyunun etkin şekilde toplanmasını ve güvenli biçimde iletilmesini, taşkın risklerinin azaltılmasını ve çevresel ile halk sağlığı koşullarının iyileştirilmesini sağlayacaktır. Projenin tamamlanmasıyla birlikte, Seyhan ve Çukurova ilçelerinde sürdürülebilir kentsel gelişime ve iklim dirençliliğine önemli katkı sağlanması hedeflenmektedir.

Projenin inşa edileceği mahallelere ilişkin Google Earth görüntüleri, Şekil 2-2’de sunulmaktadır.

– ***Kıyboyu Caddesi Yağmursuyu Projesi***

1.727,87 m (Kutu Kesit B=5,0 m, H=3,0 m)

1.434,13 m (Kutu Kesit B=4,0 m, H=3,0 m)

TOPLAM= 3.162,00 m

– ***Esentepe - Çamalağı Yağmursuyu Drenaj Projesi***

530,85 m (U- Kesit B=2,5 m, H=2,20 m)

220,68 m (U- Kesit B=2,5 m, H=2,5 m)

705,75 m (U- Kesit B=3,0 m, H=3,0m)

21,06 m (U- Kesit B=3,5 m, H=3,0 m)

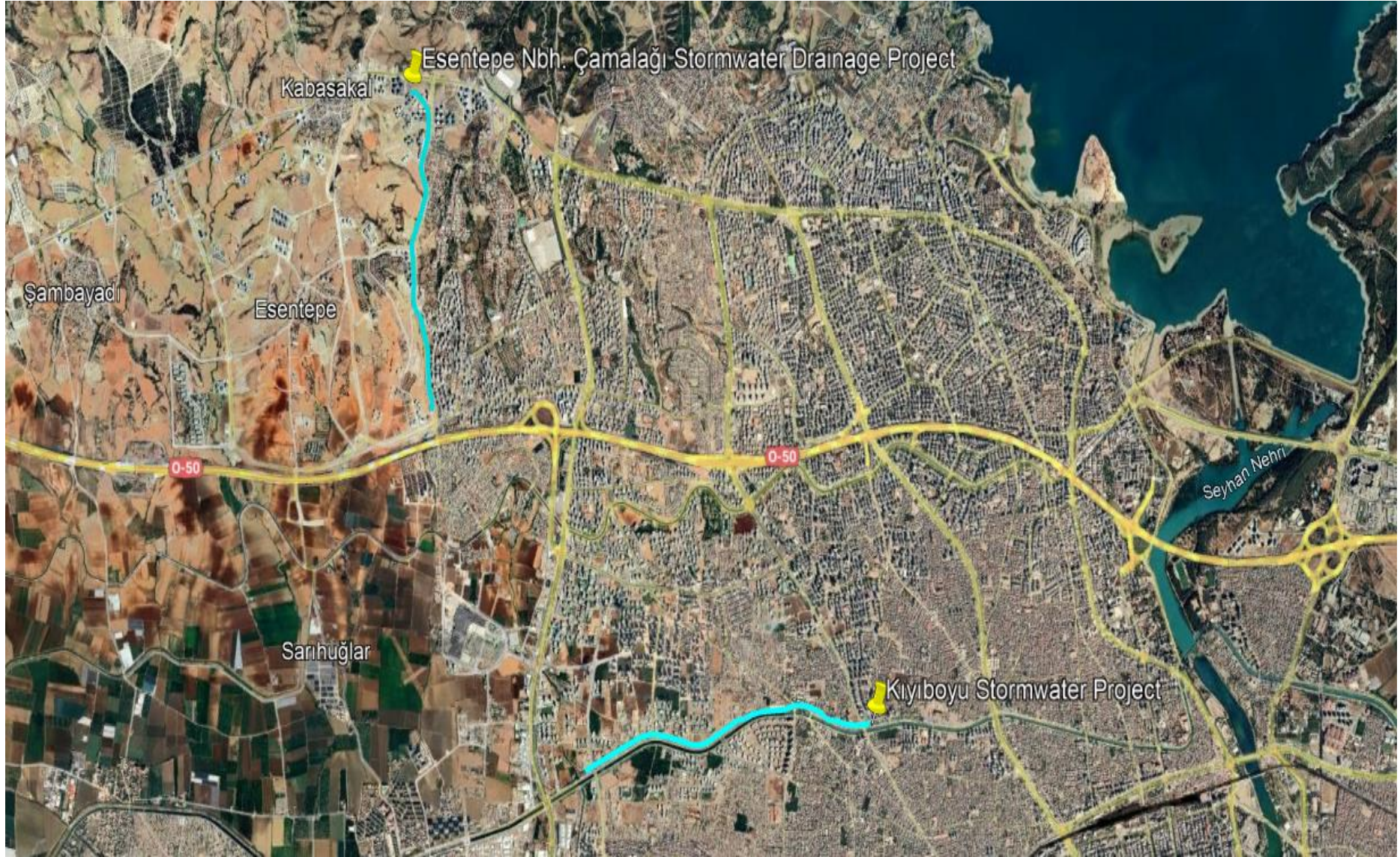
633,18 m (U- Kesit B=3,5 m, H=2,5 m)

7 Şut Yapısı (Toplam = 52,63 m)

8 Menfez Yapısı (Toplam = 649,96 m)

TOPLAM = 2814,11 m

Şekil 2-2 Proje Konumunun Google Earth Görünümü

Deprem, yer kabuğunda meydana gelen yer değiştirmeler olmakla birlikte, aynı zamanda insanları yaşam alanlarından uzaklaştıran önemli sosyal etkiler de doğurmaktadır. Dünya tarihinin en yıkıcı doğal afetleri arasında yer alan, Kahramanmaraş ve çevresinde meydana gelen depremlerin siyasi, ekonomik ve sosyal açıdan çok sayıda etki yaratacağı tartışmasızdır. Bu büyüklükteki depremlerin ardından geniş ölçekli nüfus hareketlerinin yaşanacağı öngörülebilir bir durumdur. Nitekim ilk aşamada, birçok kişi depremin yıkıcı etkilerinden kurtulmak amacıyla kendi imkânları dâhilinde bölgeyi terk etmiştir. Türkiye’de 2021 yılında yaklaşık 2,7 milyon kişinin iller arası göç ettiği dikkate alındığında, deprem sonrasında yalnızca birkaç hafta içerisinde gerçekleşen nüfus hareketliliğinin boyutu daha iyi anlaşılmaktadır. Bu hareketliliğin ne kadarının geçici ne kadarının kalıcı olacağını değerlendirmek için henüz erken olmakla birlikte, bölgenin deprem öncesindeki “göç kapasitesi ve eğiliminin” bu süreçle birlikte daha da hızlanabileceği göz önünde bulundurulmalıdır.

Deprem bölgesinin nüfus gücünün ve beşerî sermayesinin korunabilmesi için, bölgeden ayrılan kişilerin kısa olmayan bir süre içerisinde geri dönüşlerini teşvik edecek koşulların oluşturulması ve geri dönüş politikalarının geliştirilmesi gerekmektedir. Bu kapsamda belediyeler tarafından yürütülmesi gereken en önemli faaliyetlerden biri; içme suyu, kanalizasyon, yağmursuyu drenajı, kentsel ulaşım altyapısı ile yangın ve acil müdahale hizmetleri gibi kritik altyapı tesislerinin yeniden inşası ve rehabilitasyonudur.

Projenin genel amacı, ulusal mevzuat ve uluslararası standartlara uygun olarak yeterli kentsel altyapı hizmetlerinin sağlanması ve Şubat 2023 depremleri sonucunda meydana gelen hasarların yeniden inşa ve iyileştirme çalışmalarının planlanarak başarıyla hayata geçirilmesidir.

Depremzedeler için ayrılmış bir yerleşim alanında uygulanan Adana Merkez Yağmursuyu Projesi’nin temel hedeflerinden biri; mevcut yerleşim alanlarında yeşil alanların azalması ve durgun su birikimlerinin artması sonucunda ortaya çıkan olumsuz etkilerin azaltılmasıdır. İklim değişikliğine bağlı olarak Adana’da yaz mevsiminin uzaması ve ortalama sıcaklıkların artması, bu sorunu daha da derinleştirmiş; sinek ve haşere popülasyonlarında ciddi artışlara yol açmıştır. Bu durum, bölge sakinleri tarafından sıklıkla halk sağlığı ve yaşam kalitesi açısından bir sorun olarak dile getirilmektedir.

Buna ilave olarak, Şubat 2023 depremleri sonrasında özellikle Hatay ve çevre illerden gelen yerinden edilmiş nüfus, geçici barınma alanları ve yeni konut birimlerine yerleştirilmiştir. Bu nüfus artışı, mevcut altyapı sistemleri üzerinde baskı oluşturmuş ve yağmursuyu drenaj sistemlerinin etkinliğini azaltmıştır.

Bu çerçevede, Adana ili Seyhan ve Çukurova ilçelerinde yer alan Gürselpaşa ve Esentepe mahallelerinde, mevcut ve gelecekteki yüzey suyu yönetim ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla yeni yağmursuyu drenaj altyapısının inşa edilmesi, Adana Merkez Yağmursuyu Projesi’nin temel hedefini oluşturmaktadır.

Proje kapsamında, yüzey akışlarının teknik olarak tasarlanmış bir şebeke sistemi aracılığıyla toplanması ve güvenli biçimde deşarj edilmesi hedeflenmektedir. Bu doğrultuda; açık alanlarda yüzey sularının tahliyesini sağlamak amacıyla taş kaplamalı açık kanallar, yol geçişlerinde ise sistem sürekliliğini sağlamak üzere kutu menfez yapıları inşa edilecektir. Bu sistemin hayata geçirilmesiyle, yüzey sularının birikmesi önlenecek, drenaj performansı artırılacak ve bölge sakinlerine daha sağlıklı ve güvenli bir kentsel yaşam ortamı sunulacaktır.

Adana Merkez Yağmursuyu Projesi, Türkiye Deprem Sonrası İyileştirme ve Yeniden İmar Projesi (TERRP)’nin genel hedefleri ile uyumlu olup, depremde etkilenen bölgelerde dayanıklı ve sürdürülebilir kentsel altyapının geliştirilmesine katkı sağlamaktadır.

Alt proje aşağıdaki iki bileşenden oluşmaktadır:

- Kıyıboyu Caddesi Yağmursuyu Projesi’nin inşası,
- Esentepe – Çamalağı Yağmursuyu Drenaj Projesi’nin inşası.

2.1. Mevcut Durum

Şubat 2023 depremleri öncesinde, yağmursuyu yönetimi havzaları kapsamında değerlendirilen Kıyıboyu ve Çamalağı dere koridorları boyunca yer alan mevcut drenaj yapıları, artan yüzey akışı ve kentsel gelişimin gereksinimlerini karşılamak açısından ya bulunmamakta ya düzensiz nitelikte olmakta ya da yetersiz kalmaktaydı. Sistemlerin bazı kesimleri yetersiz kesitlere sahip veya fiziksel olarak bozulmuş kanallardan oluşurken, bazı bölümlerde ise herhangi bir yapısal güçlendirme, hidrolik kontrol yapısı veya bakım düzenlemesi bulunmayan doğal ya da düzensiz akış güzergâhları kullanılmaktaydı.

Bu durum aşağıdaki sorunların ortaya çıkmasına neden olmuştur:

- Mevcut açık kanallar ve menfezler, kapasite açısından yetersiz kalmış veya biriken enkaz ve sedimentler nedeniyle kısmen tıkanmıştır.
- Dere koridorlarında, yağmursuyu akışını yönlendirecek ve kontrol edecek mühendislik tasarımlı kesitlerin bulunmaması, erozyona, sediment taşınımına ve bitişik altyapı unsurlarının zarar görmesine yol açmıştır.
- Konut ve ticari gelişimin hızla arttığı kentsel alanlarda, entegre ve güvenilir bir drenaj ağının bulunmaması, taşkın risklerini artırmıştır.
- Bakımı yapılmış ve yapısal bütünlüğü olan bir sistemin olmaması, etkin yağmursuyu yönetimini engellemiş ve taşkın kaynaklı hasarlara karşı kırılganlığı artırmıştır.
- Çevredeki gelişim alanlarından doğal dere yataklarına yapılan plansız deşarjlar, zaten yetersiz olan altyapı üzerinde ilave baskı oluşturmuştur.

Şubat 2023 depremleri, halihazırda kırılgan durumda olan bu sistemin bazı bölümlerinde ilave hasarlara neden olarak mevcut yetersizlikleri daha da ağırlaştırmıştır. Bunun yanı sıra, artan kentleşme sonucunda yeşil ve geçirgen yüzeylerin azalması, yağmursuyu yüzey akış hacimlerinin artmasına yol açmış ve bu durum sistemin sınırlı kapasitesini aşmıştır.

Bu nedenle, mevcut proje kapsamında önerilen müdahalelerin temel gerekçesi; Kıyıboyu ve Esentepe – Çamalağı dere koridorları boyunca yer alan yağmursuyu drenaj altyapısının yetersizliğinin giderilmesidir. Projenin amacı, mevcut sistemin iyileştirilmesi ve genişletilmesi yoluyla; hidrolik kapasitesi artırılmış, taşkın riskleri azaltılmış, hizmet sürekliliği sağlanan ve iklim değişikliğine karşı dayanıklı, mühendislik esaslarına uygun bir yağmursuyu yönetim ağının oluşturulmasıdır. Bu yaklaşım, bölgedeki mevcut ve gelecekteki kentsel gelişimin ihtiyaçlarını karşılamayı hedeflemektedir.

2.1.1. Mevcut Nüfus

Kıyıboyu Caddesi Yağmursuyu Projesi ile Esentepe – Çamalağı Yağmursuyu Drenaj Projesi, Adana ili sınırları içerisinde yer alan yoğun kentsel yerleşim alanlarında konumlanmakta olup,

yüksek nüfus yoğunluğuna sahip konut bölgelerinde ortaya çıkan kritik yağmursuyu yönetimi ihtiyaçlarına yanıt vermeyi amaçlamaktadır.

Seyhan İlçesi sınırları içerisinde yer alan Kıyıboyu Caddesi Yağmursuyu Projesi, konut ve ticari kullanım alanlarının iç içe geçtiği bir bölgede uygulanacaktır. Proje alanı, yüksek nüfus yoğunluğu ile karakterize olup; Gürselpaşa Mahallesi'nde 52.797 kişi, Pınar Mahallesi'nde 40.843 kişi ve Fatih Mahallesi'nde 19.311 kişi olmak üzere toplamda yaklaşık 112.951 kişiye hizmet vermesi ve dolaylı olarak fayda sağlaması öngörülmektedir.

Çukurova İlçesi sınırları içerisinde yer alan Esentepe – Çamalağı Yağmursuyu Drenaj Projesi ise, hızla gelişen yerleşim alanlarında yağmur suyunun etkin şekilde yönetilmesi ve taşkın risklerinin önlenmesi amacıyla yeni, mühendislik esaslarına uygun bir drenaj ağının inşasına odaklanmaktadır. Bu alt projenin, Esentepe Mahallesi'nde 2.370 kişi ve Yüzüncüyıl Mahallesi'nde 48.097 kişi olmak üzere toplamda yaklaşık 50.467 kişiye hizmet vermesi planlanmaktadır.

Bu alt projeler birlikte ele alındığında; Adana ilinin önemli yerleşim alanlarında kentsel taşkınlara karşı dayanıklılığın artırılması, halk sağlığı ve mülkiyetin korunması ile sürdürülebilir kentsel gelişimin desteklenmesine önemli katkı sağlaması beklenmektedir.

2.2. Kıyıboyu Caddesi Yağmursuyu Projesi'nin İnşası

Seyhan İlçesi sınırları içerisinde, Pınar Mahallesi'nden Gürselpaşa Mahallesi sınırlarına kadar uzanan Kuzey Kıyıboyu Caddesi boyunca yer alan mevcut 3 × 3 m kesitli kutu menfez, geniş bir drenaj havzasından gelen artan yüzey akışlarını karşılamakta yetersiz hale gelmiştir. Bu mahallelerde hızla artan kentsel gelişim ile yeşil ve geçirgen yüzeylerin azalması, yüzey suyu akış miktarını önemli ölçüde artırmış ve mevcut menfezin hidrolik kapasitesini aşmasına neden olmuştur.

Yoğun yağış dönemlerinde meydana gelebilecek olası taşkınların önlenmesi amacıyla, mevcut menfeze paralel olarak yeni bir kutu menfez inşa edilmesi planlanmaktadır. Önerilen yağmursuyu drenaj sistemi (Şekil 2-3), Gürselpaşa, Pınar ve Fatih mahallelerinden gelen yüzey akışlarını toplayarak mevcut Bahçeşehir Deresi'ne güvenli bir şekilde deşarj edecek şekilde tasarlanmıştır.

Kıyıboyu Caddesi Yağmursuyu Projesi'nin toplam uzunluğu 3.162 m olup, aşağıdaki bileşenlerden oluşmaktadır:

- 1.727,87 m uzunluğunda, B = 5,0 m, H = 3,0 m kesit ölçülerine sahip kutu menfez,
- 1.434,13 m uzunluğunda, B = 4,0 m, H = 3,0 m kesit ölçülerine sahip kutu menfez.

Yeni tasarlanan bu sistem ile drenaj koridorunun hidrolik kapasitesinin artırılması, yoğun nüfuslu kentsel alanlarda taşkın risklerinin en aza indirilmesi ve Seyhan İlçesi genelinde yağmursuyu iletim verimliliğinin artırılması hedeflenmektedir.

Şekil 2-3 Kıyıboyu Caddesi Yağmur Suyu Projesi'nin Google Earth Görünümü

2.3. Esentepe – Çamalağı Yağmursuyu Drenaj Projesi'nin İnşası

Esentepe – Çamalağı Yağmursuyu Drenaj Projesi, Çukurova İlçesi sınırları içerisinde, Esentepe Mahallesi'ndeki Mehmet Fuat Diblan Caddesi'nden başlayarak Yılmaz Güney Bulvarı'nın güneyinde yer alan karayolu sınırına kadar uzanan güzergâhı kapsamaktadır. Şubat 2023 Kahramanmaraş depremleri sonrasında proje alanında inşaat faaliyetleri ve kentsel gelişim önemli ölçüde artmış; bu durum yeşil ve geçirgen yüzeylerin azalmasına, buna bağlı olarak yağmursuyu yüzey akış hacimlerinin artmasına ve taşkın risklerinin yükselmesine neden olmuştur.

Bu sorunların giderilmesi amacıyla proje kapsamında, Esentepe Mahallesi ile Yüzüncüyıl Mahallesi'nin batı kesimlerinden gelen yüzey akışlarını toplayarak mevcut menfez sistemine güvenli biçimde deşarj edecek, mühendislik esaslarına uygun yeni bir yağmursuyu drenaj sistemi inşa edilecektir (Şekil 2-4). Söz konusu müdahale ile yerel taşkınların azaltılması, kentsel drenaj kapasitesinin artırılması ve sürdürülebilir kentsel altyapı ilkeleri doğrultusunda çevresel dayanıklılığın güçlendirilmesi hedeflenmektedir.

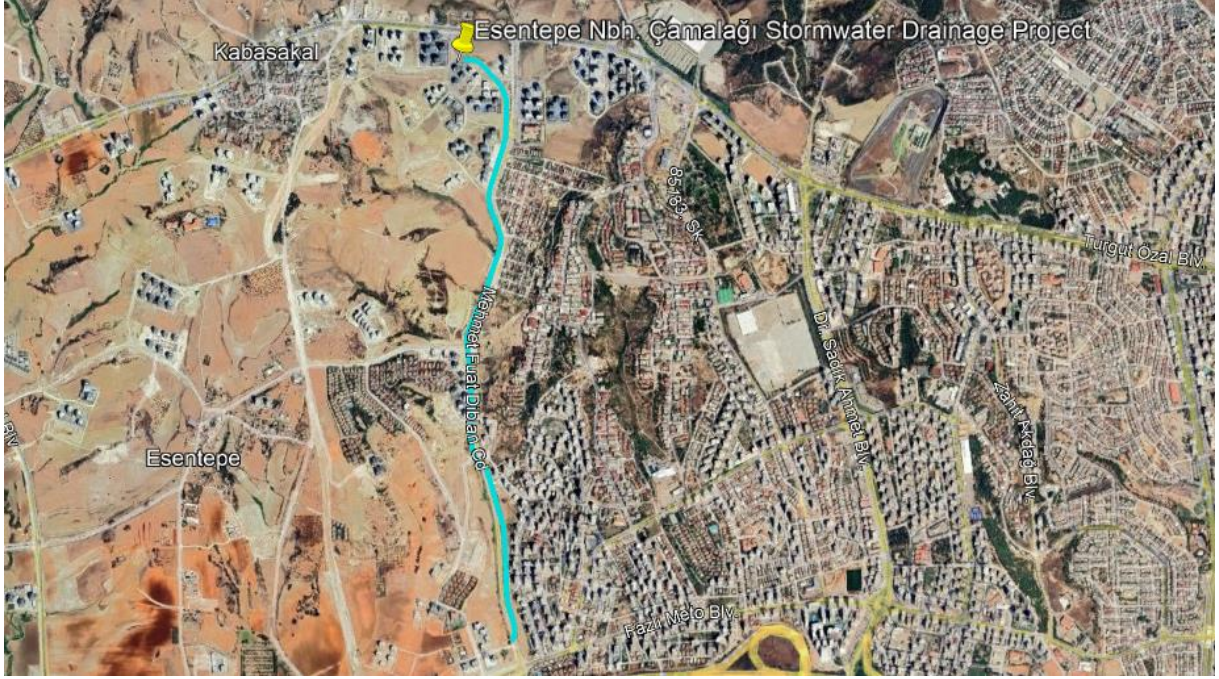
Esentepe – Çamalağı Yağmursuyu Drenaj Projesi, aşağıda belirtilen yapı ve bileşenlerden oluşmaktadır:

- 530,85 m uzunluğunda, U-kesit (B = 2,5 m, H = 2,20 m)
- 220,68 m uzunluğunda, U-kesit (B = 2,5 m, H = 2,5 m)
- 705,75 m uzunluğunda, U-kesit (B = 3,0 m, H = 3,0 m)
- 21,06 m uzunluğunda, U-kesit (B = 3,5 m, H = 3,0 m)
- 633,18 m uzunluğunda, U-kesit (B = 3,5 m, H = 2,5 m)
- 7 adet şut yapısı – toplam uzunluk 52,63 m
- 8 adet menfez yapısı – toplam uzunluk 649,96 m

Toplam proje uzunluğu: 2.814,11 m

Projenin tamamlanmasıyla birlikte, yeni gelişen yerleşim alanlarından kaynaklanan yağmursuyu akışlarının yönetimi için yeterli hidrolik kapasite sağlanacak, yüzey suyu birikimlerinin oluşma riski en aza indirilecek ve Çukurova İlçesi genelinde kentsel taşkınlara karşı dayanıklılık artırılacaktır.

Şekil 2-4 Esentepe - Çamalağı Yağmur Suyu Drenaj Projesi'nin Google Earth Görünümü

Şekil 2-5 Mevcut Menfezin Görünümü

3. ROLLER VE SORUMLULUKLAR

Alt projenin hazırlık, inşaat ve işletme aşamalarında, Yüklenici, Müşavir, ASKİ ve İLBANK'ın görev ve sorumlulukları Tablo 3-1'de tanımlanmaktadır. Bu rol ve sorumluluklar, Adana ili sınırları içerisinde inşa edilecek olan Adana Merkez Yağmursuyu Projesi kapsamında belirlenmiştir.

Söz konusu roller ve sorumluluklar; çevresel ve sosyal yükümlülükler, inşaat faaliyetlerinin yürütülmesi, izleme ve raporlama, paydaş katılımı ve bilgilendirme faaliyetleri gibi konularda kurum ve kuruluşların görev alanlarını açık bir şekilde ortaya koymak ve bu yükümlülüklerle uyumu sağlamak amacıyla tanımlanmıştır.

Tablo 3-1 Roller ve Sorumluluklar

Roller	Sorumluluklar
İnşaat Yüklenicisi	– Yüklenici, bu Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı (ÇSYP) kapsamında kendisi için tanımlanan tüm sorumluluklara uymakla yükümlüdür. – Yüklenici; İnşaat Aşaması Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı (Y-ÇSYP) ile İş Sağlığı ve Güvenliği Planı, Trafik Yönetim Planı, Atık Yönetim Planı gibi alt yönetim planları ve prosedürleri hazırlayacak ve inşaat faaliyetlerine başlamadan önce İLBANK Proje Uygulama Birimi (PUB) ve/veya denetim danışmanı onayına sunacaktır. – Yüklenici, ulusal mevzuat ve Dünya Bankası Çevresel ve Sosyal Standartları (ÇSS'ler) ile uyum sağlanması kapsamında, bu ÇSYP'de tanımlanan görev ve sorumluluklarının bilincinde olduğunu ve bunlara uyacağını temin edecektir. – Yüklenici; ÇSYP ve İşgücü Yönetim Planı (İYP)'nin uygulanması konusunda çalışanları yönlendirmek ve bilgilendirmek üzere tam zamanlı bir İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG) Uzmanı, tam zamanlı bir Çevre Uzmanı ve tam zamanlı bir Sosyal Uzman istihdam edecektir. Gerekli görülmesi halinde, eş zamanlı veya yüksek riskli faaliyetler sırasında yeterli denetimin sağlanabilmesi için ilave İSG personeli görevlendirilecektir. Uzun vadede, ölüm veya üç günden fazla hastanede yatış gerektiren durumlar gibi ciddi sağlık olaylarının meydana gelmesi halinde, Yüklenici söz konusu olayı Çevresel ve Sosyal Olaylara Müdahale Aracı (ESIRT) ve Çevresel ve Sosyal Taahhüt Planı (ESCP) hükümleri doğrultusunda, en geç 24 saat içerisinde, ilgili İzleme Müşaviri / Proje Yönetim Müşaviri aracılığıyla doğrudan İLBANK'a bildirecek ve izlenecek adımlara ilişkin rehberliği takip edecektir. – Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddet (CDS), Cinsel Sömürü ve İstismar (CSİ) ve/veya Cinsel Taciz (CT) vakalarının meydana gelmesi halinde, Yüklenici ilgili durumu ESCP hükümleri doğrultusunda, en geç 24 saat içerisinde, denetim danışmanı aracılığıyla doğrudan İLBANK'a bildirecektir. – Yüklenici, inşaat aşamasında çevresel ve sosyal farkındalığın artırılması amacıyla, çalışanlarına İSG dâhil olmak üzere

	çevresel ve sosyal konularda, Dünya Bankası ÇSS'leri ve ulusal mevzuata uygun eğitimler verecektir. – Yüklenici, alt proje süresince karşılaşılabilecek sorunların çözümüne yönelik bir Şikâyet Mekanizması oluşturacak ve etkin şekilde işletilmesini sağlayacaktır. Şikâyet Mekanizmasının erişilebilir, işlevsel ve etkin şekilde yönetildiği güvence altına alınacaktır. – Yüklenici, adil çalışma koşulları ve ayrımcılık yasağı dâhil olmak üzere işgücü standartlarını tesis edecek ve Adana iline özgü yerel kültürel değerlere aykırı davranışların önlenmesi için gerekli tedbirleri alacaktır. – Yüklenici, işgücü hareketliliğini yönetecek ve mümkün olan en yüksek ölçüde yerel işgücünün istihdam edilmesini sağlayacaktır. – Yüklenici, geçici kabul tarihinden itibaren kusur sorumluluk süresi boyunca, yeni inşa edilen tesislerde meydana gelebilecek her türlü onarımdan yürürlükteki mevzuat kapsamında sorumlu olacak; bu süre zarfında işletme aşamasına ilişkin ÇSYP'de tanımlanan önlemleri uygulayacaktır. – Projenin ilerleyişini ve ÇSYP'ye uyumu göstermek amacıyla, Çevresel ve Sosyal İzleme Raporları, ÇSYÇ Ek-9'da belirtilen formatla uyumlu olacak şekilde, aylık ve üç aylık periyotlarda hazırlanarak Kontrol Müşavirine sunulacaktır. – Yüklenici, Proje düzeyinde Şikâyet Mekanizması (ŞM) uygulayacak ve İşgücü Yönetim Prosedürleri ile uyumlu olarak Çalışanlar için Şikâyet Mekanizmasını oluşturacaktır. Bu mekanizmaların erişilebilirlik, gizlilik ve misillemeye karşı koruma ilkelerine uygun olması sağlanacaktır. – Yüklenici, tüm çalışanların işe başlamadan önce Davranış Kuralları'nı imzalamasını sağlayacak; çalışanlara Davranış Kuralları, CSİ/CT ve Şikâyet Mekanizmasının kullanımı konularında zorunlu eğitimler verecektir. – Yüklenici, CSİ/CT ile ilişkili tüm şikâyetlerin, mağdur odaklı ilkeler doğrultusunda, gizlilik esasına uygun olarak ele alınmasını ve Çevresel ve Sosyal Taahhüt Planı hükümleri doğrultusunda İLBANK'a raporlanmasını sağlayacaktır.
ASKİ Proje Ekibi	– ASKİ, projenin etkin şekilde uygulanmasını sağlamak amacıyla İLBANK Proje Uygulama Birimi ile yakın koordinasyon içerisinde çalışacaktır. – ASKİ, İLBANK tarafından makul şekilde talep edilmesi halinde, alt proje faaliyetlerine teknik ve idari destek sağlayacak ve katkıda bulunacaktır. – ASKİ, İLBANK PUB tarafından oluşturulan Proje Şikâyet Mekanizmasını destekleyecek ve proje ile ilgili kamuoyundan iletilen talep, görüş ve şikâyetlerin etkin şekilde ele alınmasını sağlamak üzere mekanizmanın işletilmesine katkı sunacaktır. – ASKİ Proje Ekibi, sözleşmenin uygulanmasına ilişkin ilerleme durumu ile sözleşme değişiklikleri ve sözleşmenin

	tamamlanmasına yönelik hususların görüşüldüğü periyodik toplantılara, İLBANK PUB ile katılım sağlayacaktır. – Alt projenin ASKİ’ye devredildiği tarihten itibaren, alt proje kapsamındaki varlıkların işletme ve bakımından ASKİ sorumlu olacak; alt proje ile bağlantılı olarak doğabilecek her türlü yükümlülük bakımından hukuki sorumluluğu üstlenecektir. – ASKİ Proje Ekibi, proje yönetimi, İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG) ile çevresel ve sosyal yönetim (ÇSYP) gereklilikleri, şikâyet mekanizmasının işletilmesi vb.) konularında personelin bilgi ve becerilerinin geliştirilmesi amacıyla, İLBANK PUB tarafından sağlanan kapasite geliştirme ve eğitim programlarına katılım sağlayacaktır. – ASKİ, yetki alanı dâhilindeki proje faaliyetlerini izlemek, ilerleme durumu, uyum ve karşılaşılan sorunlara ilişkin hususları İLBANK PUB’ne raporlamakla yükümlüdür. – Proje kapsamında gerekli olması halinde, işlerin yürütülmesine ilişkin AYKOME kararları ve diğer izinlerin alınmasından ASKİ sorumlu olacaktır. – Kusur sorumluluk süresi boyunca, tespit edilen veya bildirilen her türlü kusur ve soruna ilişkin olarak ASKİ, İLBANK PUB’ni bilgilendirecektir. – İLBANK PUB tarafından devredildikten sonra, ASKİ tüm alt proje varlıklarını yürürlükteki mevzuata uygun şekilde işletmeye hazır ve faal durumda tutacak ve kullanımını mevzuata uygun olarak sağlayacaktır. – ASKİ, yeniden inşa edilen veya rehabilite edilen tesislerin işletme ve bakımını, teknik, çevresel ve sosyal standartlara uygun şekilde gerçekleştirecektir. – ASKİ, İLBANK tarafından hazırlanan Yeniden Yerleşim Planı’nı uygulamakla yükümlüdür. 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu kapsamında karşılanamayan ve ÇSS5 gereklilikleri doğrultusunda yapılması gereken harcamalar, ASKİ tarafından kendi sosyal yardım fonundan karşılanacaktır. – ASKİ, alt proje inşaat faaliyetleri sırasında ortaya çıkabilecek tesadüfi buluntulara ilişkin tüm yazışma ve bildirimlerden, Proje Çevresel ve Sosyal Yönetim Çerçevesi (ÇSYÇ) hükümleri doğrultusunda sorumlu olacaktır.
Denetim Danışmanı	– Denetim Danışmanı, proje kapsamında yapım denetim hizmetlerini yürütecek; inşaat sözleşme paketlerinin teknik ilerlemesini ve İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG), çevresel, sosyal ve idari kapsamda alınması gereken önlemlerin uygulanmasını denetleyecektir. – Denetim Danışmanı, proje faaliyetlerini izlemek ve denetlemek amacıyla günlük olarak sahada bulunacaktır. – Denetim Danışmanı, alt projelerin ilerleme durumu ile belirlenmiş çevresel ve sosyal (Ç&S) standartlara uyumuna ilişkin düzenli raporlama yapmakla görevlidir. Bu görev; veri toplanmasını, bulguların dokümanite edilmesini ve raporların sunum sürecinin koordinasyonunu kapsamaktadır.

	– Denetim Danışmanı, Yüklenicinin çevresel ve sosyal ekibi tarafından sunulan saha denetim bulguları ve inceleme raporlarını konsolide edecek ve değerlendirecektir. Gerekli incelemelerin tamamlanmasının ardından söz konusu raporlar ASKİ ve İLBANK Proje Uygulama Birimi (PUB)’ne sunulacaktır. – Denetim Danışmanı, Üç Aylık Çevresel, Sosyal, Sağlık ve Güvenlik (ÇSSG) İzleme Raporlarını hazırlayacaktır. Bu raporlar, yerel Proje Yönetim Danışmanı (PYD) tarafından gözden geçirildikten sonra İLBANK PUB tarafından nihai hale getirilecek ve Dünya Bankası’na sunulacaktır. – Denetim Danışmanı, tüm inşaat ve işletme faaliyetlerinin projenin çevresel ve sosyal standartlarına uygun şekilde yürütülmesini sağlayacak ve uyumla ilgili ortaya çıkan hususların giderilmesini temin edecektir. – Saha denetimleri veya raporlamalar sırasında herhangi bir uygunsuzluk tespit edilmesi halinde, uygunsuzluk formlarının hazırlanması Denetim Danışmanının sorumluluğundadır. – Denetim Danışmanına bağlı Saha Şefi, ölüm, uzuv kaybı veya üç (3) günden fazla hastanede yatış gerektiren ciddi olayların meydana gelmesi halinde, durumu en geç 24 saat içerisinde İLBANK’a bildirecektir. Bu tür olaylara ilişkin olarak Yüklenici ve Denetim Danışmanı, Çevresel ve Sosyal Olaylara Müdahale Aracı hükümleri doğrultusunda Düzeltici Faaliyet Planlarının (DFP) izlenmesi ve uygulanmasından sorumludur. – Denetim Danışmanına bağlı Saha Şefi, Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddet (CDŞ), Cinsel Sömürü ve İstismar (CSİ) ve/veya Cinsel Taciz (CT) ile ilişkili herhangi bir durumun meydana gelmesi halinde, durumu en geç 24 saat içerisinde İLBANK’a bildirecektir. Bu kapsamdaki durumlarda da Yüklenici ve Denetim Danışmanı, Çevresel ve Sosyal Olaylara Müdahale Aracı hükümleri doğrultusunda Düzeltici Faaliyet Planlarının uygulanmasını ve izlenmesini sağlayacaktır. – Denetim Danışmanı; Şikâyet Mekanizması (ŞM), Çalışanlar için Şikâyet Mekanizması (ŞM), Davranış Kuralları (DK) ile CSİ/CT azaltım önlemlerinin Yüklenici tarafından uygulanmasını izleyecek; verilen eğitimleri ve imzalanmış Davranış Kuralları kayıtlarını doğrulayacaktır. – Denetim Danışmanı, CSİ/CT dâhil olmak üzere tüm şikâyetlerin, Proje gerekliliklerine uygun şekilde ele alınmasını ve gerekli durumlarda İLBANK’a raporlanmasını sağlayacaktır.
İLBANK	– İLBANK, Uluslararası İlişkiler Dairesi Başkanlığı bünyesinde görev yapan Proje Uygulama Birimi (PUB) aracılığıyla, projenin yönetimi ve uygulanmasından sorumlu olacaktır. – İLBANK, alt projelerin tüm uygulama sürecini denetleyecek ve proje kapsamındaki tüm faaliyetlerin Dünya Bankası’nın çevresel ve sosyal standartlarına uygun şekilde yürütülmesini sağlayacaktır.

	– İLBANK, projenin Çevresel ve Sosyal Taahhüt Planı (ÇSTP) ile uyumunu izleyecek; projenin Çevresel ve Sosyal Yönetim Çerçevesi (ÇSYÇ) ve İLBANK’ın ilgili diğer dokümanları doğrultusunda uygulanmasını temin edecektir. – İLBANK, Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı (ÇSYP), Yeniden Yerleşim Planı ve Paydaş Katılım Planı gibi gerekli çevresel ve sosyal dokümanların hazırlanmasını sağlayacaktır. – İLBANK, proje için bir Şikâyet Mekanizmasının (ŞM) oluşturulmasını ve bu mekanizmanın proje yaşam döngüsü boyunca etkin şekilde işletilmesini temin edecektir. – İLBANK, alt projenin çevresel ve sosyal performansı dâhil olmak üzere, tatmin edici şekilde uygulanmasından sorumludur. – İLBANK, inşaat yüklenicisinin, ASKİ Proje Ekibinin ve Denetim Danışmanının, Çevresel, Sosyal, Sağlık ve Güvenlik (ÇSSG) gerekliliklerine uyum performansını izleyecektir. – İLBANK, inşaat aşamasında Yüklenici tarafından hazırlanan üç aylık raporları inceleyecek; projenin ÇSSG performansına ilişkin olarak altı aylık düzenli izleme raporlarını hazırlayarak Dünya Bankası’na sunacaktır. – İLBANK, alt projenin uygulanmasına ilişkin çevresel, sosyal ve teknik konularda ASKİ ile koordinasyonu sağlayacak; ASKİ’nin sürece etkin katılımını ve projeyi sahiplenmesini temin edecektir. – Yüklenicinin faaliyetlerine ilişkin herhangi bir çevresel veya sosyal uygunsuzluk tespit edilmesi halinde, İLBANK PUB, söz konusu uygunsuzlukların giderilmesi için Yükleniciye talimat verecek; Yüklenici tarafından alınan önlemlerin yeterliliği İLBANK PUB tarafından değerlendirilecektir. – İLBANK PUB, Proje düzeyinde Şikâyet Mekanizmasının (ŞM) kurulmasını ve etkin şekilde işletilmesini sağlayacak; Cinsel Sömürü ve İstismar / Cinsel Taciz (CSİ/CT) ile ilişkili şikâyetlerin gizlilik esasına uygun olarak ele alınmasına yönelik düzenlemeleri güvence altına alacaktır. – İLBANK PUB, Davranış Kuralları (DK) ile CSİ/CT gerekliliklerine uyumu denetleyecek, bildirilen şikâyetleri izleyecek ve Çevresel ve Sosyal Taahhüt Planı (ÇSTP) doğrultusunda zamanında raporlama yapılmasını sağlayacaktır. – İLBANK PUB, proje yaşam döngüsü boyunca Şikâyet Mekanizması (ŞM), Davranış Kuralları (DK) ve CSİ/CT konularında yeterli kapasite geliştirme ve eğitim faaliyetlerinin uygulanmasını ve izlenmesini temin edecektir.
--	--

4. ÇEVRESEL VE SOSYAL DEĞERLENDİRME

Kısa süreli ve yerel ölçekte beklenen çevresel ve sosyal etkiler dikkate alındığında, bu alt proje, Dünya Bankası Çevresel ve Sosyal Çerçevesi kapsamında gerçekleştirilen risk tarama çalışması sonucunda Orta Riskli olarak sınıflandırılmıştır.

Dünya Bankası Çevresel ve Sosyal Standartları uyarınca; projede etkiler yaratması muhtemel belirli fiziksel unsurlar, faaliyetler ve tesisler bulunması halinde, çevresel ve sosyal riskler ile etkilerin Projenin Etki Alanı kapsamında tanımlanması gerekmektedir. Bu doğrultuda, projenin Etki Alanı; proje faaliyetleri ve tesislerinden doğrudan etkilenecek, mülkiyeti, işletmesi veya yönetimi proje kapsamında olan (yükleniciler dâhil) kentsel alanları kapsamaktadır. Projenin Etki Alanı aşağıdaki unsurları içermektedir: Proje Sahası ve Proje Erişim Yolları

Projenin inşaat ve işletme aşamalarında, yürütülen faaliyetler sonucunda çeşitli çevresel ve sosyal etkilerin ortaya çıkması mümkündür. İnşaat aşamasında oluşabilecek olası etkilerin genel olarak kısa süreli, düşük ila orta düzeyde büyüklüğe sahip ve yerel ölçekte sınırlı olması beklenmektedir. Bu etkiler ağırlıklı olarak; trafik, gürültü, titreşim, hava kalitesi, toprak bozulması ve kirliliği, hafriyat ve atık yönetimi, toplum sağlığı ve güvenliği, işgücü ve çalışma koşulları (iş sağlığı ve güvenliği dâhil) ile kamu hizmetlerinde geçici kesintiler ile ilişkili olacaktır.

Proje, depremde etkilenen bölgelerde, özellikle Adana ili Seyhan ve Çukurova ilçelerinde, yağmursuyu drenajı, içme suyu, sanitasyon ve kanalizasyon sistemleri gibi kritik altyapı tesislerinin inşa edilmesini amaçlamaktadır. Adana Merkez Yağmursuyu Projesi kapsamında yer alan tüm alt bileşenler, proje tasarım aşamasında mülkiyet durumu, kullanım hakları ve olası sosyal etkiler açısından ayrıntılı olarak değerlendirilmiştir. Yapılan incelemeler ve ilgili kurumların görüşleri doğrultusunda, proje kapsamında kamulaştırma yapılmasına veya geçici ya da kalıcı arazi edinimine ihtiyaç bulunmadığı tespit edilmiştir.

Kıyıboyu Caddesi Yağmursuyu Projesi:

- Proje güzergâhı, Devlet Su İşleri (DSİ) kanalını takip etmektedir. Bu nedenle, proje için DSİ'den geçiş izni alınmıştır. İlgili izin yazısı Ek-1'de sunulmaktadır.
- Kıyıboyu Caddesi güzergâhında yer alan ve başlangıçta özel mülkiyet olarak değerlendirilen 908/2 parsel numaralı taşınmazın, tapu kayıtları ve ilgili kurum görüşleri doğrultusunda Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü (DSİ) mülkiyetinde olduğu tespit edilmiştir (Ek-2: Tapu Belgesi). Bu kapsamda:
 - Proje uygulaması için DSİ'den gerekli geçiş izni alınmıştır.
 - Proje kapsamında kamulaştırma veya arazi edinimini gerektiren herhangi bir durum bulunmamaktadır.
- ASKİ, 908/2 parseline ilişkin İmar Planı Değişikliği başvurusunda bulunmuş olup, başvuru yazısı Ek-3'te yer almaktadır.

Bu doğrultuda, projenin birinci bileşeni kapsamında herhangi bir sosyal etki öngörülmemekte olup, ilave bir arazi edinimi planlamasına ihtiyaç bulunmamaktadır.

Esentepe – Çamalağı Yağmursuyu Drenaj Projesi:

İkinci bileşen kapsamında, arazi mülkiyeti ve kullanım durumu iki ayrı başlık altında değerlendirilmiştir.

1) Proje güzergâhının 2+700.00 kilometresinde, alanın kadastral sınırlar dışında kaldığı ve hâlihazırda ahşap bariyerlerle çevrili olduğu tespit edilmiştir. Yapılan incelemeler sonucunda söz konusu alanın aşağıdaki özelliklere sahip olduğu belirlenmiştir:

- Tescilsiz alan niteliğinde olduğu,
- Adana Büyükşehir Belediyesi mülkiyetinde bulunduğu,
- Onaylı imar planlarında yeşil alan olarak tanımlandığı.

Adana Büyükşehir Belediyesi Genel Müdürlüğü tarafından iletilen resmî yazıda, söz konusu alanın belediyeye ait olduğu ve proje kapsamında kullanılmasına yönelik herhangi bir hukuki veya idari engel bulunmadığı açıkça belirtilmiştir. İlgili belge Ek-4'te sunulmaktadır.

2) Projenin menfeze yakın bir kesiminde, önceki proje tasarımında özel bir şahsa ait bir parselin güzergâh içerisinde kaldığı tespit edilmiştir. Bu durum üzerine ASKİ Genel Müdürlüğü, Çukurova Belediyesi'nden imar planı değişikliği talep etmiştir.

Çukurova Belediyesi tarafından verilen yanıtta, imar planı değişikliğinin henüz askı ve kesinleşme süreçlerini tamamlamadığı, detaylı planlama çalışmalarının ilerleyen aşamalarda yürütüleceği bildirilmiştir.

Bu belirsizlikten kaynaklanabilecek arazi edinimi risklerinin ortadan kaldırılması amacıyla, şahıs parseli üzerinde kalan hat kesimi proje kapsamı dışına çıkarılmıştır. Bu doğrultuda:

- Şahıs parseli üzerinde kalan hat kesimi proje kapsamından çıkarılmış,
- Bu revizyon onaylanmış ve kabul edilmiş metrajlara yansıtılmış,
- Mevcut proje kapsamında ilave veya revize metraj ihtiyacı doğmamıştır.

Ayrıca, ASKİ Genel Müdürlüğü, hattın nihai kesimine ilişkin imar uygulamasının proje uygulamasını olumsuz etkilemeyeceğini yazılı olarak beyan etmiştir. İlgili belge Ek-4'te yer almaktadır.

Esentepe – Çamalağı Yağmursuyu Drenaj Projesi için alınan DSİ uygunluk/onay yazısı ise Ek-5'te sunulmaktadır.

Mevcut proje tasarımı ve onaylı proje kapsamı esas alındığında, proje kapsamında kalıcı veya geçici arazi edinimi ya da yerinden edilme gerekliliği öngörülmemektedir. Tüm proje bileşenleri, arazi ediniminden ve arazi kullanıcıları üzerindeki etkilerden kaçınılacak şekilde tasarlanmış olup, bu durum ilgili kurum onayları ve kabul edilmiş metrajlar ile teyit edilmiştir.

Bununla birlikte, proje uygulaması sırasında öngörülemeyen durumların ortaya çıkması ve arazi edinimi ihtiyacının doğması halinde, ulusal mevzuat ve Dünya Bankası ESS5 hükümleri doğrultusunda bir Yeniden Yerleşim Planı hazırlanacak ve uygulanacaktır.

Şekil 4-1 Servis Yolu

Şekil 4-1’de, ana güzergâh boyunca uzanan servis yolu yeşil renk ile gösterilmektedir. Bu kapsamda, mevcut ana yolun da servis yolu olarak kullanılması planlanmakta olup, servis yolunun toplam uzunluğu yaklaşık 2,5 km’dir.

Şekil 4-2’de ise servis yoluna ihtiyaç duyulan kesim gösterilmektedir. Servis yolu çalışmaları, imar planına uygun şekilde ve özel mülkiyete ait alanlara girilmeden, belediye tarafından sahada yapılan incelemelerle teyit edildiği üzere gerçekleştirilecektir.

Şekil 4-2 Asfalt Yolu Olmayan Bölüm

Ayrıca, servis yolu ve alt proje kapsamında herhangi bir arazi edinimine ihtiyaç duyulmadığına ilişkin değerlendirme, planlanan güzergâh hakkı boyunca gerçekleştirilen saha ziyaretleri ile masa başı çalışmalarına dayanmaktadır. Bu incelemeler sırasında, servis yolu güzergâhı ve çevresindeki alan; mevcut arazi kullanımı, mülkiyet durumu ve fiziksel koşullar açısından değerlendirilmiştir. Söz konusu gözlemler; proje tasarım dokümanları, imar planları ve mevcut kadastro bilgileri üzerinden yapılan incelemelerle desteklenmiştir. Yapılan değerlendirmeler sonucunda, servis yolu güzergâhının özel mülkiyete ait alanlara girmeden, mevcut kamuya ait yol koridorları ve kamu kullanımında olan alanlar içerisinde kaldığı teyit edilmiştir.

Servis yolu güzergâhına ilişkin yapılan değerlendirmeler doğrultusunda, güzergâhın büyük bölümünün mevcut ana yol koridoru üzerinden geçeceği belirlenmiştir. Bu doğrultuda, servis yolu mevcut yol ağı kullanılarak tesis edilecektir. Dolayısıyla, güzergâh boyunca ilave arazi edinimi, yeni bir erişim yolunun inşa edilmesi veya özel mülkiyete müdahale edilmesi söz konusu değildir.

Yalnızca güzergâhın bitiş noktasına yakın sınırlı bir kesimde asfalt kaplamanın bulunmadığı tespit edilmiştir. Bu bölümde erişim, mevcut stabilize zemin üzerinden sağlanacak olup, tüm çalışmalar kamu arazisi sınırları içerisinde yürütülecek ve özel mülkiyete ait alanlara girilmeyecektir. Bu yaklaşım, çevresel ve sosyal etkileri en aza indirirken, arazi edinimi gerekliliğini ortadan kaldırmaktadır.

Sonuç olarak, servis yolu ihtiyacının belirlenmesi; yalnızca gerekli görülen noktalarda, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'nün teknik gereklilikleri ile Dünya Bankası'nın çevresel ve sosyal standartları dikkate alınarak gerçekleştirilecek; mülkiyet, çevresel ve sosyal etkiler asgari düzeyde tutulacaktır.

Proje faaliyetlerine ilişkin potansiyel çevresel ve sosyal riskler aşağıda sunulmaktadır:

4.1. Hava Kalitesi

İnşaat Aşaması: Bu projenin inşaat aşamasında hava kalitesi üzerindeki başlıca etkiler; malzeme ayırma faaliyetleri, araç hareketleri, kazı ve dolgu çalışmaları, sıkıştırma işlemleri ile ağır inşaat makinelerinden (kamyonlar, ekskavatörler vb.) kaynaklanan emisyonlar ile ilişkili olacaktır.

Hava kirliliği ağırlıklı olarak toz emisyonları, egzoz gazı emisyonları ve sera gazı emisyonları şeklinde ortaya çıkacaktır. Proje alanının konumu dikkate alındığında, hassas alıcıların bu emisyonlardan etkilenmesi beklenmemektedir. İnşaat aşamasında hava kalitesi üzerindeki etkiler temel olarak aşağıdaki faaliyetlerden kaynaklanacaktır:

- Şantiye hazırlığı, kazı, dolgu ve sıkıştırma çalışmaları sırasında oluşan toz emisyonları,
- İnşaat malzemelerinin proje alanına taşınması sırasında araç hareketlerinden kaynaklanan toz emisyonları,
- İnşaat faaliyetlerinde kullanılan araç ve makinelerden kaynaklanan egzoz emisyonları,
- Araçlar ve iş makinelerinden düşük miktarlarda oluşan sera gazı emisyonları.

Bu hava kalitesi etkilerinin, sahada faaliyet gösterecek ekipman ve makine sayısının sınırlı olması nedeniyle mekânsal açıdan sınırlı ve kısa süreli olması beklenmektedir. Ayrıca, drenaj hattının kadastro yollarını takip etmesi ve inşaat faaliyetlerinin kademeli olarak yürütülmesi, etkilerin daha da sınırlı kalmasını sağlayacaktır.

Alt projenin Etki Alanı içerisindeki çevresel etkileri, proje ayak izi ile sınırlı olup, yalnızca inşaat aşamasında ve sınırlı bir süre boyunca etkili olacaktır. Hava kalitesine ilişkin şikâyetlerin iletilmesi halinde, etki alanında hava kalitesi ölçümleri gerçekleştirilecektir.

İşletme Aşaması: Alt projenin işletme aşamasında, yerel ve kısa süreli nitelikte olacak bakım ve onarım faaliyetleri dışında, hava kalitesi üzerinde etki oluşturabilecek herhangi bir faaliyetin gerçekleşmesi beklenmemektedir.

4.2. Gürültü

İnşaat Aşaması: Alt projenin inşaat faaliyetleri sırasında, araçlar, iş makineleri ve ekipmanların çalışması nedeniyle gürültü oluşması beklenmektedir. İnşaat süresince kullanılan tüm ekipman ve makineler, düzenli aralıklarla izlenecek ve bakımları yapılacaktır. Gürültüye ilişkin şikâyetlerin iletilmesi halinde, etki alanında gürültü ölçümleri gerçekleştirilecek ve gürültü seviyelerinin yürürlükteki mevzuatta belirtilen sınır değerlere düşürülmesi amacıyla alternatif çalışma düzenlemeleri geliştirilecektir.

İşletme Aşaması: Alt projenin işletme aşamasında, yerel ve kısa süreli nitelikte olacak bakım ve onarım faaliyetleri dışında, gürültü kaynağı olarak değerlendirilebilecek herhangi bir faaliyetin gerçekleşmesi beklenmemektedir.

4.3. Su Kaynakları ve Atıksu

İnşaat Aşaması: İnşaat aşamasında, boru hattı güzergâhı boyunca herhangi bir yüzey suyu kaynağı, dere, nehir veya kuru dere yatağı geçişi bulunmamaktadır. Ayrıca, çalışma alanında gerçekleştirilen sondajlar ve açılan deneme çukurlarında, her iki proje bileşeni kapsamında yeraltı suyuna rastlanmamıştır.

Bununla birlikte, inşaat aşamasında çalışanların ihtiyaçlarının karşılanması ve toz emisyonlarının önlenmesi amacıyla su teminine ihtiyaç duyulacaktır. Çalışanların içme suyu ihtiyacı ambalajlı içme suyu ile karşılanacak; kullanma suyu ihtiyacı ise şantiye yerleşimine bağlı olarak mevcut şebekeden veya tankerle sağlanacaktır. Personelden kaynaklanan atıksular, mevcut kanalizasyon şebekesinin bulunması halinde bu şebekeye deşarj edilecek; şebekenin bulunmadığı durumlarda ise sızdırmaz fosseptik tanklar ve taşınabilir tuvaletler aracılığıyla toplanacaktır.

Toz bastırma ve yıkama işlemleri için kullanılacak su, tankerler aracılığıyla proje alanına taşınacaktır. Çalışanlar için temin edilecek suyun kalitesi, İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmelik hükümlerine uygun olacaktır.

İnşaat faaliyetleri sırasında; yüzey akışı, yağışlı dönemlerde kazı hendeklerinin çamurlu su ile dolması gibi nedenlerle küçük ölçekli ve kısa süreli olumsuz etkilerin oluşması mümkündür. Ayrıca, inşaat faaliyetleri kapsamında ekipmanların depolanması, yakıt ikmali veya kullanımı sırasında yağlayıcılar, hidrolik sıvılar veya yakıtlar gibi petrol türevli maddelerin çevreye sızması riski bulunmaktadır. Bu kapsamda, olası dökülmelere karşı dökülme müdahale ekipmanları şantiyede hazır bulundurulacak; yağ değişimi yapılan alanlarda varillerin altına sızdırmaz toplama tavaları yerleştirilecektir. Proje alanına yakın bölgelerde akaryakıt istasyonlarının bulunması nedeniyle, sahada yakıt depolanması öngörülmemektedir.

İşletme Aşaması: Alt projenin işletme aşamasında, proje kapsamında günlük su kullanımını gerektiren herhangi bir faaliyet bulunmadığından, su kaynakları üzerinde bir etki oluşması ve atıksu oluşumu beklenmemektedir.

4.4. Atık Yönetimi

İnşaat Aşaması: Projenin inşaat aşamasında; kazı çalışmaları, malzeme temini, taşıma, ünite ve ekipmanların montajı gibi faaliyetler yürütülecektir. Bu faaliyetler kapsamında oluşması beklenen katı atık türleri; evsel atıklar, sistem ekipmanlarına ait ambalaj atıkları (ahşap, karton, plastik vb.), tehlikeli atıklar, özel nitelikli atıklar, hafriyat toprağı ve inşaat atıkları (plastik kırıntıları, hurda metal, ahşap, beton atıkları vb.) olacaktır.

Evsel Atıklar: İnşaat aşamasında görev alacak personelden kaynaklı evsel katı atıklar oluşacaktır. Bu atıklar ağırlıklı olarak organik içerikli olacaktır. Oluşan evsel katı atıklar, mevcut çöp konteynerlerinde geçici olarak depolanacak ve ilgili ilçe belediyesi tarafından çöp kamyonları ile toplanacaktır. Toplanan atıklar, lisanslı düzenli depolama sahalarına gönderilecektir.

Ambalaj Atıkları: Plastik, metal, cam, kâğıt, karton, kompozit ve benzeri malzemelerden oluşan ambalaj atıkları, diğer atıklardan ayrı olarak toplanacak ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından lisanslandırılmış Ambalaj Atığı Toplama, Ayırma ve Geri Kazanım Tesislerine teslim edilecektir.

Hafriyat Toprağı ve İnşaat Atıkları: Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği uyarınca; hafriyat toprağı ve inşaat atıklarının taşınmasından, gerekli izinlere sahip taşıma araçları kullanılarak, yetkili depolama alanlarına gönderilmesinden atık üreticileri sorumludur. Alt projenin inşaat aşamasında oluşacak hafriyat toprağı ve inşaat atıkları, Adana Büyükşehir Belediyesi'ne ait izinli hafriyat döküm sahasına taşınacaktır.

Yeniden kullanıma uygun olan hafriyat toprağı, şantiye sahasında belirlenen alanlarda geçici olarak depolanacak ve dolgu malzemesi olarak kullanılacaktır. Geçici depolama alanları; su kaynaklarından ve drenaj kanallarından uzak, erozyon, toz oluşumu ve yüzey akışını önleyecek şekilde düzenlenecek ve açıkça işaretlenecektir. Depolanan malzeme, inşaat ilerlemesine bağlı olarak en kısa sürede dolgu amacıyla yeniden kullanılacaktır. Yeniden kullanımı mümkün olmayan fazla hafriyat toprağı ve inşaat atıkları ise lisanslı bertaraf sahalarına gönderilecektir. Gerekli olması halinde, bakım ve onarım süreçlerinde de aynı prosedür izlenecektir.

Tehlikeli Atıklar: İnşaat aşamasında; ekipmanların depolanması, taşınması veya kullanımı sırasında yağlayıcılar, hidrolik sıvılar ve yakıtlar gibi petrol türevli maddelerin çevreye sızma riski bulunmaktadır. Bunun yanı sıra; yağlı ve kirlenmiş bezler, filtreler, kirlenmiş ambalajlar, toner kartuşları, boya kalıntıları, floresan lambalar, temizlik bezleri, tehlikeli yalıtım malzemeleri ve basınçlı tüpler gibi tehlikeli atıkların oluşması beklenmektedir.

Oluşması muhtemel tehlikeli atıklar, şantiye sahasında diğer atıklardan ayrı olarak, uygun kaplar içerisinde toplanacak ve beton zemin üzerinde, ikincil sızdırmazlık önlemleri bulunan, drenaj bağlantısı olan ve yer altı veya yüzey sularına karışmayı önleyecek şekilde oluşturulmuş özel bir alanda geçici olarak depolanacaktır. Tehlikeli atık geçici depolama alanı; yağıştan korunacak şekilde üstü kapalı olacak, böylece dökülme, sızıntı ve çevresel kirlilik riski azaltılarak çalışanların güvenliği sağlanacaktır. Depolama alanının tasarımında hakim rüzgâr yönü dikkate alınacak; toz ve kirlenici maddelerin yayılması önleneyecektir.

Tehlikeli atıklar, türlerine göre belirlenen kriterlere uygun şekilde kaynağında geçici olarak depolanacak, üzerinde “tehlikeli atık” veya “tehlikesiz atık” ibaresi, atık kodu, miktarı ve depolama tarihi yer alacak şekilde etiketlenecektir. Atıklar, lisanslı bertaraf veya geri kazanım tesislerine, Atıkların Karayolunda Taşınmasına İlişkin Tebliğ hükümlerine uygun olarak, lisanslı araçlarla taşınacaktır.

Atık Piller ve Akümülatörler: Atık piller, ayrı pil toplama kutularında toplanacaktır. Toplanan atık piller, yetkilendirilmiş kuruluş olan Taşınabilir Pil Üreticileri ve İthalatçıları Derneği’ne teslim edilerek lisanslı tesislerde bertaraf edilecektir. Bu atıklar, Atık Pil ve Akümülatörlerin Kontrolü Yönetmeliği hükümlerine uygun şekilde yönetilecektir. Uygun şekilde yönetilmemeleri halinde, bu atıklar insan sağlığı ve çevre üzerinde olumsuz etkilere yol açabilecektir.

Tıbbi Atıklar: İnşaat aşamasında, ilk yardım müdahaleleri sonucunda sınırlı miktarda tıbbi atık oluşması beklenmektedir. Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliği uyarınca, tıbbi atıklar özel kaplarda ve belirlenmiş alanlarda depolanacak; lisanslı araçlar ile toplanarak lisanslı bertaraf tesislerine gönderilecektir. Oluşması beklenen tıbbi atık miktarı çok düşük olmakla birlikte, uygun şekilde yönetilmemesi halinde bulaşıcı hastalık riski gibi ciddi etkilere yol açabilecektir.

İşletme Aşaması: Bakım ve onarım faaliyetleri, uygun şekilde bertaraf edilmesi gereken atıkların oluşmasına neden olabilir. Bu kapsamda oluşan atıklar; türlerine, yeniden kullanım ve geri kazanım potansiyellerine göre farklı kategorilere ayrılacaktır. Bu kategoriler; tehlikeli atıklar, geri dönüştürülebilir atıklar ve geri dönüştürülemeyen atıklar gibi atıkları içerebilir. Her bir atık türü, yürürlükteki ulusal mevzuat hükümlerine uygun şekilde yönetilecek ve bertaraf edilecektir.

4.5. Biyolojik Çevre

İnşaat Aşaması: Projenin inşaat aşamasında, biyolojik çevre ve doğal varlıklar üzerinde doğrudan veya dolaylı bazı etkilerin ortaya çıkması beklenmektedir. Bu kapsamda öne çıkan başlıca hususlardan biri, önerilen yağmursuyu drenaj hattı güzergâhı boyunca bulunan ağaçların etkilenme potansiyelidir. Proje güzergâhı boyunca gerçekleştirilen incelemeler sonucunda, yaklaşık 40 adet ağacın kaldırılmasının gerekebileceği öngörülmektedir. Kaldırılması öngörülen ağaçlar palmye ve çam türlerinden oluşmakta olup, söz konusu ağaçlar Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü’ne ait parseller üzerinde yer almakta, özel mülkiyete ait parsellerde bulunmamaktadır.

Kazı ve inşaat faaliyetleri kapsamında, proje güzergâhı üzerinde doğrudan yer alan bazı ağaçların kaldırılması gerekli olacaktır. Bu nedenle, proje güzergâhı boyunca bulunan ağaçların, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü’nün görüş ve önerileri doğrultusunda, uygun yöntemler kullanılarak taşınması veya yeniden konumlandırılması sağlanacaktır. Bu durum, yerel ölçekte sınırlı habitat kaybına ve kentsel biyolojik çeşitlilikte küçük ölçekli bir azalmaya neden olabilir.

Bununla birlikte, proje alanı büyük ölçüde kentsel yerleşim alanı içerisinde yer almakta olup, güzergâh boyunca resmî olarak tanımlanmış doğal veya ekolojik açıdan hassas alanlar bulunmamaktadır. Bu nedenle, biyolojik çevre üzerindeki genel etkinin düşük düzeyde olması beklenmektedir.

İşletme Aşaması: Projenin işletme aşamasında, biyolojik çevre üzerinde herhangi bir etki oluşması beklenmemektedir.

4.6. Kültürel Miras

İnşaat Aşaması: Alt proje alanının yakın çevresinde somut kültürel miras varlığı bulunmadığından, mevcut kültürel varlıklar üzerinde herhangi bir etki oluşması beklenmemektedir. Bununla birlikte, proje kapsamında yürütülecek inşaat faaliyetleri sırasında tesadüfi buluntulara rastlanması ihtimaline karşı, Ek-7’de sunulan Tesadüfi Buluntu Prosedürü uygulanacaktır. Tesadüfi buluntu ile karşılaşılması durumunda, Yüklenici, durumu derhal Denetim Danışmanına, İLBANK’a ve Adana Müze Müdürlüğü’ne bildirecek ve ilgili mevzuat doğrultusunda gerekli tüm tedbirleri alacaktır.

İşletme Aşaması: Projenin işletme aşamasında, tesadüfi buluntularla karşılaşılması beklenmemektedir.

4.7. İklim Değişikliği

İnşaat Aşaması: Projenin inşaat aşamasında iklim değişikliğine olan katkısı, sera gazı emisyonlarının oluşmasından kaynaklanacaktır. Sera gazı emisyonlarının büyük bölümü, inşaat makineleri ve ekipmanlarının kullanımı sırasında meydana gelecektir. Başlıca sera gazı emisyonu, içten yanmalı motorlarda benzin ve benzeri petrol türevi yakıtların yanması sonucu oluşan karbondioksit emisyonlarıdır. Yakıt yanması sırasında ayrıca daha düşük miktarlarda metan ve azot oksit emisyonları da oluşacaktır. Bu emisyonlar, iklim değişikliğine katkı sağlayacaktır.

Sera gazı emisyonları yoluyla projenin iklim değişikliği üzerindeki etkisi olumsuz ve doğrudan bir etki olarak değerlendirilmektedir. Etkinin bölgesel ölçekte, kısa süreli olması beklenmektedir. Alıcı ortamın duyarlılığı orta düzeyde olmakla birlikte, sahada kullanılacak inşaat makinesi ve ekipman sayısının sınırlı olması nedeniyle, etkinin önem derecesi düşük olarak değerlendirilmektedir.

İşletme Aşaması: Projenin işletme aşamasında iklim değişikliğine olan katkısı, inşaat aşaması için açıklanan etkilere benzer nitelikte olacak olup, etkinin önemi düşük düzeyde kalacaktır. İşletme aşamasında fosil yakıt kullanan ekipman ve makinelerin kullanımı sınırlı olacaktır.

Sonuç olarak, projenin arazi hazırlığı, inşaat ve işletme aşamalarında oluşacak sera gazı emisyonları nispeten kısa süreli olarak değerlendirilmektedir. Uygun azaltım önlemlerinin uygulanması ile sera gazı emisyonlarının asgari seviyeye indirilmesi mümkün olacaktır.

4.8. Toplum Sağlığı ve Güvenliği

İnşaat Aşaması: Projenin yerleşim alanları içerisinde uygulanacak olması nedeniyle; gürültü, toz oluşumu ve trafik yoğunluğu gibi geçici rahatsızlıklar, konut ve işyerlerine erişimde kısıtlamalar ile günlük yaşam faaliyetlerinde geçici aksaklıklar gibi sosyal etkilerin ortaya çıkması mümkündür. Bu etkilerin azaltılması amacıyla paydaş katılım faaliyetleri uygulanacaktır. Alt proje kapsamında yürütülecek inşaat çalışmaları kısa süreli ve geçici nitelikte olacaktır. Alt proje kapsamında yerinden edilme veya arazi edinimi gerekmemektedir. Bu nedenle, alt proje etki alanında bulunan hassas veya dezavantajlı bireyler ve gruplar üzerinde kalıcı olumsuz bir etki oluşması beklenmemektedir.

Alt projenin tüm yaşam döngüsü boyunca, paydaşların proje güzergâhı, çalışma süresi ve alternatif geçiş güzergâhları hakkında bilgilendirilmesi büyük önem taşımaktadır. Ayrıca, kentsel alanlarda yer alan tüm inşaat sahaları, toplumun devam eden çalışmalara kazara erişimini önlemek amacıyla, sağlam çitler veya bariyerlerle çevrilecektir. Gelişim sürecine katılımda farklı şekilde etkilenebilecek veya zorluk yaşayabilecek dezavantajlı ve hassas paydaşların belirlenmesine özel önem verilecektir. Paydaşların belirlenmesi sürekli bir süreç olup, düzenli olarak gözden geçirilecek ve güncellenecektir.

Projenin yerleşim alanlarında uygulanacak olması nedeniyle, toplumsal cinsiyete dayalı şiddet, cinsel sömürü ve istismar ile cinsel taciz riskleri bulunmaktadır. Bu kapsamda, tüm çalışanlar Davranış Kuralları'nı imzalayacak ve toplumsal cinsiyete dayalı şiddet, cinsel sömürü ve istismar ile cinsel taciz konularında eğitim alacaktır. Tüm çalışanların Davranış Kuralları'nı imzalaması zorunlu olacaktır. Proje personeli için oluşturulacak Şikâyet Mekanizması, bu tür vakaların ele alınmasında da kullanılacak; söz konusu şikâyetlerin gizlilik esasına uygun, etik ilkelere dayalı ve güvenli şekilde kayıt altına alınmasını sağlayacak mekanizmalar içerecektir.

İnşaat aşamasında, paydaşlarla yapılacak istişareler yoluyla; yaşlılar, hamile kadınlar, küçük çocuklar ve engelli bireyler gibi hassas ve dezavantajlı gruplar için, gerekli görülmesi halinde özel geçiş güzergâhları oluşturulacak ve ilave tedbirler uygulanacaktır. Çalışmaların kamuya açık alanlarda yürütülecek olması dikkate alınarak, bu alanlara halkın erişimi gerektiği ölçüde kısıtlanacaktır. Yüklenici, çalışma alanının yeterli şekilde aydınlatılmasını, uygun uyarı ve bilgilendirme levhalarının yerleştirilmesini ve bariyerlerin kurulmasını sağlayacaktır.

İşletme Aşaması: Projenin işletme aşamasında, toplum sağlığı ve güvenliği açısından herhangi bir olumsuz etki beklenmemektedir. Aksine, proje alanındaki toplumun güvenli yağmursuyu drenajı, temiz suya erişim ve sanitasyon altyapısına kavuşması sayesinde, toplum sağlığı ve yaşam kalitesi üzerinde olumlu etkiler oluşması beklenmektedir.

4.9. Trafik Yönetimi

İnşaat Aşaması: İnşaat aşamasında, yol kapatmaları ve inşaat faaliyetleri kapsamında kullanılacak ilave araçlar nedeniyle trafik ile ilişkili risklerin ortaya çıkması mümkündür. Ayrıca, yaya güvenliği açısından da riskler oluşabilecektir. Bununla birlikte, bu etkilerin sınırlı ve geçici nitelikte olması beklenmektedir.

Bu kapsamda, Yüklenici, araç trafiği için alternatif güzergâhlar sağlayacak ve çalışma programını buna uygun şekilde düzenleyecektir. Alternatif güzergâh sağlanmasının mümkün olmadığı durumlarda, kapatılan yollar mümkün olan en kısa sürede yeniden trafiğe açılacaktır. Yayalar için gerekli görülen alanlarda geçici yaya geçişleri oluşturulacaktır.

İnşaat çalışmaları kapsamında herhangi bir yol kapatılmadan önce, gerekli izinler Yüklenici tarafından alınacak ve ilgili paydaşlar önceden bilgilendirilecektir. İnşaat sahasında, trafik güvenliğinin sağlanması amacıyla gerekli trafik işaretleri yerleştirilecek, fiziksel yönlendirme elemanları kullanılacak ve trafik akışı güvenli şekilde düzenlenecektir.

İşletme Aşaması: Projenin işletme aşamasında, trafik yönetimine ilişkin herhangi bir olumsuz etkinin oluşması beklenmemektedir.

4.10. İşgücü Yönetimi

İnşaat aşamasında yaklaşık altmış personelin istihdam edilmesi öngörülmektedir. Projenin Adana ilinin farklı mahallelerinde uygulanacak olması nedeniyle, kalıcı konaklama tesislerinin kurulmasına ihtiyaç duyulması beklenmemektedir. Bununla birlikte, gerekli görülmesi halinde, alt proje kapsamında çalışacak personelin konaklama, dinlenme, yemek ve hijyen ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla şantiye sahası içerisinde konteynerler kurulabilecektir. Kurulacak bu konteynerler, Dünya Bankası tarafından kabul edilen işçi konaklama standartlarına uygun olacaktır.

Alt projenin inşaat aşamasında etkilenmesi beklenen yerleşim alanlarında, nüfus düzeyi açısından olumsuz bir etki oluşması öngörülmemektedir. Alt proje kapsamında istihdam edilecek personelin çalışma izinleri ASKİ tarafından takip edilecek, işe alım süreçleri yürürlükteki mevzuata uygun olarak gerçekleştirilecektir. İnşaat ve işletme dönemlerinde istihdam edilecek personelin, yasal çalışma izinleri kontrol edilerek işe alımı sağlanacaktır.

Alt proje için, proje düzeyinde hazırlanmış olan İşgücü Yönetim Prosedürleri eksiksiz şekilde uygulanacaktır. Söz konusu prosedürler; çocuk işçiliğinin, zorla çalıştırmanın, kayıt dışı istihdamın, cinsel sömürü ve istismarın ile cinsel tacizin önlenmesine yönelik tedbirleri içermektedir. Alt proje kapsamında, zorla çalıştırma, çocuk işçiliği veya diğer zararlı ya da sömürüye dayalı işgücü biçimlerini içeren herhangi bir mal veya ekipman kullanımı söz konusu değildir. Mal ve ekipman teminine ilişkin ihale ve sözleşme dokümanları aracılığıyla, tedarik zincirinde yer alan işgücü ve çalışma koşullarının mevzuata uygunluğu güvence altına alınacaktır.

Alt proje kapsamında çalışanlar için bir çalışan şikâyet mekanizması kurulacaktır. Çalışanlar, misilleme korkusu olmaksızın, ihtiyaç ve endişelerini dile getirebilecek; anonim başvuru yapılması da mümkün olacaktır. Çalışanlar; konaklama, yemek, hijyen koşulları, iş sağlığı ve güvenliği riskleri ve kişisel koruyucu donanımlar dâhil olmak üzere çeşitli konularda şikâyet ve taleplerini iletebilecektir.

Tüm çalışanlar, Davranış Kurallarını imzalayacak ve bu kurallar hakkında eğitim alacaktır. Bu kapsamda, toplumsal uyum üzerinde olumsuz etkilere yol açabilecek davranışların önlenmesi ile cinsel sömürü, istismar ve cinsel taciz risklerinin yönetilmesi amaçlanmaktadır.

4.11. Alt Proje Faaliyetlerine İlişkin İş Sağlığı ve Güvenliği Riskleri ve Önlemleri

Türk ulusal mevzuatı ile Dünya Bankası Grubu İş Sağlığı ve Güvenliği Kılavuzları uyarınca; kazı çalışmaları, beton dökümü, dolgu faaliyetleri, betonarme imalatlar ve çeşitli demir işleri dâhil olmak üzere, inşaat, işletme ve işten çıkarma aşamalarında ortaya çıkabilecek tüm genel ve sektöre özgü iş sağlığı ve güvenliği tehlike ve riskleri yeterli şekilde belirlenecek, ele alınacak ve yönetilecektir. Bu kapsamda; kazı çalışmaları, hendek açma faaliyetleri, iksa ve zemin destek sistemleri ile diğer yüksek riskli inşaat faaliyetlerinden kaynaklanan riskler özel olarak değerlendirilecektir.

- Alt projeye özgü İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Planı, Acil Durumlara Hazırlık ve Müdahale Planı, Trafik Yönetim Planı, Olay Araştırma ve Raporlama Prosedürü ile kapsamlı bir Çalışma İzni Prosedürü hazırlanacak ve saha mobilizasyonu başlamadan önce Denetim Danışmanı ve İLBANK'a inceleme ve onay için sunulacaktır. Çalışma İzni sistemi; izin gerektiren faaliyetlerin kapsamını, yetkili personelin görev ve

sorumluluklarını, tehlike tanımlama ve kontrol önlemlerini, izin onay ve kapatma süreçlerini ile iletişim prosedürlerini açık şekilde tanımlayacaktır. Yüklenici, bu sahaya özgü sistemi ulusal iş sağlığı ve güvenliği mevzuatı ile İLBANK ve Dünya Bankası gerekliliklerine uygun olarak kuracaktır.

- Ön hazırlık çalışmaları kapsamında, projeye özgü bir risk değerlendirme dokümanı, projede görevlendirilen iş sağlığı ve güvenliği uzmanları tarafından hazırlanacaktır.
- İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitim Planı, eğitim konularını ve zamanlamasını kapsayacak şekilde hazırlanacak ve ulusal mevzuatla uyumlu olacaktır.
- Trafik Yönetim Planı doğrultusunda, tüm proje personeline güvenli sürüş eğitimleri verilecektir. Yolların yerel halk tarafından da kullanılıyor olması nedeniyle, bu eğitimlerde toplum güvenliğine özel önem verilecektir. Ayrıca Yüklenici, her çalışma alanı için; yaya-araç ayrımı yapılan güzergâhlar, görünür ve dayanıklı işaretlemeler, kritik noktalarda eğitilmiş yönlendirme personeli ve faaliyete özel trafik kontrol planlarını içeren yer-özel trafik düzenlemelerini geliştirecek ve uygulayacaktır.
- Proje sahasına yetkisiz girişler, aktif inşaat alanlarının tamamen çevrilmesi ve 24 saat esasına göre güvenlik personeli bulundurulması suretiyle engellenecektir. Tehlike iletişimi, ilgili mevzuata uygun yeterli sayıda uyarı levhası ile sağlanacaktır. Gece çalışmaları ve açık kazılar için; yeterli aydınlatma, ışıklı uyarı levhaları, reflektif bariyerler ve sürekli saha gözetimi gibi ilave önlemler uygulanacaktır.
- Çalışanlara, Türk Standartları ve Avrupa Normlarına uygun kişisel koruyucu donanımlar temin edilecek ve bu ekipmanların ne zaman ve nasıl kullanılacağına dair eğitimler verilecektir. Ayrıca, her faaliyet için gerekli kişisel koruyucu donanım türlerini, kullanım talimatlarını, bakım ve yenileme prosedürlerini tanımlayan faaliyete özgü detaylı gereklilikler oluşturulacaktır.
- Kesme, kaynak, kapalı alana giriş, kazı çalışmaları ve kaldırma operasyonları gibi özel nitelikli işler, yalnızca çalışma izni sistemi kapsamında gerçekleştirilecektir.
- Aşırı hava koşullarının ortaya çıkması halinde, çalışma saatleri ve vardiya düzenlemeleri gibi idari önlemler uygulanacaktır.
- Şantiye sahalarında, yaralanma durumlarında kullanılmak üzere yeterli ilk yardım ekipmanı ve tesisleri sağlanacaktır. Temel yangınla mücadele ve yaralı tahliyesini içeren düzenli tatbikatlar gerçekleştirilecektir. Ulusal mevzuat doğrultusunda, sahada yeterli sayıda sertifikalı ilk yardımcı bulundurulacaktır.
- Proje alanında asbest içeren malzemeye rastlanmamıştır. Ancak inşaat sırasında asbeste rastlanması durumunda, TERRP Çevresel ve Sosyal Yönetim Çerçevesinde belirtilen hükümlere uygun olarak Asbest Yönetim Planı hazırlanacaktır.
- Kayma, takılma ve düşme riskleri, iyi şantiye düzeni sağlanarak yönetilecektir. Yürüyüş ve çalışma alanları temiz ve düzenli tutulacak; düzensiz zeminler ve açık kazılar uyarı levhaları ve bariyerlerle koruma altına alınacaktır. Kaymaya dayanıklı iş ayakkabıları temin edilecektir.
- Kapalı alan çalışmaları, yalnızca çalışma izni sistemi kapsamında yürütülecektir. Giriş öncesinde ortam ölçümleri yapılacak, gerekli havalandırma sağlanacak ve yalnızca yetkili ve eğitilmiş personel çalışacaktır.
- Elektrik işleri, ulusal mevzuata uygun şekilde yürütülecek; yalnızca yetkili elektrikçiler çalışacaktır. Enerji kesme ve kilitleme sistemleri uygulanacaktır.
- Gürültü ve titreşim maruziyeti, mühendislik ve idari önlemlerle kontrol altına alınacaktır. Gerekli ölçümler yapılacak, kişisel kulak koruyucular kullanılacaktır.

- Elle taşıma faaliyetleri, kas-iskelet sistemi yaralanmalarını önlemek amacıyla değerlendirilecek; mümkün olan durumlarda mekanik kaldırma ekipmanları kullanılacaktır.
- Acil Durumlara Hazırlık ve Müdahale Planı, yangın, patlama, tıbbi acil durumlar, kapalı alan kurtarma, hendek çökmesi, aşırı hava olayları ve trafik kazalarını kapsayacaktır. Toplanma alanları, kaçış yolları ve iletişim prosedürleri net şekilde tanımlanacaktır.

İşletme aşamasında yürütülebilecek bakım ve onarım faaliyetleri kapsamında ortaya çıkabilecek başlıca riskler aşağıdakileri içermektedir:

- Araç kullanımı ve yerel trafik,
- Hareketli makine ve ekipmanlar,
- Kimyasal maddeler,
- El aletleri ve elektrikli aletler,
- Elektrik işleri ve enerji izolasyonu riskleri,
- Onarım veya yenileme amaçlı kazı çalışmaları,
- Kaynak ve sıcak iş faaliyetleri,
- Kaldırma ve bağlama operasyonları,
- Aşırı hava koşulları.

5. ÇEVRESEL VE SOSYAL YÖNETİM PLANI MATRİSİ

Tablo 5-1, alt proje faaliyetleri sırasında Yüklenici, Denetim Danışmanı ve İLBANK'ın uyması gereken gerekli önlemleri özetleyen Çevresel ve Sosyal Yönetim Planını temsil etmektedir.

Bu plan, alt projeye özgü beklenen çevresel ve sosyal riskleri ve etkileri, önerilen etki azaltma önlemleriyle birlikte kapsar. Bu risklerin/etkilerin ortaya çıkmasının beklendiği aşamaları, izleme sistemindeki göstergeleri, sıklığı ve sorumlulukları detaylandırır. Yüklenici, hafifletici önlemlerin uygulanmasının maliyetini tekliflerine dahil edecektir. İLBANK, proje yönetimi bileşeninden kendi sorumluluğunda olan önlemler için yeterli bütçeyi ayıracaktır. Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı, proje zaman çizelgesi boyunca bu riskleri/etkileri ele almak için stratejileri kapsamlı bir şekilde tanımlamaktadır.

Yüklenici, Tablo 5-1'de belirtilen önlemleri nasıl uygulayacağını göstermek için Yüklenici-Çevresel ve Sosyal Yönetim Planını (Y-ÇSYP) hazırlayacaktır. Yüklenici-Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı, denetim danışmanı tarafından gözden geçirilecek ve gerekli tüm revizyonlar yapıldıktan sonra İLBANK tarafından onaylanacaktır. Yüklenici, alt proje faaliyetleri ile ilgili Çevresel & Sosyal konularını yönetmek ve izlemek için etkili bir sistem kuracak ve bu sistem Yüklenici-Çevresel ve Sosyal Yönetim Planına dahil edilecektir. Önlemlerin uygulanmasının etkinliği, Yüklenicinin organizasyon yapısı ve Yüklenici tarafından uygulanacak izleme planı denetim danışmanı tarafından izlenecektir.

Tablo 5-1'de belirtilen tüm uygulayıcı taraflar kendi öz izleme süreçlerini yürütecektir. Buna ek olarak, denetim danışmanı yüklenici tarafından uygulanan faaliyetleri denetleyecek ve İLBANK yüklenicinin ve denetim danışmanının faaliyetlerini izleyecektir.

Tablo 5-1 Planlama, İnşaat ve İşletme Aşamaları için Çevresel ve Sosyal Etki Yönetim Planı

Potansiyel Risk ve Etkiler	Önerilen Azaltıcı Önlemler	Faz			İzleme göstergeleri	İzleme Sıklığı			Uygulama ve İzlemeden Sorumlu	Tahmini Maliyet ¹	
		Planlama	İnşaat	İşletme		Sürekli	Aylık	Üç aylık			
GENERAL											
Çevresel ve Sosyal Yönetim	Yüklenici Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı (Yüklenici-ÇSYP), Yüklenici tarafından hazırlanacak ve Proje Uygulama Birimi’nin onayına sunulacak, onaylanmasının ardından Yüklenici ve alt yükleniciler tarafından uygulanacaktır. Yüklenici-ÇSYP, inşaat çalışmalarına başlanmadan önce sunulacak olup, Yüklenici-ÇSYP onaylanmadan alt proje kapsamında herhangi bir inşaat faaliyeti gerçekleştirilmeyecektir. Yüklenici-ÇSYP, alt projeye uygun olarak aşağıda belirtilen sahaya özgü yönetim planlarını içerecektir: - Hava Kalitesi Yönetim Planı - Gürültü Yönetim Planı - Atık Yönetim Planı - Tehlikeli Maddeler Yönetim Planı - Dökülme Önleme ve Müdahale Planı - Su Kaynakları Yönetim Planı - Toprak Kirliliği Yönetim Planı - Tehlikeli Maddeler Yönetim Planı - Trafik ve Güvenlik Yönetim Planı - Toplum Sağlığı, Güvenliği ve Emniyeti Planı - İşgücü Yönetim Planı (proje düzeyinde hazırlanan İşgücü Yönetim Prosedürlerine uygun olarak) - Konaklama Yönetim Planı - İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Planı - Acil Durumlara Hazırlık ve Müdahale Planı - Olay Araştırma ve İnceleme Prosedürü	X	X		Y-ÇSYP, inşaat öncesinde onaylanacak ve inşaat süresi boyunca uygulanacaktır.	X			Yüklenici (Uygulama) Denetim Danışmanı (Denetim) PUB (Uygunluğun izlenmesi ve raporlama) ASKİ (Gerekli olan yerlerde PUB’ni destekleme)	İş Sözleşmesine Dahil Olanlar	

¹ Maliyetler şu aşamada tam olarak belirlenememektedir. Maliyetler, faaliyetlere özgü ÇSYP'lerde her bir faaliyet için hesaplanacaktır.

Potansiyel Risk ve Etkiler	Önerilen Azaltıcı Önlemler	Faz			İzleme göstergeleri	İzleme Sıklığı			Uygulama ve İzlemeden Sorumlu	Tahmini Maliyet ¹
		Planlama	İnşaat	İşletme		Sürekli	Aylık	Üç aylık		
	- Çalışma İzni Prosedürü - Asbest Yönetim Planı - Cinsel Sömürü ve İstismar / Cinsel Taciz Eylem Planı - Şikâyet Mekanizması - Paydaş Katılım Planı									
Çevresel ve Sosyal Performansın Raporlanması	- Alt projelerin çevresel, sosyal, sağlık ve güvenlik performansı, Yüklenicinin Çevresel ve Sosyal ile İş Sağlığı ve Güvenliği ekipleri tarafından günlük olarak izlenecek; saha bulguları aylık olarak Denetim Danışmanına inceleme amacıyla raporlanacaktır. - Denetim Danışmanı, kendi saha inceleme bulgularını da ekleyerek konsolide aylık izleme raporlarını hazırlayacak ve İLBANK Proje Uygulama Birimi'ne sunacaktır. - Söz konusu raporlar, Yüklenici tarafından, raporlanan dönemi takip eden ayın ilk haftası içerisinde, İLBANK'a iletilmek üzere Denetim Danışmanına gönderilecektir. - İLBANK, Aylık Çevresel ve Sosyal İzleme Raporlarını, altı aylık ilerleme raporlarının eki olarak Dünya Bankası'na sunacaktır.		X		- Görsel inceleme - Aylık izleme raporlarına ait kayıtlar - Alınan şikâyetlere ilişkin kayıtlar - Tespit edilen uygunsuzluk sayısı		X		Yüklenici (Uygulama) Denetim Danışmanı (Denetim) PUB (Uygunluğun izlenmesi ve raporlama)	İş Sözleşmesine Dahil Olanlar
İzinler	- İnşaat izinleri dâhil olmak üzere, gerekli tüm izinler/onaylar/kabuller, ulusal mevzuat hükümlerine uygun olarak (örneğin çevre izinleri ve lisansları) alınacaktır. - Yağmursuyu şebekesinin inşa edileceği güzergâh boyunca mevcut altyapıya (telefon, elektrik, içme suyu vb.) zarar verilmemesi amacıyla, kazı çalışmalarına başlanmadan önce, ilgili kurum ve kuruluşlardan (Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü dâhil) gerekli izinler alınacak ve altyapı hatlarının güzergâhları belirlenecektir. - Alt proje bileşenleri, deprem etkilerine karşı korunmaya yönelik Türk mevzuat ve standartlarına uygun olarak	X	X		Alınan tüm izinlere ilişkin kayıtlar	X			Yüklenici (Uygulama) Denetim Danışmanı (Denetim) PUB (Uygunluğun izlenmesi ve raporlama)	İş Sözleşmesine Dahil Olanlar

Potansiyel Risk ve Etkiler	Önerilen Azaltıcı Önlemler	Faz			İzleme göstergeleri	İzleme Sıklığı			Uygulama ve İzlemeden Sorumlu	Tahmini Maliyet ¹
		Planlama	İnşaat	İşletme		Sürekli	Aylık	Üç aylık		
	tasarlanacak, inşa edilecek ve işletilecektir. Tüm inşaat çalışmaları süresince Binaların Deprem Yönetmeliği hükümlerine (Resmî Gazete tarih/sayı: 18.03.2018 / 30364) uyulacaktır. - Trafik Yönetim Planı kapsamında, kazı çalışmaları için gerekli yol kapatma izinleri ve alternatif ulaşım güzergâhlarına ilişkin izinler, ilgili kurumlardan (Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü dâhil) alınacak ve bu izinlerin ardından inşaat faaliyetlerine başlanacaktır. Ayrıca, aynı alanda faaliyet gösteren farklı yüklenicilere ait çok sayıda araç, inşaat makinesi ve ekipmanın hareketlerinin koordinasyonu sağlanarak; çakışmalar, yoğunluk ve potansiyel tehlikelerin önlenmesine yönelik tedbirler uygulanacaktır. Bu koordinasyon, ulusal iş sağlığı ve güvenliği mevzuatı ile İLBANK ve Dünya Bankası gerekliliklerine uygun, güvenli ve etkin saha yönetimi açısından kritik öneme sahiptir. - İnşaat çalışmalarına başlanmadan önce yol kapatma izni alınmış olan sokaklar için, Yüklenicinin Sosyal Uzmanı tarafından yerel halk bilgilendirilecek; yol kapatma süresi ve çalışma planına ilişkin detaylar paylaşılacaktır.								ASKİ (Gerekli olan yerlerde PUB'ni destekleme)	
Dökülmeler / Kazalar ve Kirlenmiş Alanlar	- Kimyasalların, tehlikeli maddelerin ve diğer potansiyel kirleticilerin depolanması, envanter yönetimi yoluyla mümkün olan en düşük seviyede tutulacak; böylece kazara veya acil durumlar sonucunda meydana gelebilecek şantiye içi ve şantiye dışı olumsuz etkilerin azaltılması veya ortadan kaldırılması sağlanacaktır. - Toplam hacmi 1.000 litreye eşit veya daha fazla olan variller içerisindeki tehlikeli maddeler, ikincil sızdırmazlık önlemlerine sahip, geçirimsiz zeminli ve toplam depolama hacminin en az %25'ini tutabilecek şekilde eğimli veya setli		X		- Görsel inceleme - Olaylara ilişkin kayıtlar - Kirlenmiş toprağın bertarafına ilişkin kayıtlar		X		Yüklenici (Uygulama) Denetim Danışmanı (Denetim) PUB	İş Sözleşmesine Dahil Olanlar

Potansiyel Risk ve Etkiler	Önerilen Azaltıcı Önlemler	Faz			İzleme göstergeleri	İzleme Sıklığı			Uygulama ve İzlemeden Sorumlu	Tahmini Maliyet ¹
		Planlama	İnşaat	İşletme		Sürekli	Aylık	Üç aylık		
	alanlarda depolanacaktır. Hareketli ekipmanlara yakıt ikmali sırasında damlama tavaları kullanılacaktır. - Toplam depolama hacmi 1.000 litreye eşit veya daha fazla olan yer üstü tankların bulunduğu tank sahalarında; en büyük tank hacminin en az %110'unu veya toplam tank hacminin %25'ini tutabilecek kapasitede, set, bent veya duvarlardan oluşan ikincil sızdırmazlık yapıları sağlanacaktır. Bu ikincil sızdırmazlık yapıları, geçirimsiz ve kimyasallara dayanıklı malzemelerden imal edilecektir. - Yakıt ve sıvı maddelerin elleçlenmesi sırasında meydana gelebilecek her türlü dökülme, derhal şantiye sahasında kontrol altına alınacak; kirlenmiş toprak uygun arıtma ve bertaraf için sahadan uzaklaştırılacaktır. 200 litreden fazla tehlikeli sıvı madde veya atık bulunduran inşaat sahalarında; bağlantı noktaları ve taşma riski bulunan alanlarda ikincil sızdırmazlık sistemleri, damlama tavaları veya diğer taşma ve damlama önleme önlemleri sağlanacaktır.								(Uygunluğun izlenmesi ve raporlama)	
Üst Toprağın Korunması ve Toprak Erozyonu	- Kazı ve inşaat faaliyetlerine başlanmadan önce, inşaat alanlarının ayak izi içerisinde yüzey toprağının veya üst toprağın (bitki örtüsü, verimli toprak tabakası) ve alt toprağın kaldırılması amacıyla sıyırma işlemi gerçekleştirilecektir. - Toprak sıyırma işlemi sırasında üst toprak ve alt toprak birbirine karıştırılmayacak, ayrı depolanmaları için gerekli önlemler alınacaktır. - Depolanan toprak yığınları, erozyon ve kirlenmeye karşı korunacaktır. Üst toprak ve alt toprak ayrı ayrı depolanacak; uzun vadede oluşabilecek erozyon ve sedimentasyon riskleri rehabilitasyon ve bitkilendirme çalışmaları ile önlenecektir. - Kirlenmiş toprak oluşması durumunda, söz konusu toprak uygun şekilde lisanslandırılmış bertaraf sahalarında bertaraf edilecektir.		X		- Görsel inceleme - Olay kayıtları		X		Yüklenici (Uygulama) Denetim Danışmanı (Denetim) PUB (Uygunluğun izlenmesi ve raporlama)	İş Sözleşmesine Dahil Olanlar

Potansiyel Risk ve Etkiler	Önerilen Azaltıcı Önlemler	Faz			İzleme göstergeleri	İzleme Sıklığı			Uygulama ve İzlemeden Sorumlu	Tahmini Maliyet ¹
		Planlama	İnşaat	İşletme		Sürekli	Aylık	Üç aylık		
	- Açık alanlarda veya bu alanlara yakın bölgelerde çimento ve taze beton kullanımı dikkatli bir şekilde kontrol edilecektir. - Hafriyat çalışmalarından kaynaklanan ve “uygun dolgu malzemesi” olarak sınıflandırılan kazı fazlası ve diğer artık malzemeler, mümkün olan her durumda geri kazanılarak inşaat çalışmalarında kullanılacaktır. Malzemenin yeniden kullanımının uygunluğunun teyidi için, saha bazında ilgili kurumlarla görüşülecektir. - Sahada kullanılmayan fazla inşaat malzemeleri, yerel kalkınma projelerinde yeniden kullanılmak üzere üçüncü tarafların kullanımına sunulacaktır. - İnşaat faaliyetleri sırasında oluşabilecek tehlikeli ve tehlikesiz maddeler ile atıklar, sahaya özgü Tehlikeli Maddeler Yönetim Planı kapsamında yönetilecektir. - Şantiye sahasından yeraltı suları, yüzey suları ve atıksuların uzaklaştırılmasını sağlayacak uygun drenaj sistemleri oluşturulacaktır. - İnşaat sahalarında şev uzunluğu ve eğimi, toprak erozyonunu önleyecek şekilde şekillendirilecek ve asgari düzeyde tutulacaktır. - Sahada toprak depolama süresinin 3 aydan fazla olması durumunda, özellikle kurak dönemlerde, açıkta kalan alanların stabilize edilmesi amacıyla çimlendirme veya sıkıştırılmış toprak uygulamaları gerçekleştirilecektir.									
Yüzey Sularının Korunması	Su kirliliği risklerini en aza indirmek amacıyla; malzemelerin depolanması için belirlenmiş alanların kullanılması, inşaat sahalarında düzenli denetimlerin yapılması, inşaat işçilerinin eğitilmesi, tortu tutucuların ve/veya yağ/su ayırıcılarının yerleştirilmesi gibi iyi şantiye uygulamaları hayata geçirilecektir.		X		- Görsel inceleme - Su analiz sonuçları - Onaylı deşarj sistemlerinin işletilmesine ilişkin kayıtlar - Olay kayıtları		X		Yüklenici (Uygulama) Denetim Danışmanı (Denetim)	İş Sözleşmesine Dahil Olanlar

Potansiyel Risk ve Etkiler	Önerilen Azaltıcı Önlemler	Faz			İzleme göstergeleri	İzleme Sıklığı			Uygulama ve İzlemeden Sorumlu	Tahmini Maliyet ¹
		Planlama	İnşaat	İşletme		Sürekli	Aylık	Üç aylık		
	- opak stokları, gerekli olması halinde çalışma alanı dışında belirlenmiş alanlarda depolanacak; kazı malzemelerinin ve dolgu malzemelerinin (harici kaynaklardan temin edilenler dâhil) kalitesi kontrol edilecektir. Toprak ve örtü tabakası stoklarında, sediman taşınımı ve kontrolsüz toz emisyonlarını önlemek amacıyla gerekli önlemler alınacaktır. İnşaat sırasında oluşan şevler (kazı, dolgu ve stok şevleri) ile dolgu kesimlerinde, sediman taşınımını önlemek ve yağmur sularını toplamak amacıyla uygun drenaj sistemleri sağlanacaktır. - Yüzey akışı ve saha drenajı, yüzey sularının doğrudan deşarjını önleyecek şekilde yönetilecektir. - Kirlenmiş yüzey akışı, çevreye deşarj edilmeden önce arıtıma tabi tutulacaktır. - Şantiye alanlarından kaynaklanan evsel atıksuların toplanması amacıyla, yerinde, geçirimsiz (örneğin polietilen) fosseptik tanklar kullanılacak; atıksuların vidanjörler aracılığıyla toplanması ve bertarafı için belediye ile gerekli anlaşmalar yapılacak ve böylece atıksuların doğrudan çevreye deşarjı önlenecektir. - Projenin su ihtiyacı için herhangi bir yüzey suyu çekimi yapılmayacaktır. İnşaat faaliyetleri ve toz bastırma amacıyla gerekli su ihtiyacı, mevcut belediye hattından karşılanacaktır. - İnşaat çalışmalarında kullanılacak makine ve ekipmanların yağ ve yakıt sistemleri düzenli olarak kontrol edilecek; yağ ve yakıt sızıntılarını önleyici önlemler alınarak işletilecektir.				Fosseptik tanktan çekilen atıksulara ilişkin periyodik kayıtlar				PUB (Uygunluğun izlenmesi ve raporlama)	
Yeraltı Sularının Korunması	- İnşaat faaliyetleri, sahada düzenli olarak denetleneyecektir. - İnşaat işçileri ve ilgili personel, iyi şantiye uygulamalarının hayata geçirilmesi, dökülmelere müdahale ve önleme tedbirleri konularında eğitilecektir. - Kazı alanları içerisinde araç ve ekipmanlara yakıt ikmali yapılmayacaktır. Yakıt ikmali yalnızca, yüzey drenaj		X		- Görsel inceleme - Eğitim kayıtları - Olay kayıtları		X		Yüklenici (Uygulama) Denetim Danışmanı (Denetim)	İş Sözleşmesine Dahil Olanlar

Potansiyel Risk ve Etkiler	Önerilen Azaltıcı Önlemler	Faz			İzleme göstergeleri	İzleme Sıklığı			Uygulama ve İzlemeden Sorumlu	Tahmini Maliyet ¹
		Planlama	İnşaat	İşletme		Sürekli	Aylık	Üç aylık		
	hatlarından ve saha dışına deşarj olan alanlardan uzak, belirlenmiş alanlarda gerçekleştirilecektir. - Kazı alanlarında tehlikeli madde depolanmayacak; tehlikeli maddelerin elleçlenmesi özel gözetim altında yapılacaktır. - Şantiye sahasında depolanan tehlikeli maddeler ve atıklar için ikincil sızdırmazlık sağlayacak şekilde depolama alanları tasarlanacak ve inşa edilecektir. - İnşaat faaliyetleri için gerekli su ihtiyacı, mevcut şebekeden veya tankerler aracılığıyla karşılanacaktır. - Olası bir dökülme durumunda yeraltı suyunun kirlenmesini önlemek amacıyla, sıvı maddelerin depolandığı alanlarda dökülme müdahale kitleri bulundurulacak; bu alanlara ait drenaj sistemleri, dökülme ve sızıntıların yağmursuyu drenaj sistemine ulaşmasını engelleyecek şekilde tasarlanacaktır.								PUB (Uygunluğun izlenmesi ve raporlama)	
MALZEME KAYNAKLARI VE ATIK YÖNETİMİ										
Malzeme Temini	- Taşıma güzergâhı ve mesafesinden kaynaklanabilecek etkileri en aza indirmek amacıyla, malzemeler proje sahasına mümkün olan en yakın kaynaklardan temin edilecektir. Uygulanabilir olduğu durumlarda, yerel tedarikçilerden mal ve hizmet alımına öncelik verilecek ve böylece yerel faydaların artırılması sağlanacaktır. - Taş ocakları, ödünç kazı alanları, kırma-eleme tesisleri ve asfalt plantlerinden temin edilecek malzemeler; geçerli çevre izin ve lisanslarına sahip, faaliyetlerini yürürlükteki çevresel, sağlık, güvenlik ve sosyal standartlar ile teknik şartnamelere tam uyumlu şekilde yürüten tedarikçilerden sağlanacaktır. - Bu malzemeler ve kimyasallar için ilgili kimyasal mevzuatı, iş sağlığı ve güvenliği düzenlemeleri ve uluslararası kılavuzlar ile uyumlu uygun depolama koşulları oluşturulacaktır.	X			- Görsel inceleme - Malzeme teminine ilişkin kayıtlar	X			Yüklenici (Uygulama) Denetim Danışmanı (Denetim) PUB (Uygunluğun izlenmesi ve raporlama)	İş Sözleşmesine Dahil Olanlar

Potansiyel Risk ve Etkiler	Önerilen Azaltıcı Önlemler	Faz			İzleme göstergeleri	İzleme Sıklığı			Uygulama ve İzlemeden Sorumlu	Tahmini Maliyet ¹
		Planlama	İnşaat	İşletme		Sürekli	Aylık	Üç aylık		
	Malzeme güvenlik bilgi formları bulunmayan kimyasal maddeler, proje sahasında bulundurulmayacak ve depolanmayacaktır.									
Kazı Malzemesi Yönetimi	- İnşaat alanlarından sıyrılan üst toprak ile kazıdan çıkan malzemeler, Adana Büyükşehir Belediyesi / ASKİ tarafından belirlenen geçici Kazı Malzemesi Depolama Alanlarında, ayrı ayrı depolanacaktır. - Üst toprak, geçici depolama süresince uygun azaltım önlemleri ile korunacak ve inşaat çalışmalarının tamamlanmasının ardından peyzaj düzenlemeleri ve saha eski haline getirme çalışmalarında yeniden kullanılacaktır. - Teknik olarak uygun olması halinde, kazıdan çıkan malzemeler proje tasarımı ve inşaat ihtiyaçları doğrultusunda sahada dolgu malzemesi olarak yeniden kullanılacaktır. Kazı malzemeleri için oluşturulacak geçici depolama alanları açıkça işaretlenecek ve su kaynakları, drenaj kanalları ve hassas alıcılardan uzak konumlandırılacaktır. - Depolanan malzemelerden kaynaklanabilecek toz oluşumu, erozyon ve yüzey akışını önlemek amacıyla; örtme, sıkıştırma ve kontrollü sulama gibi önlemler uygulanacaktır. - Yeniden kullanılamayan fazla kazı malzemeleri, lisanslı hafriyat döküm sahalarına taşınacaktır. - Kazı atıkları, Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği hükümlerine uygun olarak yönetilecektir. - Kamu alanlarına, su yollarına veya özel mülkiyete ait alanlara izinsiz kazı toprağı veya inşaat atığı dökülmesi kesinlikle yasaklanacaktır. - Yüklenici, kazı malzemesi miktarları, depolama alanları, taşıma işlemleri ve nihai bertaraf süreçlerine ilişkin kayıtları		X		- Görsel inceleme - Bertaraf edilen kazı malzemesi miktarına ve alanına ilişkin kayıtlar - Lisanslı hafriyat döküm sahalarına ait izin belgeleri	X		Yüklenici (Uygulama) Denetim Danışmanı (Denetim) PUB (Uygunluğun izlenmesi ve raporlama) ASKİ (Gerekli olan yerlerde PUB'ni destekleme)	İş Sözleşmesine Dahil Olanlar	

Potansiyel Risk ve Etkiler	Önerilen Azaltıcı Önlemler	Faz			İzleme göstergeleri	İzleme Sıklığı			Uygulama ve İzlemeden Sorumlu	Tahmini Maliyet ¹
		Planlama	İnşaat	İşletme		Sürekli	Aylık	Üç aylık		
	tutacak ve talep edilmesi halinde yetkili denetim mercilerine sunacaktır.									
Atık Yönetimi	- İnşaat aşaması için, Türk mevzuatı hükümleri ve Dünya Bankası Grubu Çevre, Sağlık ve Güvenlik Kılavuzları ile uyumlu olacak şekilde, Yüklenici tarafından sahaya özgü bir Atık Yönetim Planı hazırlanacaktır. - Mümkün olan her durumda, hammadde geri kazanımı ve yeniden kullanımı yoluyla atık miktarının ve hammadde kullanımının azaltılmasına öncelik verilecek; atıklar atık yönetimi hiyerarşisine uygun şekilde yönetilecektir. - Tüm atıklar, atıkların azaltılması, ayrıştırılması, etiketlenmesi, depolanması, taşınması ve geri kazanımı/bertarafına ilişkin ilgili Türk mevzuatı hükümlerine uygun olarak, sahada toplanacak, ayrıştırılacak, etiketlenecek ve depolanacaktır. - Geçici olarak depolanan atıklar, özelliklerine göre sınıflandırılarak; “tehlikeli” veya “tehlikesiz” ibaresi, atık kodu, depolanan atık miktarı ve depolama tarihi belirtilmek suretiyle etiketlenecektir. Geçici Depolama Alanında, atıkların birbiriyle reaksiyona girmesini önleyici tedbirler alınacaktır. - Oluşması halinde; atıksız yağlar, kimyasallar, yakıtlar veya diğer sıvı maddeler gibi sıvı tehlikeli ve tehlikesiz atıklar, ikincil sızdırmazlık sistemleri (örneğin setli alanlar veya damlama tavaları) içerisinde, sızdırmaz ve kapalı kaplarda, ayrı ayrı depolanacaktır. Sıvı atık depolama alanları geçirimsiz zemin üzerinde, yağıştan korunacak şekilde konumlandırılacak ve düzenli olarak denetlenecektir. Bu atıklar, ilgili mevzuata uygun olarak lisanslı atık yönetim firmalarına teslim edilecektir.		X		- Kontrol önlemlerine ilişkin görsel inceleme - Atık oluşumu ve bertaraf kayıtları - Eğitim kayıtları - Alınan şikâyetlere ilişkin kayıtlar		X		Yüklenici (Uygulama) Denetim Danışmanı (Denetim) PUB (Uygunluğun izlenmesi ve raporlama)	İş Sözleşmesine Dahil Olanlar

Potansiyel Risk ve Etkiler	Önerilen Azaltıcı Önlemler	Faz			İzleme göstergeleri	İzleme Sıklığı			Uygulama ve İzlemeden Sorumlu	Tahmini Maliyet ¹
		Planlama	İnşaat	İşletme		Sürekli	Aylık	Üç aylık		
	- Belediye atıkları ve ambalaj atıkları hariç olmak üzere, Geçici Atık Depolama Alanında atık depolanmasına ilişkin gerekli izinler ilgili kurumlardan alınacaktır. - Dökülmeler, inşaat çalışmalarına başlanmadan önce hazırlanacak Atık Yönetim Planı kapsamında derhal müdahale edilerek kontrol altına alınacak; gerekli olması halinde toprak temizliği yapılacak, kirlenmiş toprak sahadan kaldırılarak uygun şekilde bertaraf edilecektir. - Nihai bertaraf öncesinde atıklar, atık türüne uygun kapalı konteynerlerde toplanacak ve sahada oluşturulacak Geçici Depolama Alanında depolanacaktır. - Atıkların geri dönüşümü, taşınması ve bertarafı, lisanslı firmalar ve/veya ilgili belediyeler aracılığıyla gerçekleştirilecektir. - Sahada geçici olarak depolanacak atıklar, atık türüne uygun lisanslı taşıma araçları ile bertaraf edilecektir. Nihai bertaraf öncesinde sahada yapılan atık depolama (temel kazılarında çıkan toprak dâhil), nehirler, dereler, göller ve sulak alanlardan en az 300 metre uzaklıkta gerçekleştirilecektir. - Yakıt ikmali ve diğer toksik sıvıların transferi için, yerleşim alanlarından uzak, drenaj yapılarından en az 50 metre, önemli su kütlelerinden en az 100 metre mesafede ve tercihen sert/geçirimsiz zemin üzerinde güvenli alanlar kullanılacaktır. - Makine ve ekipman bakımı, çalışma sahasında yapılmayacaktır. Yağlı bezler, yağ filtreleri, kullanılmış yağ gibi az miktardaki bakım kaynaklı atıklar, sızdırmaz kirlenmiş atık kutularında toplanacak; çalışma sonunda Geçici Atık Depolama Alanının tehlikeli atık bölümüne taşınarak uygun şekilde bertaraf edilecektir. Kullanılmış yağlar, toprak ve su kaynaklarını kirlitebileceğinden kesinlikle toprağa veya su ortamlarına dökülmeyecektir.									

Potansiyel Risk ve Etkiler	Önerilen Azaltıcı Önlemler	Faz			İzleme göstergeleri	İzleme Sıklığı			Uygulama ve İzlemeden Sorumlu	Tahmini Maliyet ¹
		Planlama	İnşaat	İşletme		Sürekli	Aylık	Üç aylık		
	- Tüm atık oluşumu, sahada depolama ve saha dışı lisanslı tesislere taşıma faaliyetlerine ilişkin kayıtlar tutulacaktır. - Atıkların geri kazanımı ve bertarafının uygun şekilde gerçekleştirildiğinin teyidi amacıyla, geri dönüşüm ve bertaraf tesislerinde periyodik denetimler yapılacaktır. - İnşaat sahasında asbest veya asbest içeren malzemelerin bulunması beklenmemekle birlikte, bu tür malzemelerle karşılaşılması halinde Yüklenici tarafından bir Asbest Yönetim Planı hazırlanacaktır. Beklenmedik şekilde asbest içeren malzemelerle karşılaşılması durumunda, Asbest Yönetim Planı uygulanacaktır. İnşaat sahasında bulunan asbest veya asbest içeren malzemeler, tehlikeli atık olarak açıkça işaretlenecektir. - Asbest, maruziyeti en aza indirecek şekilde uygun biçimde muhafaza edilecek ve sızdırmaz olarak kapatılacaktır. - Söküm öncesinde, asbest içeren malzemeler asbest tozunun oluşumunu en aza indirmek amacıyla ıslatıcı maddelerle işleminden geçirilecektir. - Asbest içeren malzemelerin geçici olarak depolanması gerekiyorsa, kapalı kaplar içerisinde güvenli şekilde muhafaza edilecek ve açıkça etiketlenecektir. - Sökülen asbest içeren malzemeler yeniden kullanılmayacak, kayıtlı ve lisanslı bertaraf tesislerinde bertaraf edilecektir.									
Su İhtiyacı ve Atıksu Oluşumu	- Su Kaynakları Yönetim Planı, inşaat çalışmalarına başlanmadan önce hazırlanacak ve uygulanacaktır. - Personelin içme suyu temini ile ilgili olarak, İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmelik hükümlerine (Resmî Gazete tarih/sayı: 17 Şubat 2005 / 25730) uyulacaktır.		X		- Kontrol önlemlerine ilişkin görsel inceleme - Fosseptik tank atıksu bertaraf kayıtları (varsa) - Deşarj kalite ölçüm kayıtları (varsa)		X		Yüklenici (Uygulama) Denetim Danışmanı (Denetim)	İş Sözleşmesine Dahil Olanlar

Potansiyel Risk ve Etkiler	Önerilen Azaltıcı Önlemler	Faz			İzleme göstergeleri	İzleme Sıklığı			Uygulama ve İzlemeden Sorumlu	Tahmini Maliyet ¹
		Planlama	İnşaat	İşletme		Süreklili	Aylık	Üç aylık		
	- Yürütülecek faaliyetler, içme ve hijyen amaçlı suya erişimi olumsuz etkilemeyecektir. - Kirli malzemeler, katı atıklar, toksik veya tehlikeli maddeler, seyreltme veya bertaraf amacıyla su ortamlarında depolanmayacak, suya dökülmeyecek veya atılmayacaktır. - Projenin inşaat aşamasında oluşacak evsel atıksular, geçirimsiz yeraltı fosseptik tanklarında toplanacak; atıksuların vidanjörler aracılığıyla düzenli olarak toplanması ve bertaraf edilmesi veya atıksu arıtma tesisine bağlı mevcut kanalizasyon sistemine deşarjı için belediye ile gerekli anlaşmalar yapılacaktır. - Doğal su akışları, dere yataklarının kurumasına veya yerleşim alanlarının su baskınına uğramasına neden olabilecek şekilde engellenmeyecek veya farklı bir yöne yönlendirilmeyecektir. - Su yolları içerisinde beton işleri ayrı olarak yürütülecek ve beton karıştırma faaliyetleri, su yollarına ulaşabilecek drenaj hatlarından ayrı tutulacaktır.				Alınan şikâyetlere ilişkin kayıtlar				PUB (Uygunluğun izlenmesi ve raporlama)	
Cinsel Sömürü ve İstismar / Cinsel Taciz (CSİ/CT)	- Mümkün ve uygulanabilir olduğu durumlarda, projenin tüm aşamalarında yerel istihdam olanakları tercih edilecektir. - Davranış Kuralları eğitimi, kültürel farklılıklardan kaynaklanabilecek etkileri en aza indirmek amacıyla, işe alım aşamasında tüm proje çalışanlarına verilecektir. - Proje personeline toplumsal cinsiyete dayalı şiddet, cinsel sömürü ve istismar / cinsel taciz ile Davranış Kuralları konularında eğitim verilecek; cinsel sömürü ve istismar eylemine karıştığı tespit edilen personelin iş sözleşmesi feshedilecektir. - Proje çalışanlarının Davranış Kuralları'nı imzalaması zorunlu olacaktır. - Cinsel Sömürü ve İstismar / Cinsel Tacizin Önlenmesi ve Müdahalesine İlişkin Eylem Planı hazırlanacaktır.		X		- Cinsel sömürü ve istismar / cinsel taciz ile ilgili verilen eğitimlerin sayısı - Davranış Kuralları'nı imzalayan çalışan sayısı - Şikâyet Mekanizması ve Çalışan Şikâyet Mekanizması içerisinde cinsel sömürü ve istismar / cinsel taciz şikâyetlerinin alınmasına yönelik kanalların etkin şekilde entegre edilmesi - Cinsel sömürü ve istismar / cinsel taciz şikâyetlerinin sayısı		X		Yüklenici (Uygulama) Denetim Danışmanı (Denetim) PUB (PUB düzeyinde uygulama ve yüklenici tarafından uyumun izlenmesi ve raporlama)	İş Sözleşmesine Dahil Olanlar

Potansiyel Risk ve Etkiler	Önerilen Azaltıcı Önlemler	Faz			İzleme göstergeleri	İzleme Sıklığı			Uygulama ve İzlemeden Sorumlu	Tahmini Maliyet ¹
		Planlama	İnşaat	İşletme		Sürekli	Aylık	Üç aylık		
	- Proje kapsamında oluşturulan Şikâyet Mekanizması ve Çalışan Şikâyet Mekanizması içerisinde, şikâyetlerin güvenli ve gizli şekilde iletilmesini sağlayacak çoklu başvuru kanalları tesis edilecek; böylece kadınların veya mağdurların bu mekanizmalara güvenli biçimde erişimi sağlanacaktır. - Kadınlara yönelik cinsel sömürü ve istismar şikâyetleri gizlilik esasına uygun olarak ele alınacak; bu şikâyetlerin paylaşılabildiğini teminen, şikâyet mekanizması kapsamında kadın personel (örneğin kadın sosyal uzmanlar) görevlendirilecektir. - Proje çalışanlarına verilecek çevresel ve sosyal eğitimlerin içeriğinde, cinsel sömürü ve istismar / cinsel taciz konuları yer alacak; cinsel sömürü ve istismar / cinsel tacize özgü Şikâyet Mekanizmasının tanıtımı, paydaş katılım faaliyetlerinin bir parçası olarak gerçekleştirilecektir.				Cinsel Sömürü ve İstismar / Cinsel Tacizin Önlenmesi ve Müdahalesine İlişkin Eylem Planı'nın başarıyla uygulanması					
HAVA KALİTESİ YÖNETİMİ										
İnşaat Sürecinde Toz Emisyonları	- İnşaat sırasında oluşabilecek toz emisyonlarını azaltmaya yönelik alınacak önlemleri içerecek şekilde, Yüklenici tarafından Hava Kalitesi Yönetim Planı hazırlanacaktır. - İnşaat faaliyetlerinden kaynaklanan partikül madde emisyonları, iyi şantiye yönetimi ve düzeni uygulamaları ile toz bastırma yöntemlerinin kullanılması yoluyla asgari seviyede tutulacaktır. - Özellikle kuru hava koşullarında, proje sahası içerisindeki toz oluşan alanlarda su püskürtme işlemleri gerçekleştirilecektir. - Kazıdan çıkan toprak, Adana Büyükşehir Belediyesi tarafından belirlenen alanlarda depolanacak ve yerleşim alanlarından mümkün olan en uzak mesafede konumlandırılacaktır. - Kazı toprağı, gerekli olması halinde belirlenmiş alanlarda depolanacak ve yerleşim alanlarından mümkün olduğunca uzak tutulacaktır. Tozuma potansiyeli olan gevşek ve ince		X		- Hava kalitesi kontrol önlemlerine ilişkin görsel inceleme - Bakım kayıtları - Alınan şikâyetlere ilişkin kayıtlar - Kazı atığı depolama alanlarına ilişkin izinler	X			Yüklenici (Uygulama) Denetim Danışmanı (Denetim) PUB (Uygunluğun izlenmesi ve raporlama)	İş Sözleşmesine Dahil Olanlar

Potansiyel Risk ve Etkiler	Önerilen Azaltıcı Önlemler	Faz			İzleme göstergeleri	İzleme Sıklığı			Uygulama ve İzlemeden Sorumlu	Tahmini Maliyet ¹
		Planlama	İnşaat	İşletme		Sürekli	Aylık	Üç aylık		
	malzemeler uygun şekilde örtülecek veya üst yüzeyleri nemli tutulacaktır. • Toz emisyonlarını azaltmak amacıyla, gerekli görülen durumlarda şantiye sahasında perdeler (ekranlar) kurulacaktır. • Şantiye temizliği sırasında ortaya çıkan bitkisel atıkların (ağaçlar, çalılar) veya inşaat atıklarının yakılmasından kaçınılacaktır. • Agregalı malzeme stokları, rüzgârlı havalarda veya başıboş hayvanların etkisiyle ince malzemenin havalanmasını veya yayılmasını önlemek amacıyla örtülecektir. İnşaat sırasında malzeme taşınmasından kaynaklanan toz emisyonlarını en aza indirmek amacıyla aşağıdaki önlemler uygulanacaktır: • Trafik Yönetim Planı'nda belirtilen hız limitlerine uyulacak ve araç sürücülerine toz kontrolü konusunda eğitim verilecektir (örneğin; şantiye içindeki stabilize yollarda yaklaşık 10 km/saat, kaplamalı yollarda yaklaşık 20 km/saat). • Kamyon ve araç operatörleri, hız limitlerine ve iyi şantiye uygulamalarına uyum konusunda eğitilecektir. • Taşıma yolları, özellikle kuru hava koşullarında, mobil tankerler kullanılarak gerektiğinde sulanacaktır. • Kazı toprağı taşıyan üstü açık kamyonlar, inşaat alanından ayrılmadan önce örtülecektir. • Sık kullanılan ve uzun süreli taşıma yolları, mümkün olan yerlerde asfalt, beton vb. kaplamalarla kaplanacaktır. • Stok sahalarında, taşıma yollarında ve ağır araç hareketleri sırasında, toz kaynaklarının tespiti amacıyla günlük görsel denetimler yapılacaktır. • Alınan şikâyetlere bağlı olarak, gerekli görülmesi halinde Yüklenici tarafından PM10 ölçümleri gerçekleştirilecek ve sonuçlara göre ilave azaltım önlemleri uygulanacaktır.									

Potansiyel Risk ve Etkiler	Önerilen Azaltıcı Önlemler	Faz			İzleme göstergeleri	İzleme Sıklığı			Uygulama ve İzlemeden Sorumlu	Tahmini Maliyet ¹
		Planlama	İnşaat	İşletme		Sürekli	Aylık	Üç aylık		
	- Yerel halk ve muhtarlarla istişare toplantıları düzenlenecek; yoğun toz sorunu yaşanan alanlarda ilave sulama önlemleri alınacaktır. - Şikâyet mekanizması aracılığıyla bölgesel olarak yoğun şikâyet alınan alanlarda, toz oluşumunu önlemek amacıyla ilave önlemler alınacak, gerekirse çalışan ekip sayısı azaltılacak ve ekipler çalışma alanı içerisinde homojen şekilde dağıtılacaktır.									
İnşaat Sürecinde Egzoz Emisyonları	- İnşaat ekipmanları ve kamyonlar, zayıf performanstan kaynaklanan egzoz emisyonlarını en aza indirmek amacıyla düzenli olarak bakıma tabi tutulacak ve iyi çalışma koşullarında tutulacaktır. - Ekipman ve kamyon motorlarının gereksiz yere rölantide çalışması ve boşta çalıştırılması önlenecektir. - Malzeme taşımalarının yeterli şekilde planlanması yoluyla, proje sahası içinde ve dışında gereksiz proje trafiğinden kaçınılacaktır. - İnşaat Trafik Yönetim Planı hazırlanacak ve uygulanacak olup, bu plan inşaat trafiğinin olumsuz etkilerini azaltmayı hedefleyecektir. - Çalışma ekipmanlarının egzoz emisyonlarına yönelik periyodik kontroller düzenli olarak yapılacak, olumsuz rapora sahip araç ve ekipmanlar projede kullanılmayacaktır. - İşçilere, hava kalitesi üzerindeki etkiler ve ilgili azaltım önlemleri konusunda eğitim verilecektir. - Özellikle toz ve emisyonu neden olabilecek malzemeleri taşıyan nakliye kamyonları, inşaat sahasına giriş ve çıkışlarda ve kamuya açık yollarda branda ile örtülecektir. - Proje kapsamında kullanılan tüm araçlara, özellikle kamyonlara, hız limitleri uygulanacaktır.		X		- Hava kalitesi kontrol önlemlerine ilişkin görsel inceleme - Bakım kayıtları - Alınan şikâyetlere ilişkin kayıtlar		X		Yüklenici (Uygulama) Denetim Danışmanı (Denetim) PUB (Uygunluğun izlenmesi ve raporlama)	İş Sözleşmesine Dahil Olanlar

GÜRÜLTÜ YÖNETİMİ

Potansiyel Risk ve Etkiler	Önerilen Azaltıcı Önlemler	Faz			İzleme göstergeleri	İzleme Sıklığı			Uygulama ve İzlemeden Sorumlu	Tahmini Maliyet ¹
		Planlama	İnşaat	İşletme		Sürekli	Aylık	Üç aylık		
Gürültü	- Yüksek gürültü oluşturan faaliyetler ve ağır iş makineleri, gündüz saatlerinde gerçekleştirilecektir. Aşağıdaki önlemleri kapsayacak şekilde bir Gürültü Yönetim Planı hazırlanacaktır: - Arazi hazırlığı ve inşaat faaliyetleri sırasında kullanılacak makine ve ekipmanlar, aynı noktada/konumda çalıştırılmayacak; şantiye sahası genelinde homojen şekilde dağıtılacaktır. - İnşaat aşamasında mümkün olduğunca “düşük gürültülü” ekipmanlar kullanılacaktır. - Kullanımda olmayan makineler durdurulacak veya asgari seviyede çalıştırılacaktır. - Ekipmanların iyi çalışma koşullarında tutulması ve performans düşüklüğünden kaynaklanan ilave gürültünün en aza indirilmesi amacıyla bakım prosedürleri uygulanacaktır. - Alt proje kapsamında gece çalışmasına izin verilmeyecektir. - Şantiye sahası içerisinde gerçekleştirilen gürültülü faaliyetler, mümkün olduğunca yerleşim alanlarından uzak konumlandırılacaktır. - İnşaat trafiğinden kaynaklanan gürültü, Trafik Yönetim Planı’nın uygulanması yoluyla etkin şekilde yönetilecektir. - Proje kapsamında gerçekleştirilen taşımalar, yerleşim alanlarından geçişi en aza indirecek şekilde planlanacaktır. Proje sahası ile yerleşim alanları arasında, gürültünün yaşam alanlarına etkisini azaltmak amacıyla açık alanlar, ağaç sıraları veya bitkilendirilmiş alanlar gibi tampon bölgeler korunacaktır. - Şantiye sahasında bulunan konteynerler ve ofis yapıları, mümkün olduğunca hassas alıcıları gürültü kaynaklarından perdelemek amacıyla kullanılacaktır. Gerekli görülen durumlarda, taşınabilir gürültü bariyerleri (2–2,5 m		X		- Gürültü kontrol önlemlerine ilişkin görsel inceleme - Alınan şikâyetlere ilişkin kayıtlar - Gürültü ölçüm sonuçları (varsa)	X			Yüklenici (Uygulama) Denetim Danışmanı (Denetim) PUB (Uygunluğun izlenmesi ve raporlama)	İş Sözleşmesine Dahil Olanlar

Potansiyel Risk ve Etkiler	Önerilen Azaltıcı Önlemler	Faz			İzleme göstergeleri	İzleme Sıklığı			Uygulama ve İzlemeden Sorumlu	Tahmini Maliyet ¹
		Planlama	İnşaat	İşletme		Sürekli	Aylık	Üç aylık		
	yüksekliğinde) kullanılarak, gürültü seviyelerinin yasal sınır değerlerin altında tutulması sağlanacaktır. - Yakın çevredeki yerleşim birimleri, gürültülü faaliyetler öncesinde zamanlama ve süre hakkında bilgilendirilecektir. - İnşaat çalışanları arasında gürültü azaltımına yönelik farkındalık artırılacaktır. - Şikâyet mekanizması aracılığıyla yoğun şikâyet alınan alanlarda gürültü ölçümleri yapılacak; gürültü yönlendirici perdeler gibi gerekli azaltım önlemleri alınarak gürültü seviyeleri yasal sınır değerlere düşürülecektir. Gerektiğinde ve uygulanabilir olduğu durumlarda, çitler, bariyerler veya deflektörler (örneğin içten yanmalı motorlar için susturucular veya hızlı büyüyen ağaçların dikilmesi) gibi gürültü kontrol yöntemleri kullanılacaktır. Aşırı gürültü oluşması durumunda, yasal sınırlar içerisinde kalacak şekilde alternatif çalışma planları düzenlenecektir. - Uygun bir halkla ilişkiler programı geliştirilecek ve yakın yerleşim alanlarında yaşayan halk, sosyal uzman tarafından bilgilendirilecektir. - Yerel halkta memnuniyetsizliğin önlenmesi amacıyla, gürültü ve titreşimle ilgili şikâyetlerin toplanacağı etkin bir Şikâyet Mekanizması kurulacaktır.									
TRAFİK YÖNETİMİ										
Proje Trafik	Projeye özgü bir Trafik Yönetimi ve Güvenliği Planı hazırlanacak ve uygulanacaktır. Trafik Yönetimi ve Güvenliği Planı kapsamında uygulanacak azaltım önlemleri, etkilenen topluluklar, topluluklar içindeki hassas bireyler veya gruplar ve paydaşlarla istişare edilerek geliştirilecektir. Plan içerisinde uygun paydaş katılımı ve bilgilendirme önlemleri yer alacaktır.		X		- Trafik kazası kayıtları - Alınan şikâyetlere ilişkin kayıtlar		X		Yüklenici (Uygulama) Denetim Danışmanı (Denetim) PUB	İş Sözleşmesine Dahil Olanlar

Potansiyel Risk ve Etkiler	Önerilen Azaltıcı Önlemler	Faz			İzleme göstergeleri	İzleme Sıklığı			Uygulama ve İzlemeden Sorumlu	Tahmini Maliyet ¹
		Planlama	İnşaat	İşletme		Sürekli	Aylık	Üç aylık		
	- Planın uygulanmasına ilişkin olarak ilgili kurumlarla gerekli istişareler gerçekleştirilecektir. - Olası trafik sorunlarına ilişkin olarak yerel halktan ve diğer paydaşlardan gelen şikâyetlerin toplanması amacıyla etkin bir Şikâyet Mekanizması işletilecektir. - Planlanan alt proje çalışmalarına başlanmadan önce, ilgili kurumlardan yol kapatma izinleri alınacak ve yerel halkın mağdur olmaması amacıyla alternatif güzergâhlar belirlenecektir. - Araç ve yaya trafiğinin okullar, sağlık merkezleri gibi kamu tesisleri üzerindeki etkilerini en aza indirmek amacıyla Trafik Yönetim Planı uygulanacaktır. Kazı alanları, yaya trafiğini güvence altına almak ve kazaları önlemek amacıyla güvenlik bariyerleri ile çevrilecektir. - Özellikle proje alanı içerisinde yaya trafiğinin yönetilmesi ve çalışma alanları ile konut alanlarına izinsiz erişimin önlenmesi amacıyla korkuluklu platformlar kullanılacaktır. Ayrıca, araç ve yayaların güvenli şekilde yönlendirilmesini sağlamak üzere, yerel iş sağlığı ve güvenliği mevzuatı ile İLBANK / Dünya Bankası gerekliliklerine uygun olarak, yolun her iki tarafında eğitilmiş bayrakçılar (trafik yönlendiricileri) görevlendirilecektir. Bununla birlikte, aynı alanda faaliyet gösteren farklı yüklenicilere ait araç, iş makinesi ve ekipman hareketlerinin koordinasyonu sağlanarak, çakışmalar, trafik sıkışıklığı ve potansiyel tehlikelerin önlenmesi ve şantiye faaliyetlerinin güvenli ve verimli şekilde yürütülmesi temin edilecektir. - Proje kapsamında oluşacak trafik yoğunluğunun, işyerlerinin ticari faaliyetlerini aksatmamasını sağlamak amacıyla gerekli önlemler alınacaktır.								(Uygunluğun izlenmesi ve raporlama)	

Potansiyel Risk ve Etkiler	Önerilen Azaltıcı Önlemler	Faz			İzleme göstergeleri	İzleme Sıklığı			Uygulama ve İzlemeden Sorumlu	Tahmini Maliyet ¹
		Planlama	İnşaat	İşletme		Sürekli	Aylık	Üç aylık		
	Çalışma alanlarında uygun ve açık trafik işaretleri ve işaretlemeleri ile trafiğin fiziksel yönlendirilmesine yönelik düzenlemeler yapılacaktır.									
BİYOLOJİK ÇEVRE YÖNETİMİ										
Flora ve Fauna Üzerindeki Etkiler	- İnşaat sahaları ve erişim yolları, personel ve araçların diğer alanlara erişimini sınırlamak amacıyla uygun levhalar, uyarı işaretleri ve çitlerle diğer alanlardan ayrılacaktır. - İnşaat faaliyetleri belirlenen çalışma alanı dışına çıkmayacak, çalışma alanı dışında kalan toprak, bitki örtüsü ve ağaçlara zarar verilmeyecektir. - İnşaat makineleri, ekipmanlar ve araçlar çalışma alanı dışında park edilmeyecek; sürücüler ve operatörler bu konuda eğitilecektir. - Proje alanı çevresindeki su kaynaklarının kirlenmesini önlemek amacıyla gerekli önlemler alınacak ve çalışanlara eğitim verilecektir. Atıkların su ortamlarına bertaraf edilmesi ve/veya dökülmesi yasaklanacaktır. - Proje personeline verilen eğitim içeriklerinde biyolojik çeşitlilik farkındalığı oluşturulacak ve gerekli azaltım önlemleri hakkında bilgilendirme yapılacaktır. - Habitatların tahrip edilmesi önlenerek, proje alanı dışında kalan ağaç ve bitki örtüsüne müdahale edilmeyecektir. - Çalışanlar, yükleniciler ve saha ziyaretçileri kuşların üreme dönemleri hakkında bilgilendirilecek; gerekli görülen durumlarda hayvanların üreme dönemlerinde inşaat faaliyetleri yavaşlatılacaktır. - Özellikle üreme ve yumurtlama dönemlerinde, yeraltı suyu deşarjı ve su kirliliği önlenerek ve gerekli tüm tedbirler alınacaktır.		X		- Ağaçlandırma kayıtları - Kontrol önlemlerine ilişkin görsel inceleme		X		Yüklenici (Uygulama) Denetim Danışmanı (Denetim) PUB (Uygunluğun izlenmesi ve raporlama)	İş Sözleşmesine Dahil Olanlar

Potansiyel Risk ve Etkiler	Önerilen Azaltıcı Önlemler	Faz			İzleme göstergeleri	İzleme Sıklığı			Uygulama ve İzlemeden Sorumlu	Tahmini Maliyet ¹
		Planlama	İnşaat	İşletme		Sürekli	Aylık	Üç aylık		
	- İnşaat sahalarının yakın çevresi hafif şekilde sulanarak ve depolanan malzemeler nemlendirilerek toz emisyonları en aza indirilecektir. - İnşaat faaliyetleri sonucunda oluşan inşaat atıkları çalışma alanında depolanmayacak, önceden belirlenmiş depolama alanlarında muhafaza edilecek ve ardından bertaraf edilecektir. - Göçmen kuşları cezbetmemek amacıyla, gece saatlerinde gereksiz tüm aydınlatmalar kapatılacaktır. - Proje güzergâhı boyunca bulunan ağaçlar, ilgili kurumların önerileri doğrultusunda ve uygun yöntemler kullanılarak taşınacaktır.									
ÇALIŞMA KOŞULLARI VE İŞGÜCÜ YÖNETİMİ										
Çalışma Koşulları ve İşgücü Yönetimi	Aşağıdaki hususları içerecek şekilde İşgücü Yönetim Planı geliştirilecek ve uygulanacaktır: - Personel Seçimi ve İstihdam Prosedürü hazırlanacaktır. - Çalışan Şikâyet Mekanizması oluşturulacak ve aşağıdaki özellikleri taşıyacaktır: - Proje kapsamında çalışan tüm personele (yüklenici ve alt yüklenici çalışanları dâhil) açık olacaktır. - Çalışanlar tarafından kolay erişilebilir olacaktır. - Misillemeden uzak bir şekilde işleyecektir. - Anonim başvuruların yapılmasına ve değerlendirilmesine olanak sağlayacaktır. - Çalışanlar, bu mekanizma hakkında işe alım aşamasında ve düzenli eğitimler yoluyla bilgilendirilecektir. - Cinsel sömürü ve istismar / cinsel taciz niteliğindeki şikâyetleri ele alacaktır. - Gerekli olması halinde Kamp Alanı Yönetim Planı hazırlanacaktır.		X		- Personel kayıtları - Eğitim kayıtları - Çalışan şikâyetlerine ilişkin kayıtlar		X		Yüklenici (Uygulama) Denetim Danışmanı (Denetim) PUB (PUB düzeyinde uygulama ve yüklenici tarafından uyumun izlenmesi ve raporlama)	İş Sözleşmesine Dahil Olanlar

Potansiyel Risk ve Etkiler	Önerilen Azaltıcı Önlemler	Faz			İzleme göstergeleri	İzleme Sıklığı			Uygulama ve İzlemeden Sorumlu	Tahmini Maliyet ¹
		Planlama	İnşaat	İşletme		Sürekli	Aylık	Üç aylık		
	- Yüklenici, Davranış Kuralları'nı da içeren bir İşgücü Yönetim Prosedürü oluşturacak ve uygulayacaktır. - İşe alım sonrasında, çalışanlara ulusal mevzuata uygun olarak hazırlanmış iş sözleşmeleri, çalışma koşulları ve haklarını içeren sözleşmeler imzalatılacak ve bir nüshası çalışanlara verilecektir. - Personel sözleşmeleri, eğitim kayıtları, imzalı Davranış Kuralları, yakın akrabalara ilişkin bilgiler ve sağlık gözetim raporları dâhil olmak üzere personel dosyaları düzenli olarak tutulacaktır. - Sözleşmede belirtilen ücretler çalışanlara zamanında ve eksiksiz olarak ödenecektir. - İş sözleşmesi bulunmayan kişiler, yüklenici veya alt yüklenici tarafından çalıştırılmayacaktır. - İşe alınan personel, iş sağlığı ve güvenliği ile bu Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı kapsamında gerekli tüm eğitimleri aldıktan sonra çalışma alanına girebilecektir. Eğitimi tamamlanmamış çalışanların şantiye sahasına girmesine izin verilmeyecektir. - Yerel istihdama öncelik verilecektir.									
İş Sağlığı ve Güvenliği	- Yürürlükteki ulusal iş sağlığı ve güvenliği mevzuatı ve uluslararası standartlar ile uyumlu olacak şekilde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Planı geliştirilecek ve uygulanacaktır. - Alınacak azaltım önlemlerinin uygulanması yoluyla toz emisyonları ve gürültü oluşumu mümkün olan en düşük seviyede tutulacaktır. - Çalışanların ve halkın güvenliğini sağlamak amacıyla çitler/sert bariyerler ile açıkça görülebilen uyarı ve yönlendirme levhaları kurulacaktır. Tehlikeli alanlara erişim yalnızca yetkili personel ile sınırlandırılacaktır. Tüm çalışma alanları bariyerlerle çevrilecek; özellikle kazı alanları çevresinde kayma, takılma ve düşme riskleri giderilecek ve		X		- Görsel inceleme - Personel kayıtları - Ekipman kayıtları - Kontrol önlemlerine ilişkin görsel inceleme - İSG kayıtları - Kaza istatistikleri ve olay kayıtları	X			Yüklenici (Uygulama) Denetim Danışmanı (Denetim) PUB (Uygunluğun izlenmesi ve raporlama)	İş Sözleşmesine Dahil Olanlar

Potansiyel Risk ve Etkiler	Önerilen Azaltıcı Önlemler	Faz			İzleme göstergeleri	İzleme Sıklığı			Uygulama ve İzlemeden Sorumlu	Tahmini Maliyet ¹
		Planlama	İnşaat	İşletme		Sürekli	Aylık	Üç aylık		
	düzenli olarak kontrol edilecektir. Çalışanlara (alt yükleniciler dâhil), her iş günü başlamadan önce işe özgü İSG saha bilgilendirme toplantıları (toolbox talk) yapılacak ve gerekli işe özgü kişisel koruyucu donanımlar sağlanacaktır. • Kişisel koruyucu donanım sağlanmayan ve/veya kullanmayan çalışanların çalışma sahasına girişine izin verilmeyecektir. • Tüm çalışanlara (alt yükleniciler dâhil), işe ilk girişlerinde yasal olarak zorunlu olan işe başlama (oryantasyon) eğitimi verilecek; eğitim almayan personel çalışmaya başlatılmayacaktır. • Tüm çalışanlara (alt yükleniciler dâhil), iş sağlığı ve güvenliği ile Acil Durumlara Hazırlık ve Müdahale Planı kapsamında eğitim verilecek; böylece olaylara zamanında müdahale edilmesi sağlanacaktır. • Acil Durumlara Hazırlık ve Müdahale Planı çerçevesinde müdahale ekipleri oluşturulacaktır. • Tüm kaza ve olaylar, Çevresel ve Sosyal Olaylara Müdahale Aracı ve ulusal mevzuat (İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu No: 6331 vb.) doğrultusunda kayıt altına alınacaktır. • İş sağlığı ve güvenliği uygulamalarının etkinliği, iç ve dış denetimler yoluyla izlenecek; gerekli olması halinde düzeltici faaliyetler uygulanacaktır. • Can kaybı, uzuv kaybı veya 3 günden fazla hastanede yatış gerektiren ciddi bir olay meydana gelmesi halinde, Saha Sorumlusu, İşveren (Belediye) ve İLBANK, 24 saat içerisinde bilgilendirilecektir. • Alt yüklenicilerin ve tedarik zincirindeki ana tedarikçilerin, alt proje kapsamında hazırlanan İSG plan ve prosedürlerine uygun şekilde çalışması ve azaltım önlemlerini uygulaması sağlanacaktır. Ayrıca, kazı işleri, kaldırma operasyonları, elektrik işleri ve diğer kritik faaliyetler dâhil olmak üzere tüm yüksek riskli işler, ulusal İSG mevzuatı ile İLBANK / Dünya									

Potansiyel Risk ve Etkiler	Önerilen Azaltıcı Önlemler	Faz			İzleme göstergeleri	İzleme Sıklığı			Uygulama ve İzlemeden Sorumlu	Tahmini Maliyet ¹
		Planlama	İnşaat	İşletme		Sürekli	Aylık	Üç aylık		
	Bankası gerekliliklerine uygun olarak, yalnızca eğitilmiş, yetkin ve yetkilendirilmiş personel tarafından yürütülecektir. - Alt proje kapsamında çalışan tüm personele işe özgü kişisel koruyucu donanımlar (baret, iş ayakkabısı, koruyucu gözlük, eldiven vb.) sağlanacaktır. - Sıcak işler, kapalı alanlarda çalışma, kazı işleri, kaldırma operasyonları ve elektrik işleri dâhil olmak üzere tüm yüksek riskli faaliyetler için resmî bir Çalışma İzni Prosedürü uygulanacaktır. Bu sistem; izin kapsamını, onay hiyerarşisini, tehlike tanımlamasını, gerekli kontrol önlemlerini ve izin kapatma prosedürlerini detaylandıracaktır. - Yüklenici, özellikle birden fazla yüklenicinin eş zamanlı çalıştığı alanlarda, araç, iş makinesi ve ekipman hareketlerini düzenlemek ve sıralamak amacıyla saha düzeyinde koordinasyon mekanizmaları kuracaktır. Bu sayede yoğunluk azaltılacak, operasyonel çakışmalar önlenecek, çarpışma riskleri düşürülecek ve çalışma alanlarında güvenli trafik akışı sağlanacaktır. - Yüksekte çalışma faaliyetleri, yalnızca korkuluklar, etek tahtalı iskeleler, düşüş durdurma sistemleri, güvenlik ağıları ve sertifikalı ankraj noktaları gibi uygun düşmeye karşı koruma sistemleri kullanılarak gerçekleştirilecektir. Çalışanlara işe özgü eğitimler verilecek ve ekipmanlar kullanım öncesinde kontrol edilecektir. TS/EN standartları ile İLBANK / Dünya Bankası kılavuzlarına uyum zorunlu olacaktır. - Yangın müdahalesi, tahliye, tıbbi kurtarma, kapalı alan olayları ve ekipman arızaları dâhil olmak üzere acil durum tatbikatları, planlı aralıklarla gerçekleştirilecektir. Tatbikat sonuçları kayıt altına alınacak, değerlendirilecek ve Acil Durumlara Hazırlık ve Müdahale Planı'nın geliştirilmesinde kullanılacaktır. - Gürültü, titreşim, toz, kimyasallar, manuel taşıma riskleri veya aşırı hava koşullarına maruz kalan çalışanlar için periyodik									

Potansiyel Risk ve Etkiler	Önerilen Azaltıcı Önlemler	Faz			İzleme göstergeleri	İzleme Sıklığı			Uygulama ve İzlemeden Sorumlu	Tahmini Maliyet ¹
		Planlama	İnşaat	İşletme		Sürekli	Aylık	Üç aylık		
	sağlık gözetimi programları uygulanacaktır. Sağlık muayeneleri ulusal İSG mevzuatına uygun olarak gerçekleştirilecek ve maruziyete bağlı sağlık risklerinin izlenmesi amacıyla kayıtlar tutulacaktır. • Tüm el aletleri, kaldırma ekipmanları, elektrik sistemleri ve makineler, periyodik kontroller, önleyici bakım ve fonksiyon testlerine tabi tutulacaktır. Kusurlu veya güvensiz ekipmanlar etiketlenerek, kullanımdan kaldırılacak ve yeniden kullanımdan önce onarılacak veya değiştirilecektir. • Çalışanların misilleme korkusu olmaksızın tehlikeleri, güvensiz durumları ve ramak kala olayları bildirebileceği şeffaf bir raporlama mekanizması kurulacaktır. Tüm bildirimler kayıt altına alınacak, incelenecek ve hızlı şekilde ele alınarak şantiye güvenlik performansının sürekli iyileştirilmesine katkı sağlayacaktır. • Geçerli MYK (Mesleki Yeterlilik Kurumu) belgesi bulunmayan kişilerin istihdamına izin verilmeyecektir. Tüm personel, görevlerine uygun gerekli sertifikalara sahip olacak; doğrulama kayıtları, ulusal iş mevzuatı ile İLBANK / Dünya Bankası İSG gerekliliklerine uyumun sağlanması amacıyla Yüklenici tarafından muhafaza edilecektir. • Tüm kazı çalışmalarında sertifikalı iksa, payanda veya uygun şevlendirme sistemleri kullanılacak; şantiye güvenlik sorumlusu ve İSG personeli tarafından günlük kontroller gerçekleştirilecektir (uygun bir kontrol listesinin kullanılması sağlanacaktır). • Tüm ağır iş makineleri (ekskavatör vb.), çalışır durumda sesli geri vites alarmı, hareket ve manevra sırasında görülebilen amber uyarı lambası/ikaz ışığı, bakımlı aydınlatma ve sinyalizasyon sistemleri ile donatılacak; mümkünse kamera sistemi bulunacaktır. Bu donanımların çalışır durumda olduğunu teyit eden günlük kontrol kayıtları ve kontrol listeleri, ulusal İSG mevzuatı ile İLBANK / Dünya Bankası güvenlik									

Potansiyel Risk ve Etkiler	Önerilen Azaltıcı Önlemler	Faz			İzleme göstergeleri	İzleme Sıklığı			Uygulama ve İzlemeden Sorumlu	Tahmini Maliyet ¹
		Planlama	İnşaat	İşletme		Sürekli	Aylık	Üç aylık		
	gerekliliklerine uyumun sağlanması amacıyla sahada muhafaza edilecektir.									
TOPLUM SAĞLIĞI, GÜVENLİĞİ VE EMNİYETİ										
Toplum Sağlığı, Güvenliği ve Emniyeti	- Projenin inşaat aşaması için Toplum Sağlığı, Güvenliği ve Emniyeti Planı hazırlanacak ve uygulanacaktır. - Proje çalışanlarına yeterli kalitede barınma hizmetlerinin sağlanmasını teminen (dinlenme alanları, dükkânlar vb. dâhil), Konaklama Kampı Yönetim Planı hazırlanacaktır. Bu plan ile, uygun olduğu durumlarda yerel halkla temasın azaltılması ve işgücü yoğunluğunun yönetilmesi amaçlanacaktır. - Toplumlar ve diğer paydaşlarla yürütülecek bilgilendirme ve istişare faaliyetleri, Paydaş Katılım Planı ile uyumlu şekilde gerçekleştirilecektir. - Yoğun trafik bulunan alanlarda ulaşım ve malzeme taşımacılığı, trafik yoğunluğunun daha düşük olduğu saatlerde gerçekleştirilecektir. Uygun olan inşaat alanlarında, yayaların güvenli geçişini sağlamak amacıyla yaya geçiş ekipmanları kullanılacaktır. - Proje süresince, Adana il sınırları içerisindeki kutsal yapılar, türbeler ve ibadet alanlarının zarar görmemesi için gerekli tüm önlemler alınacaktır. - Çalışma planları, proje alanındaki işyerleri ve ticari işletmelerin faaliyetlerini engellemeyecek şekilde hazırlanacaktır. Özellikle, ticari faaliyetleri aksatabilecek yol kapatmaları, alternatif güzergâhlar belirlendikten ve gerekli bilgilendirmeler yapıldıktan sonra gerçekleştirilecektir.		X		- Kontrol önlemlerine ilişkin görsel inceleme - Trafik kazası kayıtları - Şikâyetlere ilişkin kayıtlar		X		Yüklenici (Uygulama) Denetim Danışmanı (Denetim) PUB (Uygunluğun izlenmesi ve raporlama)	İş Sözleşmesine Dahil Olanlar

Potansiyel Risk ve Etkiler	Önerilen Azaltıcı Önlemler	Faz			İzleme göstergeleri	İzleme Sıklığı			Uygulama ve İzlemeden Sorumlu	Tahmini Maliyet ¹
		Planlama	İnşaat	İşletme		Sürekli	Aylık	Üç aylık		
	- İnşaat faaliyetleri, okullar, hastaneler ve camiler gibi hassas alanların günlük işleyişini aksatmayacak şekilde yürütülecektir. - Acil Durumlara Hazırlık ve Müdahale Planı hazırlanacak ve uygulanacaktır. - Trafik Yönetim Planı hazırlanacak ve uygulanacaktır. - Proje süresince toplumun endişelerini iletebilmesini sağlamak amacıyla bir Şikâyet Mekanizması kurulacak ve bu mekanizmanın görünürlüğü sağlanacaktır. - Projenin tüm aşamalarında Adana'ya özgü yerel kültür ve değerler dikkate alınacak, çalışanlara Davranış Kuralları konusunda eğitim verilecektir. - Kültürel çatışmaya yol açabilecek her türlü davranıştan kaçınılacak, çalışanlar bu konuda bilgilendirilecek ve eğitilecektir. - Alt proje kapsamında, binalara, kutsal ağaçlara veya yerel topluluklar için manevi değeri olan unsurlara (örneğin anıtlar, türbeler veya taşlar) yakın alanlarda yapılacak çalışmalar yalnızca belirlenen proje güzergâhı içerisinde gerçekleştirilecektir. Çalışmalar başlamadan önce ekip üyeleri bilgilendirilecek ve manevi değeri olan unsurlara zarar verilmemesi konusunda eğitilecektir. - Kentsel alanlardaki tüm inşaat sahaları, toplum üyelerinin devam eden inşaat faaliyetlerine kazara erişimini önlemek amacıyla, sağlam çitler veya bariyerlerle çevrilecektir.									
	- Toplumlar ve diğer paydaşlarla bilgi paylaşımı ve istişare faaliyetleri, Paydaş Katılım Planı ile uyumlu olarak yürütülecektir. - Proje süresi boyunca toplumun endişelerini iletebilmesini sağlamak amacıyla bir Şikâyet Mekanizması kurulacak ve bu mekanizmanın görünürlüğü sağlanacaktır.		X		Şikâyetlere ilişkin kayıtlar		X		PUB (Uygulama)	-

Potansiyel Risk ve Etkiler	Önerilen Azaltıcı Önlemler	Faz			İzleme göstergeleri	İzleme Sıklığı			Uygulama ve İzlemeden Sorumlu	Tahmini Maliyet ¹
		Planlama	İnşaat	İşletme		Sürekli	Aylık	Üç aylık		
	- Projenin tüm aşamalarında Adana'ya özgü yerel kültür ve değerler dikkate alınacak, çalışanlara Davranış Kuralları konusunda eğitim verilecektir. - Kültürel çatışmaya yol açabilecek her türlü davranıştan kaçınılacak, çalışanlar bu konuda bilgilendirilecek ve eğitilecektir.									
Yakın Çevredeki Toplum Üzerindeki Toz ve Gürültü Etkileri	- Projenin inşaat aşamasında Hava Kalitesi Yönetim Planı hazırlanacak ve uygulanacaktır. - Özellikle kuru hava koşullarında önemli toz emisyonlarını önlemek amacıyla, taşıma yolları gerekli görüldüğü durumlarda (örneğin mobil sulama tankerleri kullanılarak) sulanacaktır. - Projenin inşaat aşamasında Gürültü Yönetim Planı hazırlanacak ve uygulanacaktır. - İnşaat süresince toplumu olumsuz etkilerden korumak amacıyla; gürültü, toz, diğer emisyon riskleri, malzeme ve tehlikeli maddelerden kaynaklanabilecek etkiler ile kazalara karşı alınacak temel önlemleri içeren Toplum Sağlığı, Güvenliği ve Emniyeti Planı hazırlanacak ve uygulanacaktır. - İnşaat faaliyetleri, yakın çevredeki yerleşimler dikkate alınarak planlanacak; gerekli olması halinde, akşam ve gece saatlerinde yapılacak çalışmalar için ilgili kurumlardan gerekli izinler alınacaktır. - Projenin inşaat aşamasında Trafik Yönetim Planı hazırlanacak ve uygulanacaktır.		X		Şikâyetlere ilişkin kayıtlar		X		Yüklenici (Uygulama) Denetim Danışmanı (Denetim) PUB (Uygunluğun izlenmesi ve raporlama)	İş Sözleşmesine Dahil Olanlar
Can Güvenliği ve Yangın Güvenliği	- Acil Durumlara Hazırlık ve Müdahale Planı hazırlanacak ve uygulanacaktır. - Çalışma ofisleri ve çalışanların konaklama alanları için gerekli tüm önlemler alınacaktır. Acil toplanma alanları, uyarı levhaları, kaçış yolları ve yönlendirme işaretleri ile acil durum uyarı sistemleri kurulacaktır.		X				X		Yüklenici (Uygulama) Denetim Danışmanı (Denetim)	İş Sözleşmesine Dahil Olanlar

Potansiyel Risk ve Etkiler	Önerilen Azaltıcı Önlemler	Faz			İzleme göstergeleri	İzleme Sıklığı			Uygulama ve İzlemeden Sorumlu	Tahmini Maliyet ¹
		Planlama	İnşaat	İşletme		Sürekli	Aylık	Üç aylık		
	- Çalışan konaklama alanlarında yeterli sayıda ve kolay erişilebilir yangın söndürme tüpleri ve ekipmanları bulundurulacak; her çalışma/inşaat sahasında ilk yardım çantaları yer alacaktır. Ayrıca, yangın risklerinin erken tespiti ve genel acil durum hazırlık seviyesinin artırılması amacıyla, tüm konaklama birimleri ve kapalı alanlara duman dedektörleri kurulacaktır. - Ulusal iş sağlığı ve güvenliği mevzuatı ile İLBANK / Dünya Bankası gereklilikleri doğrultusunda, Yüklenici sahada yeterli sayıda sertifikalı ilk yardımcı personelin bulunmasını sağlayacaktır. Her kritik faaliyet için her zaman en az bir sertifikalı ilk yardımcı sahada bulunacak; görevlendirilen ilk yardımcı personelin mevcudiyeti ve sertifikasyon durumu belgelendirilecek ve güncel tutulacaktır. - Acil tahliye, ilk yardım ve yangına müdahale tatbikatları dâhil olmak üzere güvenlik tatbikatları, ulusal iş sağlığı ve güvenliği mevzuatı hükümlerine uygun şekilde gerçekleştirilecektir.								PUB (Uygunluğun izlenmesi ve raporlama)	
Güvenlik	- Güvenlik hizmetleri, toplumun güvenliğini tehlikeye atmayacak, Proje Sahibi ile toplum arasındaki ilişkilere zarar vermeyecek ve ulusal mevzuat ile uluslararası standartlarla uyumlu olacak şekilde sağlanacaktır. Şikâyet Mekanizması, toplumun ve çalışanların güvenlik konuları ve güvenlik personelinin davranışlarına ilişkin endişelerini iletebilmelerine olanak sağlayacaktır. - Konaklama kamp alanına yetkisiz giriş ve çıkışların önlenmesi amacıyla, özel güvenlik birimleri oluşturulacaktır		X				X		Yüklenici (Uygulama) Denetim Danışmanı (Denetim) PUB (Uygunluğun izlenmesi ve raporlama)	İş Sözleşmesine Dahil Olanlar

Potansiyel Risk ve Etkiler	Önerilen Azaltıcı Önlemler	Faz			İzleme göstergeleri	İzleme Sıklığı			Uygulama ve İzlemeden Sorumlu	Tahmini Maliyet ¹	
		Planlama	İnşaat	İşletme		Süreklili	Aylık	Üç aylık			
ARAZİ EDİNİMİ VE GÖNÜLSÜZ YENİDEN YERLEŞİM											
Araziye İlişkin Etkiler (Fiziksel / Ekonomik Yerinden Edilme Dâhil)	- Bitki örtüsüne, tarım arazilerine, yapılara, meralara ve hayvancılık tesislerine zarar verilmesinden kaçınılacaktır. Herhangi bir zarar meydana gelmesi durumunda, ikame maliyet üzerinden veya kabul edilebilir diğer maliyetler doğrultusunda (ESS5 ve Hak Sahipliği Matrisi hükümleri ile uyumlu olarak) derhal tazminat uygulanacaktır. - İnşaat faaliyetlerinin, yerel halkın sosyal ve ekonomik yaşamını kısıtlamaması veya engellememesi sağlanacaktır. - Çalışanların ve ağır iş makinelerinin, alt proje için belirlenen çalışma alanı dışına çıkmaması sağlanacaktır. - Yerel topluluklarla istişareler gerçekleştirilecektir. - Alt proje faaliyetlerinden etkilenen paydaşlar için bir Şikâyet Mekanizması oluşturulacaktır. - Proje çalışma alanı dışında kalan özel mülkiyet alanlarına ve kamu arazilerine girilmeyecek, bunun önlenmesi için gerekli tüm tedbirler alınacaktır. - Arazi edinimi faaliyetlerinden etkilenen paydaşların, şikâyet mekanizmalarına erişimi sağlanacaktır. - Servis yolu kapsamında gereksiz alan işgal edilmeyecek, çalışma koridoru asgari seviyede tutulacaktır. Servis yolu güzergâhı, özel mülkiyet alanlarına müdahaleyi önlemek amacıyla, yalnızca kamu arazileri ve mevcut yol koridorları içerisinde planlanacaktır. - İnşaat faaliyetleri, özel mülkiyet alanlarına tecavüz etmeyecek bölgelerle sınırlandırılacaktır. - Uygulama sırasında özel mülkiyet alanları ile karşılaşılması durumunda, ESS5 ve Yeniden Yerleşim Çerçevesi kapsamında yer alan Hak Sahipliği Matrisi derhal uygulanacaktır. - Servis yolu için çalışma koridoru, arazi edinimini önlemek amacıyla asgari seviyede tutulacaktır.	X			- İstişare Formu kayıtları - Şikâyet kayıtları - Anket raporları				Yüklenici (Uygulama) Denetim Danışmanı (Denetim) PUB (Etkin şikayet mekanizmasının işleyişi; uyumun izlenmesi ve raporlama) ASKİ (PUB tarafından işletilen şikayet mekanizmasını destekler)	İş Sözleşmesine Dahil Olanlar	

Potansiyel Risk ve Etkiler	Önerilen Azaltıcı Önlemler	Faz			İzleme göstergeleri	İzleme Sıklığı			Uygulama ve İzlemeden Sorumlu	Tahmini Maliyet ¹
		Planlama	İnşaat	İşletme		Sürekli	Aylık	Üç aylık		
	Saha incelemeleri ve uygulama süresince, paydaşlarla sürekli iletişim ve bilgilendirme sağlanacaktır.									
	Çalışanların ve ağır iş makinelerinin özel mülkiyet alanlarına girmemesi sağlanacaktır. Özel mülkiyete konu parseller üzerinde, ancak kamulaştırma yapılması, irtifak hakkı tesis edilmesi veya kiralama gerçekleştirilmesi ve tüm bu işlemlerin İLBANK onayına tabi olması koşuluyla çalışma yürütülebilecektir.					X			Yüklenici (Uygulama) Denetim Danışmanı (Denetim)	
KÜLTÜREL MİRAS										
Arkeolojik Alanlara Zarar (İnşaat çalışmaları sırasında daha önce bilinmeyen kültürel mirasla karşılaşılabilir.)	- Kazı çalışmaları sırasında arkeolojik buluntularla karşılaşılması halinde, çalışmalar derhal durdurulacak ve Çevresel ve Sosyal Yönetim Çerçevesi ile Ek-3'te yer alan Tesadüfi Buluntu Prosedürü doğrultusunda ilgili kurumlarla iletişime geçilecektir. Yüklenici, bu tür bir buluntuyu derhal (24 saat içerisinde) İşveren ve İLBANK'a bildirecektir. - Tesadüfi Buluntu Prosedürüne ilişkin eğitimler, yüklenici ve alt yüklenici çalışanları dâhil olmak üzere tüm proje çalışanlarına, tesadüfi buluntularla karşılaşılması durumunda izlenecek prosedürler hakkında verilecektir. - Servis yolu güzergâhı boyunca yapılan değerlendirmelere göre, güzergâh içerisinde bilinen veya tescilli herhangi bir kültürel miras varlığı bulunmamaktadır. - Servis yoluna ilişkin inşaat faaliyetleri, çevredeki kültürel veya tarihi miras unsurlarına olası etkileri önleyecek şekilde planlanacak ve yürütülecektir.		X		- Tesadüfi buluntu kayıtları - Tesadüfi buluntu prosedürüne ilişkin verilen eğitimlerin sayısı		X		Yüklenici (Uygulama) Denetim Danışmanı (Denetim) PUB (Uygunluğun izlenmesi ve raporlama) ASKI (Tesadüfi buluntularla ilgili)	İş Sözleşmesine Dahil Olanlar

Potansiyel Risk ve Etkiler	Önerilen Azaltıcı Önlemler	Faz			İzleme göstergeleri	İzleme Sıklığı			Uygulama ve İzlemeden Sorumlu	Tahmini Maliyet ¹
		Planlama	İnşaat	İşletme		Sürekli	Aylık	Üç aylık		
	- İnşaat sırasında beklenmeyen herhangi bir kültürel miras unsuru veya arkeolojik kalıntıyla karşılaşılması halinde, Çevresel ve Sosyal Yönetim Çerçevesi ve Ek-3'te tanımlanan Tesadüfi Buluntu Prosedürü derhal uygulanacak ve etkilenen alandaki tüm çalışmalar durdurulacaktır. - Herhangi bir tesadüfi buluntu tespit edilmesini takiben 24 saat içerisinde, yüklenici İşveren ve İLBANK'ı bilgilendirecek ve ilgili yetkili kuruma gecikmeksizin haber verecektir. - Kazı veya zemine müdahale içeren faaliyetlere başlanmadan önce, yüklenici ve alt yüklenici çalışanları dâhil olmak üzere tüm proje personeline Tesadüfi Buluntu Prosedürü hakkında eğitim verilecektir.								yazışmalar için PUB'u destekler)	
ŞİKAYET MEKANİZMASI										
Şikâyet Mekanizması	- Roller ve Sorumluluklar tablosunda belirtildiği üzere, İLBANK, proje için bir Şikâyet Mekanizması oluşturacak ve bu mekanizmanın projenin tüm yaşam döngüsü boyunca etkin şekilde işlemlerini sağlayacaktır. - Paydaş Katılım Planı, yıllık olarak ve projede önemli değişiklikler olması durumunda güncellenecektir. - Paydaş Katılım Planı ve Şikâyet Mekanizması'nın görünürlüğü, şikâyetlerin ele alınmasından sorumlu personelin iletişim bilgileri dâhil olmak üzere sağlanacaktır. - İnşaat faaliyetlerine ilişkin olarak çevredeki topluluklardan gelen şikâyetlerin izlenmesi ve etkilenen topluluklarla ilişkilerin sürdürülmesi amacıyla bir Sosyal Uzman / Toplumla İletişim Sorumlusu görevlendirilecektir. - Şikâyet Mekanizması'nın erişilebilirliğini artırmak ve projenin görünürlüğünü sağlamak amacıyla, afişler ve		X		- Şikâyet kayıtları - Paydaş katılımına ilişkin kayıtlar		X		PUB (PKP'nin uygulanması, şikâyet mekanizmasının işleyişi ve raporlama) ASKİ (Gerekli olan yerlerde PUB'u destekler) Yüklenici (PKP'nin uygulanması,	

Potansiyel Risk ve Etkiler	Önerilen Azaltıcı Önlemler	Faz			İzleme göstergeleri	İzleme Sıklığı			Uygulama ve İzlemeden Sorumlu	Tahmini Maliyet ¹
		Planlama	İnşaat	İşletme		Sürekli	Aylık	Üç aylık		
	bilgilendirme broşürleri hazırlanacak ve Adana genelinde dağıtılacaktır. Şikâyet Mekanizması ve diğer kanallar aracılığıyla alınan tüm kayıtlar, proje süresi boyunca İLBANK Proje Uygulama Birimi tarafından şikâyet kayıt defterine işlenecektir.								<i>şikâyetlerin ele alınmasına yönelik önlemlerin uygulanması)</i> Denetim Danışmanı (PKP'nin uygulanması ve denetim)	

Alt projenin inşaat aşamasında, proje alanında yaşayan yerel halkın hakları korunacak; farkındalık oluşturulması yoluyla, tüm paydaşların proje uygulama sürecine katılımı sağlanacaktır. Çalışmalar, proje alanındaki işyerleri ve esnafın ticari faaliyetlerini engellemeyecek, günlük yaşam döngüsünü aksatmayacak şekilde gerekli önlemler alınarak yürütülecektir. Özellikle proje kapsamında istihdam edilen ve farklı illerden gelen çalışanların, yerel halkın kültürüne uygun davranmalarını sağlamak amacıyla Yüklenici uzmanları tarafından Davranış Kuralları eğitimi verilecektir.

Alt projenin, proje alanındaki ulaşım ve günlük yaşam üzerindeki etkilerini azaltmak amacıyla, gerekli tüm önlemler alındıktan, alternatif ulaşım güzergâhları belirlendikten ve iş sağlığı ve güvenliği tedbirleri uygulamaya konulduktan sonra çalışmalara başlanacaktır.

6. KAPASİTE GELİŞTİRME VE EĞİTİM

Projenin başarılı bir şekilde uygulanması, diğer hususların yanı sıra, çevresel ve sosyal risk yönetimi önlemlerinin etkin biçimde uygulanmasına bağlıdır. Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı, Paydaş Katılım Planı, Yeniden Yerleşim Çerçevesi, İşgücü Yönetim Planı, Atık Yönetim Planı, Hava Kalitesi Yönetim Planı, Gürültü Yönetim Planı, Tehlikeli Maddeler Yönetim Planı, Dökülme Önleme ve Müdahale Planı, Su Kaynakları Yönetim Planı, Toprak Kirliliği Yönetim Planı, Trafik ve Yol Güvenliği Yönetim Planı, Toplum Sağlığı, Güvenliği ve Emniyeti Planı, Konaklama Yönetim Planı, Çalışma İzni (PTW) Prosedürü, Asbest Yönetim Planı, Cinsel Sömürü ve İstismar / Cinsel Taciz Eylem Planı, Şikâyet Mekanizması, Acil Durumlara Hazırlık ve Müdahale Planı ve Olay İnceleme Prosedürü'nün etkin şekilde uygulanabilmesi için kilit paydaşlara yönelik eğitim ve kapasite geliştirme faaliyetleri gerekli olacaktır. Eğitim programları Davranış Kurallarını da içerecektir.

Başlangıç düzeyindeki eğitim yaklaşımı aşağıdaki tabloda sunulmaktadır. Mümkün olduğu ölçüde, çevresel ve sosyal risk yönetimine ilişkin eğitimler, proje döngüsü ve operasyonel prosedürler içerisine entegre edilecektir.

Tablo 6-1 Önerilen Eğitim ve Kapasite Geliştirme Yaklaşımı

Sorumlu Taraf	İzleyici	Ele alınabilecek konular / temalar
Denetim Danışmanı	Yüklenici/ ASKİ	- Dünya Bankası Çevresel ve Sosyal Çerçevesi'nin gereklilikleri - Bu Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı'nın, Yüklenici Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı'nın (Yüklenici-ÇSYP) ve bunlara bağlı alt yönetim planlarının uygulanması - Paydaş Katılım Planı'nın ve şikâyet / faydalanıcı geri bildirim mekanizmasının uygulanması - İşgücü Yönetim Planı'nın uygulanması (Davranış Kuralları, olay bildirimleri, Cinsel Sömürü ve İstismar / Cinsel Taciz Eylem Planı dâhil) - İlgili çevresel ve sosyal risk yönetimi önlemleri / araçlarının uygulanması - İş sağlığı ve güvenliği (acil durumlara hazırlık ve müdahale dâhil) - Toplum sağlığı ve güvenliği - Toplumsal cinsiyet eşitliği ve toplumsal cinsiyete dayalı şiddet
Yüklenici	Proje Çalışanları	- İş sağlığı ve güvenliği, acil durumların önlenmesi, hazırlık ve acil durumlara müdahale düzenlemeleri, araç güvenliği, aletlerin, makinelerin ve ekipmanların güvenli kullanımı ile yüksekte çalışma faaliyetlerini kapsar. - Sözleşmeye dayalı çevresel ve sosyal gereklilikler - Yüklenici Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı (Yüklenici-ÇSYP) - Davranış Kuralları - Birincil tedarikçiler için işgücü gereklilikleri - Bulaşıcı hastalıklar ve salgınlara yönelik önlemler - Cinsel sömürü ve istismar / cinsel tacizden arındırılmış, kapsayıcı ve saygılı çalışma ortamları
Denetim Danışmanı	Paydaşlar	- Temel iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ve kişisel koruyucu donanımlar - Toplum sağlığı ve güvenliği ile ilgili hususlar - Davranış Kuralları - Şikâyetlerin giderilmesi / başvuru mekanizması - Cinsel sömürü ve istismar / cinsel taciz konuları ve bunların önlenmesi

7. İZLEME VE RAPORLAMA

İzleme, belirlenen azaltım ve yönetim stratejilerinin uygulanmasının sürekliliğini ve etkinliğini sağlamada kilit bir rol oynamaktadır. İzleme Planının temel amacı, bu Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı (ÇSYP) kapsamında öngörülen önlemlerin ve gerekliliklerin uygulanma düzeyini değerlendirmektir. İzleme yoluyla elde edilen bilgiler, Projenin tüm aşamalarında yönetim planlarının iyileştirilmesi amacıyla kullanılabilir.

Etki değerlendirmesi çalışmaları, potansiyel etkilerin önem düzeyini belirlemek ve bu etkilere yönelik uygun önlemleri tanımlamak amacıyla tüm ilgili etkileri kapsayacak şekilde yürütülse de, öngörülemeyen etkiler ortaya çıkabilir. Bu tür etkiler, izleme faaliyetleri kapsamında elde edilen bilgiler sayesinde, sorun haline gelmeden önce yönetilebilecek veya azaltılabilecektir. Bu kapsamda izleme faaliyetleri; yönetim planlarının başarıyla uygulanmasını ve Projenin tüm aşamalarında iyi uygulamalar yoluyla çevrenin korunmasını sağlayacaktır.

Yükleniciler, Çevresel ve Sosyal risk yönetimi dokümanlarında (ÇSYP'ler) yer alan azaltım önlemlerinin uygulanmasından; Denetim Danışmanı kontrolünde ve İLBANK Proje Uygulama Birimi (PUB) gözetiminde sorumlu olacaktır. Yükleniciler, ihale dokümanları ve sözleşmelerde belirtilen kriterlere uygun olarak, Çevre, Sosyal, Sağlık ve Güvenlik (ÇSSG) performansına ilişkin aylık, üç aylık ve altı aylık Çevresel ve Sosyal İzleme Raporlarını (ÇSİR) Denetim Danışmanı aracılığıyla İLBANK PUB'a sunacaktır.

Alt projenin ÇSSG performansı, yüklenicinin sorumlu çevresel ve sosyal ekibi tarafından günlük olarak izlenecek; saha bulguları aylık olarak Denetim Danışmanına raporlanacaktır. Denetim Danışmanı, kendi saha denetim bulgularını da ekleyerek raporları konsolide edecek ve İLBANK PUB'a sunacaktır. İLBANK PUB, söz konusu raporları inceleme amacıyla yerel Proje Yönetim Danışmanı (PYD) ile paylaşma hakkına sahiptir.

Yükleniciler tarafından hazırlanacak Çevresel ve Sosyal İzleme Raporları, İLBANK tarafından hazırlanmış raporlama formatı esas alınarak düzenlenecektir. Bu raporlar, raporun kapsadığı dönemi takip eden ayın ilk haftası içerisinde Denetim Danışmanına iletilecek ve Denetim Danışmanı aracılığıyla İLBANK'a sunulacaktır. Rapora eklenen tüm ekler ve destekleyici dokümanlar da raporla birlikte teslim edilecektir.

8. UYGULAMA TAKVİMİ VE BÜTÇE KAYNAKLARI

ÇSYP'nin uygulanması için harcama kalemleri sunulmuştur. ÇSYP maliyet dağılımı Tablo 8-1'de verilmektedir.

Tablo 8-1 ÇSYP Bütçe Kaynakları

Bütçe Ögesi	Bütçe Kaynağı
İLBANK Proje Uygulama Birimi için çevresel, sosyal ve İSG uzmanlarının (her disiplin için bir uzman) işe alınması İLBANK Proje Uygulama Birimi tarafından uyumun izlenmesi ve raporlama	Daimî uzmanlar İLBANK bütçesinden, danışman uzmanlar ise TERRP/Bileşen 4.1 bütçesinden finanse edilecektir.
ASKİ için sosyal odak noktasının atanması	ASKİ'nin kendi bütçesinden finanse edilecektir (*)
Denetim danışmanlığı için çevresel, sosyal ve İSG uzmanlarının (her disiplin için bir uzman) işe alınması	Denetim Danışmanının bütçesine dahildir (**)
Yüklenici için çevresel, sosyal ve İSG uzmanlarının (her disiplin için bir uzman) işe alınması	Yüklenici bütçesine dahildir (***)
Çevre ve Sosyal Yönetim Planı önlemlerinin uygulanması	Yüklenici bütçesine dahildir (***)
Çevre ve Sosyal Yönetim Planı Ölçümlerinin ve gerektiğinde laboratuvar analizlerinin denetim danışmanı tarafından izlenmesi	Denetim Danışmanının bütçesine dahildir

(*) Bu pozisyonlara ASKİ'nin kadrolu personeli atanacağı için Proje bütçesine ekstra bir maliyet getirmeyecektir.

(**) Uzman istihdamı, denetim danışmanlığı hizmetleri bütçesi kapsamında finanse edilecektir. İlgili maliyet tahminleri, danışman seçiminin ilk aşamasında dikkate alınır. Yükleniciler, tekliflerinin kapsamı ve fiyatı dahilinde Çevre ve Sosyal Yönetim Planı'nın uygulanması ve izlenmesi için çevresel, sosyal ve İSG uzmanlarını işe almakla yükümlüdür. Bu aşamada uzman başına aylık maliyet tahmini 1.000 €/Ay'dır

(***) Laboratuvar ve test yükümlülükleri ve ilgili raporlama sorumluluğu, inşaat dönemi ve kusur sorumluluğu dönemi boyunca iş sözleşmesinde yer alacaktır. Daha sonra işletme aşaması için bu sorumluluk ASKİ'ye devredilecektir.

Proje, aşağıdaki Tablo 8-2'de gösterildiği üzere, 12 aylık kusur sorumluluğu süresi dahil olmak üzere Şubat 2029'e kadar uygulanması planlanmaktadır.

Tablo 8-2 Zaman Çizelgesi

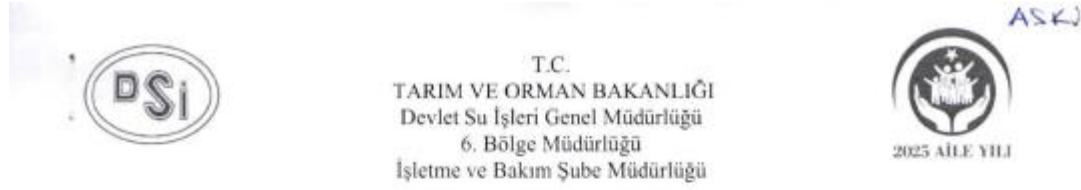
YIL	2025							2026											2027											2028											2029						
Öğ/Ay	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45		
ADANA MERKEZ YAĞMURSUYU PROJESİ (ADANA-TERRP-W4)																																															
Tasarımların İncelenmesi ve İhale Dökümanlarının İncelenmesi																																															
Çevre ve Sosyal Dökümanların Hazırlanması																																															
İhale Dökümanlarının Hazırlanması ve Tekliflerin Değerlendirilmesi																																															
Sözleşmelerin İmzalanması ve İnşaat																																															
Kusur Sorumluluk Süresi																																															

9. PAYDAŞ KATILIMI

Paydaş Katılımı ve Halkın Bilgilendirilmesi Toplantı Tutanağı Ek-10’da yer almaktadır.

10. EKLER

10.1. Ek-1: DSİ Geçiş Yazısı

Sayı : E-89578488-164.01-6381643

Konu : Geçiş İzni Hak. (TERRP)

ADANA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞINA

İlgi : E-39172788-220.99-255122.

İlgi yazınızda; Dünyada ve Ülkemizde iklim değişikliği sebebiyle artan kısa süreli ancak şiddetli yağışların taşkın ve su baskınlarına sebep olduğu, özellikle yerleşim yerlerinde mal ve can kayıplarının yaşandığı, küresel iklim değişikliği yanı sıra imara açılan alanlar ve buna bağlı asfalt veya beton alanların artarak toprak ve yeşil alanların azalması, yağışın hızlı bir şekilde akışa geçmesine sebep olmakta olduğu, taşkın sebeplerinin birinin de kapasitesi yetersiz büz, menfez, köprü gibi sanat yapılarından kaynaklandığı belirtilmiştir.

Bu bağlamda İlimiz Seyhan ilçesi Pınar, Fatih ve Gürselpaşa Mahallerinde sürekli hale gelen su baskınlarına çözüm olması için (TS0 Sulama Kanalı) Kuzey kıyı boyu Caddesinde bulunan mevcut 3x3 kutu menfez şeklindeki yağmur suyu hattına ilave olarak aynı güzergâhta 4x3 ve 5x3 boyutlarında kutu menfez yağmur suyu projesi hazırlandığı ve bu projenin TS0 sulama kanalı ve Kuzey Kıyı Boyu caddesindeki yaşanan taşkınların önüne geçilebileceğinin amaçlandığı bildirilmiş olup, su baskınlarının önüne geçilebilmesi için Dünya Bankası "Türkiye Deprem Sonrası İyileştirme Ve Yeniden İmar Projesi (TERRP)" kredisi kapsamında değerlendirilecek olan yağmur suyu projesine ait güzergâh boyunca kurumumuza ait parsellerden gerekli olan geçiş izinlerinin verilmesi talep edilmektedir.

Söz konusu ilgi yazınız incelenmiş ve bahse konu yağmur suyu hattı yapım izni talebi ile ilgili arazi çalışması yapılarak, Planlanan çalışmaların kurumumuza ait TS0 ana isale kanalımızın 4+150 km'si ile 7+310km'si arasında yapılacağı anlaşılmıştır. Bahse konu çalışmayla ilgili gönderilen yazı ekindeki güzergâh incelendiğinde planlanan çalışmaya denk gelen: 927 ada 3 parsel, 908 ada 21 parsel, 908 ada 27 parsel, 908 ada 23 parsel, 908 ada 25 parsel, 968 ada 18 parsel, 969 ada 44 parsel, 969 ada 46 parsel, 969 ada 48 parsel, 969 ada 50 parsel, 969 ada 40 parsel, 969 ada 42 parsel, 1166 ada 4 parsel, 1179 ada 32 parsel, 1179 ada 30 parsel, 1179 ada 38 parsel, 1179 ada 36 parsel, 1179 ada 34 parsel, 1181 ada 20 parsel, 1181 ada 22 parsel, 1181 ada 8 parsel, 1181 ada 18 parsel, 1181 ada 16 parsel, 1180 ada 11 parsel, 1180 ada 12 parsellerin kanal vasfında olduğu, 908 ada 2 parsel, 10671 ada 3 parsel ve 10673 ada 6 parsellerin ise arsa ve bağ niteliğinde olduğu tespit edilmiştir.

İlgili projenin Dünya Bankası "Türkiye Deprem Sonrası İyileştirme Ve Yeniden İmar Projesi (TERRP)" kredisi kapsamında uygulanması esnasında kurumumuza ait parsellerden geçmesi uygun görülmüştür.

Gereğini arz ederim.

Ali Rıza BOĞUŞLU

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Doğrulama Kodu: 430EECB0-1401-4C29-8136-43F237A9BC62 Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/devlet-su-isleri-cbys>
Adres: Cernalspaşa Mh. Ordu Cd. no: 96 01120 Seyhan/ADANA Bilgi için Şule DOĞAN
Telefon : (322) 459 05 90 Belgegeçer (Fax) : (322) 453 27 74 Mühendis
Kep Adresi : dsi.gnlmud@b901.kep.tr Elektronik Ağ: www.dsi.gov.tr
Kep Adresi : dsi.gnlmud@b901.kep.tr

10.2. Ek-2: Parsel 908/2 Tapu Bilgisi**Tapu Kaydı (Aktif Malikler için Detaylı - ŞBİ var)****TAPU KAYIT BİLGİSİ**

Zemin Tipi:	AnaTasinmaz	Ada/Parsel:	908/2
Taşınmaz Kimlik No:	8939493	AT Yüzölçüm(m2):	1421.00
İl/İlçe:	ADANA/SEYHAN	Bağımsız Bölüm Nitelik:	
Kurum Adı:	Seyhan	Bağımsız Bölüm Brüt Yüzölçümü:	
Mahalle/Köy Adı:	DÖŞEME Mah.	Bağımsız Bölüm Net Yüzölçümü:	
Mevkii:	-	Blok/Kat/Giriş/BBNo:	
Cilt/Sayfa No:	80/8818	Arsa Pay/Payda:	
Kayıt Durum:	Aktif	Ana Taşınmaz Nitelik:	BAĞ

MÜLKİYET BİLGİLERİ

(Hisse) Sistem No	Malik	El Birliği No	Hisse Pay/ Payda	Metrekare	Toplam Metrekare	Edinme Sebebi-Tarih-Yevmiye	Terkın Sebebi-Tarih-Yevmiye
240598460	(SN:1853333) DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (DSİ) VKN:3130025631	-	1/1	1421.00	1421.00	Tashihi Devir (kurumlar arası) 11-06-2013 19213	-

10.3. Ek-3: Seyhan Belediyesi Yanıt

T.C.
SEYHAN BELEDİYE BAŞKANLIĞI
Plan ve Proje Müdürlüğü

Sayı : E-92423000-115.01.06-357215
Konu : İmar Planı Hk.

ADANA SU VE KANALİZASYON İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
KANALİZASYON PROJE ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi : 02.07.2025 tarihli ve E-39172788-220.99-251813 sayılı yazınız.

İlgi yazınızda, Genel Müdürlüğümüzce İlimiz Seyhan İlçesi Gürselpaşa Mahallesi Kuzey Kıyıboyu Caddesi için hazırlanan "Kıyıboyu Caddesi Yağmursuyu Projesi", Dünya Bankası'na ait "Türkiye Deprem Sonrası İyileştirme ve Yeniden İmar Projesi (TERRP)" kredisi kapsamında değerlendirildiğini; bu kapsamda hattın geçtiği güzergah onaylı imar planında yeşil alan olarak belirtilmekte olup, güzergah üzerinde bulunan Döşeme Mahallesi 908/2 parsel ile Zincirliabağlar Mahallesi 1181/6-8 parseller özel mülkiyet olarak gözüktüğünden dolayı yazınız ekinde sunulan güzergah boyunca bahse konu parseller için imar uygulaması yapılarak kamuya geçişinin sağlanmasını talep etmişsiniz.

Söz konusu Döşeme Mahallesi 908/2 parsel ile Zincirliabağlar Mahallesi 1181/6-8 parsellerin çevresinde daha önce 68 nolu Döşeme ve 53 nolu imar uygulamaları yapılmış olup, düzenleme sınırına dahil edilmemiştir. Yine söz konusu bölgede 1/1000 ölçekli uygulama imar planları çalışması devam etmekte olup, söz konusu talebiniz planlar onaylandıktan sonra değerlendirilecektir.

Bilgilerinize arz ederim.

İnci MAKAL
Belediye Başkan Yardımcısı

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: baf1a365-39eb-4b22-ab75-09fcb263916

Doğrulama Linki: <https://www.turkiye.gov.tr/icisleri-belediye-ebys>

Adres: Turhan Cemal Beriker Bld. No:57, 01068
Telefon No: 3224327474 Faks No: (322)433 49 70
e-Posta: halkmasasi@seyhan.bel.tr İnternet Adresi: <https://www.seyhan.bel.tr>
Kurum Adresi: seyhanbelediyesi@hs01.kcn.tr

Bilgi için: Güray EKER
Mühendis
Telefon No: -

10.4. Ek-4: Adana Büyükşehir Belediyesi Genel Müdürlüğü Resmî Yazısı

T.C.
ADANA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞI
Adana Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü
Kanalizasyon Proje Şube Müdürlüğü

Sayı : E-39172788-220.99-280917
Konu : Adana Merkez Yağmursuyu Projesi Arazi
Edinim Bilgileri

09.01.2026

İLLER BANKASI ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE
(Uluslararası İlişkiler Grup Başkanlığı)

İlimiz Çukurova İlçesi Esentepe Mahallesi Mehmet Fuat Dıblan Bulvarı üzerinde bulunan ve yazımız ekindeki imar planında yeşil alan olarak gösterilen alanın çitle çevrildiği farkedilmiş olup, bu alan için gerekli araştırmalar neticesinde; tescil harici alan olduğu ve ahşap çitin Büyükşehir Belediyesi tarafından yapıldığı görülmüştür. Bahse konu alanın onaylı imar planında yeşil alan olarak gözüktüğü ve Büyükşehir Belediyesi kapsamında olduğu anlaşılmıştır. Genel Müdürlüğümüzün bağlı olduğu Başkanlık olması nedeniyle herhangi bir geçiş iznine gerek duyulmamaktadır.

Esentepe-Çamalağı Yağmursuyu Drenaj Projesi kapsamında, daha önce şahıs mülkiyetinde bulunan bir parsel isabet eden hat kesimine ilişkin olarak, proje kapsamından çıkarma işlemi gerçekleştirilmeden önce tarafımızdan ilgili alana yönelik imar planı düzeltme başvurusunda bulunulmuştur. Ancak, arazi edinimi risklerinin ortadan kaldırılması amacıyla, söz konusu hat kesimi daha sonra proje kapsamından çıkarılmıştır. Bu nedenle, imar planı düzeltme sürecinin devam etmesi veya sonuçlanması durumunun, projenin uygulanmasına, proje kapsamına veya sözleşmeye esas metrajlara herhangi bir olumsuz etkisi bulunmamaktadır.

Bununla birlikte Adana Merkez Yağmursuyu Projeleri kapsamında gerek Çukurova Belediyesi gerekse Seyhan Belediyesi içerisinde şahıs arazilerinden geçilmemektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Emrah KAPLAN
Genel Müdür Yardımcısı

Ek : İmar Durumu

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: a57fbcc1-f778-4ef9-a237-79f0ec82bb76

Doğrulama Linki: <https://www.turkiye.gov.tr/icisleri-belediye-ebys>

Adres: Kanalizasyon Proje Şube Müdürlüğü Cemalpaşa Mahallesi Ethem Ekin Sokak No:16
Seyhan / Adana
Telefon No: (322)457 10 25 Faks No: (322)457 97 19
e-Posta: info@adana-aski.gov.tr İnternet Adresi: <http://www.adana-aski.gov.tr/>
Kep Adresi: adanaaski@hs01.kep.tr

Bilgi için: İlker TORUN
Müfendis
Telefon No: -

10.5. Ek-5: DSİ Geçiş Yazısı

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü
6. Bölge Müdürlüğü

Sayı : E-38292074-120-3011056
Konu : Adana ili, Çukurova ilçesi, Esentepe
Mahallesi Çamalağı Deresi Islahı Proje
Onayı Hk

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : 14.12.2022 tarihli ve 125160 sayılı yazınız.

İlgi yazınızda; Adana ili, Çukurova ilçesi, Esentepe Mahallesinde bulunan Çamalağı Dere ıslahına ait dere ıslah projesinin ekte sunulduğu belirtilerek, gerekli incelemelerin yapılması istenmektedir.

Konu incelenmiştir. İlgi yazınız ekinde sunulan projeler 03 Mayıs 2019 tarih ve 30763 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren **Taşkın ve Rüşubat Kontrolü Yönetmeliğinde** belirtilen kriterler doğrultusunda hidrolik açıdan incelenmiştir.

Yapılan İncelemelerde;

a) Çamalağı Deresinde 5 farklı kesit çalışıldığı,

b) Planlama çalışmalarının membaadan mansaba doğru yapıldığı,

c) Hidrolik tahkiklerde; Km: 0+000- 0+953,03 arasında 100 yıllık 14.20 m³/s ile 500 yıllık 19.90 m³/s ve Km:0+953,03 - 3+005,00 arasında 100 yıllık 23.80 m³/s ile 500 yıllık 32.90 m³/s taşkın tekrerrür debi değerleri kullanıldığı, bu çerçevede;

-1.Kesitin, (Membraadan) Km:0+000 - 0+673,04 arasında, 2.50 x 2.00 m, U tipi beton kanal olarak projelendirildiği ancak **hidrolik kriterlerinin yetersiz olduğu,**

-2.Kesitin, Km:0+673,04 - 0+953,03 arasında, 2.50 x 2.50 m, U tipi beton kanal olarak projelendirildiği ve hidrolik kriterleri sağladığı,

-3.Kesitin, Km:0+953,03 - 1+ 993,34 arasında, 3.00 x 3.00 m, U tipi beton kanal olarak projelendirildiği ve hidrolik kriterleri sağladığı,

-4.Kesitin, Km:1+ 993,34 - 2+033,07 arasında, 3.50 x 3.00 m, U tipi beton kanal olarak projelendirildiği ve hidrolik kriterleri sağladığı,

-5.Kesitin, Km: 2+033,07- 3+005,00 arasında, 3.50 x 2.50 m, U tipi beton kanal olarak projelendirildiği ve hidrolik kriterleri sağladığı

tespit edilmiştir.

Yapılan incelemeler neticesinde;

a) Söz konusu 1 Nolu Kesitin (Km:0+000 - 0+673,04) **min. 2.50 x 2.20** m ölçülerinde olacak şekilde **revize edilmesi.**

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Doğrulama Kodu: FCFB170-CAEC-4E83-B3CF-44B87C176663 Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/devlet-su-isleri-ebys>
Adres: Cemalpaşa Mh.Ordu Cd.no:96 01120 Seyhan/ADANA Bilgi için: İbrahim Halil İPEK
Telefon : (322) 459 05 90 Belgegeçer (Fax) : (322) 453 27 74 Mühendis
Kep Adresi : dsl.6blgmud@hs01.kep.tr Elektronik Ağ: www.dsl.gov.tr
KEP Adresi : dsi.gnlmud@hs01.kep.tr

- b) Projenin öncesi, yapımı ve sonrasında 03 Mayıs 2019 tarih ve 30763 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren "Taşkın ve Rüsubat Kontrolü Yönetmeliği" ve 09.09.2006 tarih ve 26284 Sayılı Resmi Gazete yayımlanarak yürürlüğe giren 2006/27 sayılı "**Dere Yatakları ve Taşkınlar**" konulu Başbakanlık Genelgesinde belirtilen hususlara uyulması,
- c) İdarelerimizden projenin yapımı konusunda herhangi bir hak talep edilmemesi,
- ç) Projenin yapımı ve sonrasında projeden kaynaklanan üçüncü kişilerin görebileceği zarar ziyandan Kurumumuzun sorumlu tutulmaması,
- d) İslah çalışmalarının tamamlanması sonrası gerektiğinde makinalı çalışmalara imkan sağlayacak şekilde taşkın kontrol tesisinin tek veya her iki sahilinde sürekliliği olan, asgari 6 (altı) metre genişliğinde işletme ve bakım yolunun düzenlenmesi,
- e) Yapılacak inşaat çalışmalarında DSİ Teknik Şartnamelerine uygun olarak inşa edilmesi ve inşaat çalışmalarında malzeme ve işçilik kalitesi ile ilgili bütün sorumluluğun ilgisinde olması, proje kapsamındaki yapıların hidrolik hesapları dışında kalan (Stabilite, betonarme... vb.) hesapları ile ilgili sorumluluğun ilgisine ait olması, tüm masrafların ilgilisi tarafından karşılanması,
- f) Projenin yapım ve sonrasındaki tüm güvenlik tedbirlerinin (uyarı levhası, bariyer, tel örgü vs.) tarafınızdan alınması ve tarafınızın sorumlu olması,
- g) Yapılacak imalatların suyun akışını engellemeyecek şekilde yapılması,
- ğ) İnşaat yapım faaliyetlerinin DSİ 61. Şube Müdürlüğüne yazı ile bildirilmesi ve DSİ 61. Şube Müdürlüğü bilgisi ve kontrolünde yapılması,
- h) Dere yataklarında olması muhtemel olaylar (membadan heyelan kütlesi, iri kaya, ağaç sürüklenmesi, dere yataklarına izinsiz ve kesiti yetersiz müdahaleler yapılması, Q₅₀₀ taşkın tekrerrü debisinin üzerinde debi gelmesi vb.) meydana gelmesi durumunda taşkın tesisi olan yerlerde de taşkın yaşanma ihtimalinin olabileceğinin bilinmesi,
- ı) Dere ıslah çalışmalarının tamamlanması akabinde her yıl düzenli olarak bakım, onarım ve temizlik çalışmalarının yapılması ve sorumluluğun tarafınızda olması,
- Söz konusu proje, yukarıda bahsedilen hususlara uyulması şartıyla, hidrolik yönünden uygun bulunmuştur.

Gereğini arz/rica ederim.

Bekir PEHLİVAN
Bölge Müdürü a.
Bölge Müdür Yardımcısı

Ek:

- 1 - Plan (1 Sayfa)
2 - Profil (1 Sayfa)
3 - Dere güzergahı

Dağıtım:

Adana Büyükşehir Belediye Başkanlığına

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Doğrulama Kodu: FCFB170-CAEC-4E83-B3CF-44B87C176663 Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/devlet-su-isleri-ebys>
Adres: Cernaipaşa Mh.Ordu Cd.no:96 01120 Seyhan/ADANA Bilgi için: İbrahim Halil İPEK Mühendis
Telefon : (322) 459 05 90 Belgegeçer (Fax) : (322) 453 27 74
Kep Adresi : dsi.6blgmud@hs01.kep.tr Elektronik Ağ: www.dsi.gov.tr
KEP Adresi : dsi.gnlmud@hs01.kep.tr

10.6. Ek-6: Ç&S Tarama Formu

**TÜRKİYE DEPREM SONRASI İYİLEŞME VE YENİDEN
İMAR PROJESİ
(TERRP)**

**ADANA MERKEZ YAĞMURSUYU PROJESİ
ÇEVRESEL VE SOSYAL TARAMA FORMU
(E&S SF)**

1. Alt Proje Bilgileri

Alt Proje Başlığı	Adana Merkez Yağmursuyu Projesi
Alt Proje Lokasyonu	Adana Büyükşehir Belediyesi
Sorumlu Bölge Birimi	ILBANK Adana Bölge Müdürlüğü Proje Yönetimi Danışmanı Denetim Danışmanı
Tahmini Maliyet	13.886.972,64 EUR
Başlangıç/Bitiş Tarihi	02/2026-02/2028 DLP: 02/2028-02/2029
Alt Projenin Açıklaması	Alt proje iki bileşenden oluşmaktadır; - Kıyıboyu Caddesi Yağmursuyu Projesi İnşaat İşi 1.727,87 m (Kutu Kesit B=5,0 m, H=3,0 m) 1.434,13 m (Kutu Kesit B=4,0 m, H=3,0 m) - TOPLAM= 3.162,00 m - Esentepe- Çamalağı Yağmursuyu Drenaj Projesi İşi 530,85 m (U-section B=2,5 m, H=2,20 m) 220,68 m (U-section B=2,5 m, H=2,5 m) 705,75 m (U-section B=3,0 m, H=3,0m) 21,06 m (U-section B=3,5 m, H=3,0 m) 633,18 m (U-section B=3,5 m, H=2,5 m) 7 Drop Structure (Total = 52,63 m) 8 Culvert Structure (Total = 649,96 m) - TOTAL= 2814,11 m

2. Çevresel ve Sosyal Tarama Anketleri

Sorular	Cevap		Sonraki Adım
	Evet	Hayır	
ÇSS1			
1. Alt projenin, “Uygun Olmayan Faaliyetler” ve hariç tutma kriterlerini tetikleyen, hassas ve emsalsiz nitelikte önemli olumsuz çevresel ve sosyal (Ç&S) etkiler yaratması muhtemel midir?		X	Hayır. Alt projenin, Türkiye Deprem Sonrası İyileştirme ve Yeniden İmar Projesi (TERRP) kapsamında hazırlanan Çevresel ve Sosyal Yönetim Çerçevesi (ÇSYÇ)’nde yer alan Tablo 11 ve Ek-7’de tanımlanan önemli olumsuz çevresel ve sosyal etki kategorilerine girmesi beklenmemektedir. Alt proje; depremden etkilenen alanlarda yağmursuyu drenaj sistemlerinin inşasını kapsamakta olup, mevcut altyapının iyileştirilmesi, taşkın risklerinin azaltılması ve iklim değişikliği ile afetlere dayanıklılığın artırılması hedefleri doğrultusunda tasarlanmıştır. Proje faaliyetlerinden kaynaklanabilecek çevresel ve sosyal etkiler; – Öngörülebilir, – Yönetilebilir ve azaltılabilir, – Ağırlıklı olarak geri döndürülebilir, – Kısa süreli, – Alt proje alanı ve yakın çevresi ile sınırlı niteliktedir. Bu kapsamda, alt projenin Uygun Olmayan Faaliyetler Listesi kapsamında değerlendirilmediği ve hariç tutma kriterlerini tetiklemediği sonucuna varılmıştır.
2. Alt proje; yeni göletler, atıksu kanalizasyon sistemleri, atıksu arıtma tesisleri, katı atık yönetim sistemleri, barınma alanları, yollar, toplum merkezleri, okullar, köprüler veya iskelelerin inşasını içermekte midir?		X	Adana Merkez Yağmursuyu Projesi kapsamında yürütülen alt proje, aşağıda belirtilen iki ana bileşenden oluşmaktadır: – Kıyıboyu Caddesi Yağmursuyu Projesi’nin İnşası, – Esentepe – Çamalağı Yağmursuyu Drenaj Projesi’nin İnşası. Alt proje; Adana İli Seyhan ve Çukurova İlçeleri sınırları içerisinde yer alan Gürselpaşa ve Esentepe Mahallelerinde yağmursuyu drenaj sistemlerinin inşasını ve mevcut altyapının iyileştirilmesini hedeflemektedir. Proje, özellikle depremden etkilenen bölgelerde taşkın risklerinin azaltılması, yüzey sularının kontrollü şekilde uzaklaştırılması ve iklim değişikliğine ve afetlere dayanıklı altyapının geliştirilmesi amacıyla hizmet etmektedir. Bu kapsamda alt proje; Yeni gölet, Atıksu kanalizasyon sistemi, Atıksu arıtma tesisi, Katı atık yönetim tesisi, Barınma alanı, Yol, Toplum merkezi, Okul, Köprü veya İskele inşasını içermemektedir. Alt proje yalnızca yağmursuyu drenaj altyapısının inşasına odaklanmakta olup, bu yönüyle Türkiye Deprem Sonrası İyileştirme ve Yeniden İmar Projesi (TERRP)’nin depremden etkilenen bölgelerde altyapının güçlendirilmesine yönelik genel hedefleriyle tam uyumludur.
3. . Alt proje; yeraltı suyu kuyuları, latrinler, duş/yıkama tesisleri veya barınma alanları gibi küçük ölçekli altyapıların yenilenmesini veya rehabilitasyonunu içermekte midir?		X	Mevcut bilgilere göre, Adana Merkez Yağmursuyu Projesi kapsamında yürütülen alt proje, mevcut küçük ölçekli altyapıların yenilenmesi veya rehabilitasyonu niteliğinde değildir. Alt proje esas olarak yeni yağmursuyu drenaj altyapısının inşasını kapsamaktadır.
4. İnşaat veya yenileme çalışmaları kapsamında yeni malzeme ocaklarının veya taş ocaklarının açılması gerekecek midir?		X	Hayır. İl genelinde hâlihazırda faaliyette olan lisanslı taş ocakları, proje kapsamında ihtiyaç duyulan malzeme için yeterlidir.
ÇSS2			
5. Alt proje; zorla çalıştırma, çocuk işçiliği veya diğer zararlı ya da sömürücü çalışma biçimlerini içeren mal ve ekipmanların kullanımını içermekte midir?		X	Alt proje, zorla çalıştırma, çocuk işçiliği veya diğer zararlı ya da sömürücü çalışma biçimlerini içeren herhangi bir mal veya ekipmanın kullanımını içermemektedir. Tedarik zincirine ilişkin çalışma ve çalışma koşullarının, Çevresel ve Sosyal Standart 2 (ÇSS2 – Çalışma Koşulları) ile uyumlu olması; mal ve ekipman teminine yönelik ihale ve sözleşme dokümanları aracılığıyla güvence altına alınacaktır.

Sorular	Cevap		Sonraki Adım
	Evet	Hayır	
6. Alt proje; doğrudan çalışanlar, yüklenici çalışanları ve/veya birincil tedarikçi çalışanları dâhil olmak üzere işgücü istihdamını içermekte midir?	X		İşgücü; yüklenici çalışanları ve birincil tedarikçi çalışanlarını kapsamaktadır. Ayrıca, mümkün olan ölçüde yakın yerleşimlerden yerel istihdama öncelik verilecektir. Türkiye Deprem Sonrası İyileştirme ve Yeniden İmar Projesi (TERRP) kapsamında hazırlanan Proje düzeyi İşgücü Yönetim Prosedürleri (İYP) uygulanacaktır.
7. Çalışanların, yaptıkları işe bağlı potansiyel risk ve tehlikeler nedeniyle kişisel koruyucu donanım kullanmaları gerekmekte midir?	X		Yüklenici; tüm çalışanlara baret, iş ayakkabısı, koruyucu gözlük, eldiven vb. kişisel koruyucu donanımları (KKD), TERRP kapsamında hazırlanan Proje düzeyi İşgücü Yönetim Prosedürleri ile ulusal ve uluslararası standartlara uygun olarak Yüklenici tarafından hazırlanacak İş Sağlığı ve Güvenliği Planı doğrultusunda sağlayacaktır.
8. Proje inşaatı sırasında kadınların erkeklerle kıyasla daha düşük ücret alma riski bulunmakta mıdır?		X	Bu konuda herhangi bir risk öngörülmemektedir. Personel ücretleri cinsiyete göre değil, unvan ve deneyime göre belirlenmektedir. İşe alımlar ayrımcılık yapılmaksızın gerçekleştirilecektir.
9. Proje; özel koşulları nedeniyle dezavantajlı veya kırılgan durumda olan bireyler ya da gruplar üzerinde herhangi bir risk veya etkiye yol açmakta mıdır?		X	Alt proje, dezavantajlı veya kırılgan bireyler ya da gruplar üzerinde herhangi bir risk veya olumsuz etkiye yol açmamaktadır. Aksine, proje; ulusal ve uluslararası mevzuata uygun şekilde yeterli kentsel altyapı hizmetlerinin sağlanmasını, özellikle de deprem nedeniyle oluşan hasarların giderilmesini hedeflemekte olup, bu kapsamda yağmursuyu drenaj sistemlerine erişim açısından dezavantajlı veya kırılgan durumda olan birey ve grupların ihtiyaçlarının karşılanmasına katkı sağlamayı amaçlamaktadır.
ÇSS3			
10. Projenin, toprak, bitki örtüsü, nehirler, dereler veya yeraltı suları üzerinde olumsuz etki yaratabilecek katı veya sıvı atık üretmesi muhtemel midir?	X		Alt projenin inşası ve uygulanması sırasında, projenin geliştirme ve işletme aşamalarında katı veya sıvı atık oluşması mümkündür. Ancak, oluşacak tüm atık türleri düzenli olarak toplanacak ve bertaraf edilecektir. Katı atıklar düzenli olarak toplanacak ve en yakın lisanslı katı atık düzenli depolama sahasına gönderilecektir. Söz konusu atıkların toprak, bitki örtüsü, yüzey suları ve yeraltı sularına zarar vermeden uygun şekilde yönetilmesi amacıyla Yüklenici tarafından bir Atık Yönetim Planı hazırlanacaktır. Atıksu, sızdırmaz bir fosseptik tankta toplanacak, ASKİ tarafından düzenli olarak boşaltılacak ve en yakın Atıksu Arıtma Tesisine taşınacaktır.
11. İnşaat faaliyetlerinden herhangi biri asbest veya diğer tehlikeli maddelerin sökülmesini içermekte midir?		X	Proje, bir yağmursuyu drenaj sisteminin inşasına odaklanmakta olup mevcut sistemin rehabilitasyonuna yönelik herhangi bir çalışma içermemektedir. Ancak, Asbest İçeren Malzeme (AİM) ile beklenmedik bir karşılaşma olması durumunda, Asbest Yönetim Prosedürü Yüklenici tarafından hazırlanacaktır.
12. Faaliyetlerin hava ve/veya su kalitesi üzerinde önemli olumsuz etkiler yaratması muhtemel midir?	X		Faaliyetlerin, ağırlıklı olarak toz ve egzoz emisyonları nedeniyle hava kalitesi üzerinde risk oluşturmaları beklenmektedir. Ancak bu etkiler öngörülebilir, geçici nitelikte olup kontrol önlemlerinin uygulanmasıyla kolaylıkla azaltılabilir; bu nedenle risk önemli olarak değerlendirilmemektedir. Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı ile Çevresel ve Sosyal Tarama Formunda belirtildiği üzere, Gürselpaşa ve Esentepe mahallelerinde mevcut bir yağmursuyu drenaj sistemi bulunmaktadır. Bu sistem, Adana Yağmursuyu Projesinin bir parçasıdır. Ancak kapasitesinin yetersiz olması nedeniyle, yoğun yağış dönemlerinde sistemde sık sık tıkanmalar ve taşmalar yaşanmaktadır. Yeni yağmursuyu drenaj altyapısının inşasında gecikmeler yaşanması halinde, deşarjlar inşaat tamamlanıncaya kadar mevcut drenaj ağı üzerinden mevcut durumda olduğu şekilde yönlendirilmeye devam edecektir. Mevsimsel koşullara bağlı olarak bu durumda taşkın riski devam edecektir. Bu nedenle, durgun su birikimi sivrisinek ve haşere popülasyonlarında artışa yol açarak yerel halk için potansiyel bir halk sağlığı riski oluşturabilmektedir. Ancak yeni drenaj sisteminin inşasının tamamlanmasıyla birlikte bu sorunların giderilmesi, ilgili çevresel

Sorular	Cevap		Sonraki Adım
	Evet	Hayır	
			standartlara uyumun sağlanması ve iklim dayanıklılığı ile halk sağlığı açısından olumlu sonuçlar elde edilmesi beklenmektedir.
13. Faaliyet, çevresel etkileri önlemek açısından yetersiz olan mevcut altyapıya (örneğin deşarj noktaları) dayalı mıdır?	X		Bölgede değişen demografik yapı ve nüfus artışına yanıt olarak yeni altyapı inşasına odaklanması dikkate alındığında, projenin yetersiz atıksu yönetiminden kaynaklanan çevresel etkileri önlemek amacıyla mevcut altyapının kapasite ve verimliliğini artırmayı hedeflediği anlaşılmaktadır. Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı ile Çevresel ve Sosyal Tarama Formunda belirtildiği üzere, Gürselpaşa ve Esentepe mahallelerinde mevcut bir yağmursuyu drenaj sistemi bulunmaktadır. Bu sistem, Adana Yağmursuyu Projesinin bir parçasıdır. Ancak kapasitesinin yetersiz olması nedeniyle, yoğun yağış dönemlerinde sistemde sık sık tıkanmalar ve taşmalar meydana gelmektedir. Projenin temel amacı, özellikle mevcut drenaj altyapısının yetersiz olduğu Gürselpaşa ve Esentepe mahalleleri başta olmak üzere, Seyhan İlçesinde yağmur suyunun etkin ve güvenli şekilde yönetilmesini sağlamaktır. Yağışlı dönemlerde su birikimi taşkın riskini artırmakta ve sinek ile haşere üremesine elverişli nemli ve durgun alanlar oluşturarak halk sağlığı açısından tehdit oluşturmaktadır. Proje, bu riskleri azaltmayı ve afet sonrası artan nüfus baskısı nedeniyle yetersiz hale gelen altyapı dayanıklılığını güçlendirerek güvenli, sağlıklı ve sürdürülebilir kentsel yaşam koşullarının oluşturulmasına katkı sağlamayı amaçlamaktadır.
ÇSS4			
15. Proje faaliyetleri sonucunda toplumun bulaşıcı hastalıklara (COVID-19, HIV/AIDS, Sıtma gibi) maruziyetinde artış veya trafik kaynaklı kazalar riskinde artış söz konusu mudur?		X	Toplumun bulaşıcı hastalıklara maruziyetinde artış riskinin düşük olması beklenmektedir.
16. Toplum dışından işgücü girişi beklenmekte midir? Çalışanların toplumun sağlık hizmetlerinden yararlanması beklenmekte midir? Mevcut toplumsal hizmetler (su, elektrik, sağlık, rekreasyon vb.) üzerinde baskı oluşması öngörülmekte midir?	X		İşe alımlarda öncelik yakın yerleşimlere verilecek olmakla birlikte, özellikle nitelikli/vasıflı personel gerektiren işler için toplum dışından işçi istihdam edilmesi beklenmektedir. Bu nedenle alt proje alanı için bir miktar dış işgücü temin edilmesi öngörülmektedir. İşgücünün mevcut toplumsal hizmetlerden yararlanması beklenmekle birlikte, mevcut toplumsal hizmet sistemi üzerinde önemli bir baskı oluşması öngörülmektedir.
17. Proje faaliyetleri sonucunda Cinsel Sömürü ve İstismar / Cinsel Taciz (CSİ/CT) riskinde artış söz konusu mudur?	X		Alt proje sahası için bir miktar dış işgücü istihdam edilmesi beklenmektedir. Alt proje kapsamında bazı azaltım önlemleri uygulanacaktır; sahada çalışan tüm personel için bir Davranış Kuralları uygulanacak ve proje çalışanları için bir Şikâyet Mekanizması işletilecektir. Toplumsal cinsiyet eşitliği, Cinsel Sömürü ve İstismar / Cinsel Taciz (CSİ/CT) ve Davranış Kuralları konularında tüm saha personeline Danışman tarafından eğitimler verilecektir. Projede görev alan tüm personel, Davranış Kurallarına uyacaklarına dair yazılı taahhüt imzalayacaktır. Türkiye Deprem Sonrası İyileştirme ve Yeniden İmar Projesi (TERRP) kapsamında hazırlanan proje düzeyi İşgücü Yönetim Prosedürleri uygulanacaktır. Ayrıca, Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddet (CDS) uzmanı alt projenin tüm yaşam döngüsü boyunca yerel halk ile yakın temas halinde olacak ve süreci yakından izleyecektir. Paydaş Katılım Planı (PKP) kapsamında, öneri ve şikâyetlerin alınması ve çözümünün kolaylaştırılması amacıyla bir Şikâyet Mekanizması (ŞM) kurulacaktır. Şikâyet Mekanizması; yüz yüze, telefon, e-posta ve/veya internet sitesi aracılığıyla başvuruların yapılmasına imkân tanıyacaktır. Köyde şikâyet kutuları yerleştirilecek ve bu alanlar kadınlar, çocuklar ve engelli bireyler gibi dezavantajlı gruplar dâhil olmak üzere tüm yerel halkın erişimine açık olacaktır.
18. İnşaat faaliyetleri; okullar, sağlık ocakları ve camiler gibi kamu tesislerini olumsuz etkileyecek midir?		X	İnşa edilmesi planlanan bazı depolama alanlarının yakınında okul, cami vb. kamu tesisleri bulunmamaktadır.

Sorular	Cevap		Sonraki Adım
	Evet	Hayır	
19 İnşaat faaliyetleri nedeniyle trafik ve yol güvenliği olumsuz etkilenecek midir?		X	Hatlar yerleşim alanlarında inşa edileceği için trafik etkilenebilir. Bu nedenle özel trafik güvenliği önlemleri alınması gerekmektedir.
ÇSS5			
20. Alt proje, kamulaştırma yoluyla istem dışı arazi edinimini içermekte midir?		X	Proje; depremten etkilenen bölgelerde, özellikle Esentepe ve Gürselpaşa Mahallelerinde, su, yağmursuyu ve kanalizasyon şebekeleri gibi kritik altyapı tesislerinin yeniden inşasını amaçlamaktadır. Proje kapsamında herhangi bir arazi edinimi söz konusu değildir.
21. Alt proje, kişilerin fiziksel ve/veya ekonomik yerinden edilmesini içermekte midir?		X	Alt proje, herhangi bir fiziksel ve/veya ekonomik yerinden edilme durumunu içermemektedir. Bununla birlikte, proje uygulaması sırasında öngörülemeyen durumların ortaya çıkması ve arazi edinimi ihtiyacının doğması halinde, Dünya Bankası ESS5 ve ulusal mevzuat hükümleri doğrultusunda bir Yeniden Yerleşim Planı hazırlanacaktır.
ÇSS6			
22. Alt proje; doğrudan veya dolaylı olarak kritik doğal habitatlarda önemli kayıplara veya bozulmalara yol açma potansiyeline sahip faaliyetler içermekte midir ya da doğal habitatlar üzerinde olumsuz etkilere neden olacak mıdır?		X	Alt proje alanı, önemli ekosistem özelliklerine sahip ulusal veya uluslararası koruma statüsündeki alanlarla çakışmamaktadır.
23. Proje; kritik olmayan doğal habitatların dönüştürülmesini veya bozulmasını içerecek midir?	X		Başlıca endişelerden biri, önerilen yağmursuyu drenaj hattı boyunca bulunan ağaçların potansiyel kaybıdır. Kazı ve inşaat faaliyetlerinin bir parçası olarak, proje güzergâhı üzerinde doğrudan yer alan bazı ağaçların kaldırılması gerekecektir. Bu nedenle, proje güzergâhı boyunca bulunan tüm ağaçlar uygun yöntemler kullanılarak ve ilgili kurumların önerileri doğrultusunda taşınacaktır. Bu durum, yerel ölçekte habitat kaybına ve kentsel biyolojik çeşitlilikte sınırlı bir azalmaya yol açabilir.
24. Bu faaliyet; iç kesimlerdeki doğal bitki örtüsü dâhil olmak üzere ağaçların kesilmesini veya temizlenmesini gerektirecek midir?	X		Başlıca endişelerden biri, önerilen yağmursuyu drenaj hattı boyunca bulunan ağaçların potansiyel kaybıdır. Kazı ve inşaat faaliyetlerinin bir parçası olarak, proje güzergâhı üzerinde doğrudan yer alan bazı ağaçların kaldırılması gerekecektir. Bu nedenle, proje güzergâhı boyunca bulunan tüm ağaçlar uygun yöntemler kullanılarak ve ilgili kurumların (DSİ) önerileri doğrultusunda taşınacaktır. Bu durum, yerel ölçekte habitat kaybına ve kentsel biyolojik çeşitlilikte sınırlı bir azalmaya yol açabilir.
25. Proje; özellikle nadir, tehdit altında veya nesli tehlike altında olan flora ve fauna türlerini destekleyenler başta olmak üzere, önem arz eden herhangi bir ekosistem üzerinde önemli bir etkiye yol açacak mıdır?		X	Özellikle nadir, tehdit altında veya nesli tehlike altında olan flora ve fauna türlerini destekleyenler başta olmak üzere, önem arz eden herhangi bir ekosistem üzerinde önemli bir etki söz konusu olmayacaktır.
ÇSS8			
26. Alt proje; hassas bir alan (tarihi, arkeolojik veya kültürel açıdan önemli bir alan) veya tesisin içinde ya da bitişiğinde mi yer almaktadır?		X	Alt proje; hassas bir alan (tarihi, arkeolojik veya kültürel açıdan önemli bir alan) veya tesisin içinde ya da bitişiğinde mi yer almaktadır?
27. Faaliyet; yerel topluluklar açısından manevi değeri bulunan yapılar, kutsal ağaçlar veya nesnelerin (örneğin anıtlar, mezarlar veya taşlar) yakınında mı yer almaktadır ya da bu alanların yakınında kazı yapılmasını gerektirmekte midir?		X	İnşaat için seçilen yeni konumun yakınında, yerel halk açısından manevi değeri bulunan kutsal ağaçlar veya nesneler bulunmamaktadır.

3. Sonuç

Sonuç olarak, Adana Yağmursuyu Projesi, bölgede hizmet sunumunun önemli ölçüde iyileştirilmesini hedefleyen, hedefe yönelik bir müdahale niteliğindedir. Artan nüfusun acil ihtiyaçlarını ele alarak ve sağlık ile çevre standartlarına uyumu sağlayarak proje, yalnızca mevcut koşulların iyileştirilmesini değil, aynı zamanda bölge sakinlerinin yaşam standartlarının yükseltilmesini de vaat etmekte; topluluğu gelecekte sürdürülebilir büyüme ve kalkınma için konumlandırmaktadır.

Proje, 29 Temmuz 2022 tarihli ve Resmî Gazete’de yayımlanan güncel Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Yönetmeliği uyarınca taramaya tabi tutulmuş olup; kanalizasyon, yağmursuyu ve içme suyu boru hatlarının inşaat faaliyetlerinin Yönetmeliğin Ek-I veya Ek-II listelerinde yer almaması nedeniyle Projenin ÇED Yönetmeliği kapsamına girmediği belirlenmiştir.

Buna ek olarak, Yağmursuyu Drenaj Sistemi Projesi faaliyetleri, Türkiye Deprem Sonrası İyileştirme ve Yeniden İmar Projesi (TERRP)’nin Çevresel ve Sosyal Yönetim Çerçevesi (ESMF) kapsamındaki hariç tutulan faaliyetler listesinde yer almamaktadır. Bu nedenle alt proje, finansman için uygun olarak değerlendirilmiştir.

ÇSS1: Çevresel ve Sosyal Risk ve Etkilerin Değerlendirilmesi

- Atık oluşumu öngörülmekte olup, buna ilişkin risk geçici ve saha özelindedir. Diğer ayrıntılar ilgili Çevresel ve Sosyal Standartlar (ÇSS’ler) kapsamında verilmiştir.
- Proje, çevresel ve sosyal açıdan hassas ve emsalsiz etkilerden kaçınacak şekilde tasarlanmıştır. Adana Yağmursuyu Drenaj Sistemi Projesinin inşası sırasında kullanılan teknolojiler ve alınan önlemler ile çevresel etkiler en aza indirilecektir.

Risk seviyesi “düşük” olarak sınıflandırılabilir.

ÇSS2: İşgücü ve Çalışma Koşulları

- Alt proje, zorla çalıştırma, çocuk işçiliği ve diğer sömürücü çalışma biçimlerine ilişkin herhangi bir risk içermemektedir.
- Orta düzeyde olmak üzere bir işgücü girişi söz konusu olacaktır. İşgücü; yüklenici çalışanları ve birincil tedarikçi çalışanlarını kapsamaktadır. Ayrıca, mümkün olan ölçüde yakın yerleşimlerden yerel istihdama öncelik verilecektir.
- Yükleniciler, Türkiye Deprem Sonrası İyileştirme ve Yeniden İmar Projesi (TERRP) kapsamında hazırlanan proje düzeyi İşgücü Yönetim Prosedürleri (LMP) doğrultusunda tüm çalışanlara kişisel koruyucu donanımları (baret, iş ayakkabısı, koruyucu gözlük, eldiven vb.) sağlayacaktır. İnşaat faaliyetleri sırasında mevcut olan iş sağlığı ve güvenliği riskleri, kontrol hiyerarşisi dikkate alınarak yönetilecek olup, İş Sağlığı ve Güvenliği Planı kapsamında gerekli tüm önlemler alınacaktır.

Risk seviyesi “düşük” olarak değerlendirilebilir.

ÇSS3: Kaynak Verimliliği ve Kirliliğin Önlenmesi

- Proje kapsamında yeni bir yağmursuyu drenaj sistemi inşa edilecektir. Hâlihazırda proje güzergâhı boyunca asbest içeren herhangi bir malzeme bulunmamaktadır. Ancak, beklenmedik şekilde Asbest İçeren Malzeme (AİM) ile karşılaşılması durumunda, Yüklenici tarafından bir Asbest Yönetim Planı hazırlanacak ve bu plan doğrultusunda Asbest Yönetim Prosedürü uygulanacaktır.
 - o Bu kapsamda, asbest içerdiğinden şüphelenilen malzemelerden numune alınarak test yapılması ve AİM tespit edilmesi halinde güvenli sökülme ve bertarafı yönelik özel prosedürlerin uygulanması söz konusu olabilir.
 - o İnşaat sahasında bulunan asbest veya AİM, tehlikeli atık olarak açıkça işaretlenecektir.
 - o Maruziyeti en aza indirmek amacıyla asbest uygun şekilde muhafaza edilecek ve izole edilecektir.
 - o Söküm öncesinde, asbest tozunun yayılımını önlemek amacıyla AİM ıslatıcı bir madde ile muamele edilecektir.
 - o AİM'in geçici olarak depolanması gerekmesi halinde, kapalı ve güvenli kaplar içerisinde muhafaza edilecek ve açık şekilde etiketlenecektir.
 - o Sökülen AİM yeniden kullanılmayacaktır.
- Faaliyetler hava ve su kalitesi üzerinde etki oluşturabilir. Buna ilişkin risk geçici nitelikte olup, Çevresel ve Sosyal Yönetim Çerçevesine uygun olarak hazırlanan Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı (ÇSYP) kapsamında tanımlanan azaltıcı önlemlerin uygulanmasıyla kolaylıkla yönetilebilir.
- İnşaat süresince, atıksuyun toplanması amacıyla fosseptik tanklar inşa edilecek; toplanan atıksu vidanjör aracılığıyla mevcut kanalizasyon şebekesine veya en yakın Atıksu Arıtma Tesisine taşınacaktır.

Risk seviyesi “düşük” olarak öngörülebilir.

ÇSS4: Toplum Sağlığı ve Güvenliği

- Yüklenici çalışanları ve birincil tedarikçi çalışanları sahada görev yapacaktır ve bu durum Cinsel Sömürü ve İstismar / Cinsel Taciz (CSİ/CT) riskini artırmaktadır. İnşaat süreci boyunca çalışanların varlığının yerel halkın yaşamı üzerinde herhangi bir olumsuz etki yaratmaması amacıyla çalışanlara eğitim verilecektir.
- Projede istihdam edilen tüm personel, Davranış Kurallarına uyacaklarına dair yazılı taahhüt imzalayacaktır.
- Alt projeden kaynaklanan risklerin, dezavantajlı veya kırılgan bireyler ya da gruplar üzerinde etkili olması öngörülmemektedir.

Risk seviyesi “düşük” olarak öngörülebilir.

ÇSS5: Arazi Edinimi ve Yeniden Yerleşim

Proje; depremde etkilenen bölgelerde, özellikle Seyhan ve Çukurova İlçelerinde, su, sanitasyon ve kanalizasyon şebekeleri gibi kritik altyapı tesislerinin inşasını amaçlamaktadır. Proje kapsamında herhangi bir arazi edinimi söz konusu değildir.

Bununla birlikte, proje uygulaması sırasında öngörülemeyen durumların ortaya çıkması ve arazi edinimi ihtiyacının doğması halinde, Dünya Bankası ESS5 ve ulusal mevzuat hükümleri doğrultusunda bir Yeniden Yerleşim Planı hazırlanacaktır.

ÇSS6: Biyolojik Çeşitlilik ve Sürdürülebilir Yönetim

- Alt proje alanı, önemli ekosistem özelliklerine sahip ulusal veya uluslararası koruma statüsündeki alanlarla çakışmamaktadır.
- Başlıca endişelerden biri, önerilen yağmursuyu drenaj hattı boyunca bulunan ağaçların potansiyel kaybıdır. Kazı ve inşaat faaliyetlerinin bir parçası olarak, proje güzergâhı üzerinde doğrudan yer alan bazı ağaçların kaldırılması gerekecektir. Bu nedenle, proje güzergâhı boyunca bulunan tüm ağaçlar uygun yöntemler kullanılarak ve ilgili kurumların önerileri doğrultusunda taşınacaktır. Bu durum, yerel ölçekte habitat kaybına ve kentsel biyolojik çeşitlilikte sınırlı bir azalmaya yol açabilir.

Risk seviyesi “orta” olarak değerlendirilebilir.

ÇSS8: Kültürel Miras

Proje alanında tarihi veya kültürel açıdan önemli herhangi bir alan bulunmamaktadır. Herhangi bir kültürel miras unsuruna tesadüfi olarak rastlanması durumunda, Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı (ÇSYP)’nde tanımlanan Tesadüfi Buluntu Prosedürü uygulanacaktır. Risk seviyesi “düşük” olarak değerlendirilebilir.

Alt projenin çevresel taraması sonucunda, yukarıda açıklanan gerekçeler doğrultusunda, inşaat faaliyetlerinin olası etkilerinin düşük–orta düzeyde, kolaylıkla yönetilebilir/azaltılabilir, ağırlıklı olarak geri döndürülebilir, kısa süreli ve büyük ölçüde proje alanı ve yakın çevresi ile sınırlı olması nedeniyle, alt projenin çevresel risk seviyesi “orta” olarak değerlendirilmiştir.

Proje sonucunda, sosyal risk seviyesinin “orta” olarak belirlenmesi önerilmektedir.

Yukarıdaki tarama sonuçlarına dayanarak, hazırlanması/uygulanması öngörülen çevresel ve sosyal risk yönetim araçları aşağıda listelenmiştir:

- a) Projeye Özgü Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı (ÇSYP)
- b) Proje Düzeyi İşgücü Yönetim Prosedürleri (İYP)
- c) Proje Düzeyi Paydaş Katılım Planı (PKP)

Proje Yönetim Danışmanı

Hasan Hüseyin Miraç Gül Proje Yönetim Danışmanının Çevre Personeli	Çevre Uzmanı	[Tarih]	[İmza]
Özgür Dirim Özkan Proje Yönetim Danışmanının Sosyal Personeli	Sosyal Uzman	[Tarih]	[İmza]
Mustafa Yıldızhan Proje Yönetim Danışmanının Çevresel ve Sosyal Takım Yöneticisi	Tasarım Proje Yöneticisi	[Tarih]	[İmza]

ILBANK PUB

Nurgül DEMİRCİ	PUB Çevre Personeli	[Tarih]	[İmza]
Ash Özer ÖZTÜRK	PUB Sosyal Personeli	[Tarih]	[İmza]
Abdullah FURKAN	PUB Çevresel ve Sosyal (ÇS) Takım Yöneticisi	[Tarih]	[İmza]

10.6.2. Ek-2 Esentepe Mahallesi Çamalağı Yağmur Suyu Drenaj Projesi Google Earth Görüntüsü

10.7. Ek-7: Tesadüfi Bulgu Bildirim Formu**Tesadüfi Bulguların Bildirilmesi - Bildirim Formu**

Part A				
Bölüm A				
Sub-Project Location:	District:	Date:	Form No:	Project Information:
Proje Yeri:	İlçe:	Tarih:	Form No:	Proje Bilgisi:
Name Of Person Reporting Chance Find:				
Tesadufi Bulguyu Rapor Eden Kişinin İsmi:				
Was Work Stopped İn The İmmediate Vicinity Of The Chance Find?			☐ Yes	☐ No
Tesadüfi Bulgunun Tam Çevresinde İş Durduruldu Mu?			☐ Evet	☐ Hayır
Was A Buffer Zone Created To Protect The Chance Find?			☐ Yes	☐ No
Tesadüfi Bulguyu Korumak İçin Tampon Bölge Oluşturuldu Mu?			☐ Evet	☐ Hayır

Notification				
Bildirim				
Site Manager and E&S Manager Contacted			☐ Yes	☐ No
Saha Müdürü ve Çevre Müdürü ile İrtibata Geçildi			☐ Evet	☐ Hayır
Chance Find Details				
Tesadüfi Buluntu Ayrıntıları				
GPS Coordinates GPS Koordinatları	Photo Record	☐ Yes	☐ No	(Hd Quality - No Cell Phone Photos)
	Fotoğraf Kaydı	☐ Evet	☐ Hayır	(Hd Kalitesinde -Cep Telefonu Fotoğrafı Değil)
	If Not, Explain Why:			

	Değil İse Nedenini Açıklayınız
	Other Records:
	Specify (Drawings, Hd Quality Videos, etc.):
	Diğer Kayıtlar:
	Belirtin (Çizimler, Hd Kalite Videolar, vb.):

Description of Chance Find: Tesadüfi Bulgunun Tanımı:		
Description of Site/Finding And Other Specifications of Site/Finding: (E.G., Surface Sediment Type, Ground Surface Visibility, Distance To Closest Watercourse, etc.) Sahanın/ Bulgunun Özellikleri ve Diğer Özelliklerinin Tanımı: (Örn. Yüzey Sediman Türü, Yüzey Zemin Görünürlüğü, En Yakın Suyoluna Olan Mesafe, vb.)		
Part B Bölüm B		
Notification of Museum Directorate Archaeologist: Müze Müdürlüğü Arkeoloğuna Bildiri:		
Monitoring Archaeologist Contacted Museum Directorate Archaeologist	☐ Yes	☐ No
İzleme Arkeoloğu, Müze Müdürlüğü Arkeoloğu ile İrtibata Geçti	☐ Evet	☐ Hayır
Date of Notification: Bildirim Tarihi:		
Name of Museum Directorate and Name of Museum Archaeologist: Müze Müdürlüğünün Adı ve Müze Müdürlüğü Arkeoloğunun Adı:		
Contact Number of Museum Directorate Archaeologist: Müze Müdürlüğü Arkeoloğunun İletişim Numarası:		
Decision of Museum Directorate Archaeologist:		

Müze Müdürlüğü Arkeologunun Kararı:		
Date of Site Visit:		
Saha Ziyaret Tarihi:		
☐ Site/Finding of No Significance - Construction to Proceed with No Further Action Önemsiz Saha - Bulgu - Daha Fazla Araştırma Yapılmadan İnşaat Devam Edilebilir	☐ Site finding of Significance - Further Actions Required Önemli Saha - Bulgu - Ek Araştırma Gerekmetedir	
☐ End of A Chance Find The Procedure Tesadüfî Bulgu Prosedürün Sonu	Please Fili Out Part C Lütfen Bölüm C'yi Doldurun.	
Date of Notice To Resume Work:		
İşe Devam Etme Tarihinin Bildirisi:		
Name of Museum Directorate Archaeologist:		
Müze Müdürlüğü Arkeoloğunun İsmi:		
Contact Information:		
İletişim Numarası:		
Site Manager and E&S Manager Contacted	☐ Yes	☐ No
Saha Müdürü ve Ç&S Müdürü İle İrtibata Geçildi	☐ Evet	☐ Hayır
Part C Bölüm C		
Further Field Investigation:		
Ek Saha Araştırması		
☐ Site/Finding of Minor Significance ☐ Az Önem Taşıyan Saha/Bulgu	☐ Site/Finding of Moderate Significance ☐ Orta Derecede Önemli Saha/Bulgu	☐ Site/Finding of High Significance ☐ Çok Önemli Saha/Bulgu
Describe Additional Work To Be Conducted:		
Yapılması Gereken Ek İşlerin Tanımı:		

Date started:

Başlangıç tarihi

Date completed:

Bitiriş tarihi:

Date of notice to resume work:

İşe geri dönme tarihi bildirisi:

Name of museum directorate archaeologist:

Müze müdürlüğü arkeoloğunun ismi:

Contact information:

İletişim numarası:

Construction manager contacted

☐ Yes ☐ No

İnşaat müdürü ile irtibata geçildi

☐ Evet ☐ Hayır

10.8. Ek-8: Tesadüfi Buluntu Kaydı

Bulunma Tarihi	Tesadüfi Buluntunun Kısa Açıklaması	Yetkili Personelin Adı Bildirilmiştir	Alınacak Önlem	Tesadüfi Bulgu Bildirimi Tamamlandı	Durum Açık veya Kapalı	Diğer Hususlar

10.9. Ek-9: İletişim Bilgileri

Müze Müdürlüğü	Adres	Telefon	Faks	E-Posta

Koruma Kurulu	Sorumluluk Alanı	Adres	Telefon	Fax	E-Mail

10.10. Ek-10: Paydaş Katılımı Toplantı Tutanağı

TÜRKİYE DEPREM SONRASI İYİLEŞTİRME ve YENİDEN İMAR PROJESİ (P180849) (TERRP)

ADANA MERKEZ YAĞMURSUYU PROJESİ

PAYDAŞ KATILIMI ve HALKIN BİLGİLENDİRİLME TOPLANTISI TUTANAĞI

<i>Revizyon</i>	:	<i>REV.00</i>
<i>Toplantı Tarihi</i>	:	<i>13 Ocak 2026</i>
<i>Toplantı Tarihi</i>	:	<i>Gürselpaşa Özgür Kadın Parkı</i>

Bu Paydaş Katılımı ve Halkın Bilgilendirme Toplantısı Tutanağı, Dünya Bankası (DB) tarafından desteklenen Türkiye Deprem Sonrası İyileştirme ve Yeniden İmar Projesi (P180849) (TERRP) Pozantı ve Akçatekir Kanalizasyon Hatları ve Akçatekir İçme Suyu Şebekesi Projesi kapsamında İLBANK tarafından hazırlanmıştır. İLBANK'ın izni olmadan baskı, fotokopi veya başka bir yolla çoğaltılamaz ve/veya yayınlanamaz; bu izin olmadan üretildikleri amaç dışında kullanılamaz.

PAYDAŞ KATILIMI ve HALKIN BİLGİLENDİRME TOPLANTISI

Adana Merkez Yağmursuyu Projesi, kentin acil ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla TERRP kapsamında Dünya Bankası tarafından finanse edilmekte olup, projenin uygulanmasından İLBANK sorumludur.

Türkiye Deprem Sonrası İyileştirme ve Yeniden İmar Projesi (TERRP) kapsamında hazırlanan Çevresel ve Sosyal Yönetim Çerçevesi (ESMF) ile Dünya Bankası Çevresel ve Sosyal Standartları (ESS) doğrultusunda, alt proje için bir Çevresel ve Sosyal Tarama Çalışması gerçekleştirilmiştir. Yapılan değerlendirme sonucunda, Projenin çevresel ve sosyal (Ç&S) risk sınıflandırması “Orta” olarak belirlenmiştir. Bu doğrultuda, Proje için bir Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı (ÇSYP/ESMP) hazırlanmıştır.

ÇSYP gereklilikleri kapsamında, 13 Ocak 2026 tarihinde saat 13:00’te, Seyhan/Adana ilçesi Gürselpaşa Özgür Kadın Parkı toplantı salonunda bir Halkın Katılımı Toplantısı gerçekleştirilmiştir. Toplantıya; İLBANK Bölge Müdürlüğü’nden 2 temsilci, Adana Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü’nden (ASKİ) 2 temsilci, Danışman firmadan 6 temsilci, Alt danışman firmadan 2 temsilci, Gürselpaşa Mahallesi Muhtarı (1 kişi), Muhtar yardımcıları (4 kişi), Fatih Mahallesi Muhtarı (1 kişi), 9 vatandaş ve GOPA-PACE’den 3 temsilci olmak üzere toplam 30 kişi katılım sağlamıştır.

Özet

Paydaş Katılımı ve Halkın Bilgilendirme Toplantısı sırasında Alter Mühendislik ve Danışmanlık tarafından proje hakkında bilgi verilmiştir. Detaylar aşağıdaki gibidir:

Toplantının açılış konuşması, projenin alt danışmanı olan PROLİMA Mühendislik ve Müşavirlik firmasını temsilen Ercüment Karsan tarafından gerçekleştirilmiştir. Sunum sırasında projeye ilişkin genel bilgiler paylaşılmış; projenin hedefleri ve beklenen çıktıları açıklanmıştır. DB finansmanlı Türkiye Deprem Sonrası İyileştirme ve Yeniden İmar Projesi (TERRP) hakkında genel bilgiler, bu projenin neden oluşturulmuş olduğu ve proje kapsamında gerçekleştirilecek faaliyetler hakkında bilgi verilmiştir.

Adana Merkez Yağmursuyu Projesi Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı (ÇSYP) hakkında genel bilgiler ve ÇSYP’nin neden hazırlandığı, projenin çevresel ve sosyal risklerinin ÇSYP kapsamında değerlendirildiğine dair bilgiler danışmanlık firmasından Münevver Arıkan (Sosyal Uzman) tarafından verilmiştir. Projenin ilçeye sağlayacağı katkılar ve proje hakkında teknik bilgiler verilerek, projenin halka nasıl fayda sağlayacağı, inşaat faaliyetlerinin nasıl yürütüleceği ve proje kapsamında inşaat faaliyetlerinin etkilerinin nasıl önleneceğinin önemi vurgulanmıştır. Ayrıca, projelerin sosyal riskleri ve faydaları, alt proje uygulandığında halkın nasıl bilgilendirileceği ve şikayetlerin nasıl iletebileceği hakkında detaylı bilgi verilmiştir.

Soru & Cevap Bölüm

Bu alt bölümde, Paydaş Katılımı ve Halkın Bilgilendirme Toplantısı sırasında katılımcıların görüş, istek ve soruları ile bunlara ilişkin alınan cevaplar sunulmaktadır. Detaylı bilgiler aşağıda yer almaktadır:

Soru 1 – Gürselpaşa Mahallesi Muhtarı

Kıyıboyu Yağmursuyu Hattı nereye deşarj edilecektir?

Cevap – ASKİ: Kıyıboyu Caddesi Yağmursuyu Hattı, mevcut Bahçeşehir Deresi’ne güvenli şekilde deşarj edilecek şekilde tasarlanmıştır.

Soru 2 – Gürselpaşa Mahallesi Muhtarı

Kıyıboyu Caddesi proje tasarımı kutu kesit mi olacaktır?

ADANA MERKEZ YAĞMURSUYU PROJESİ
PAYDAŞ KATILIMI ve HALKIN BİLGİLENDİRİLME TOPLANTISI TUTANAĞI

Cevap – Alt Danışman Firma: Kıyıboyu Caddesi boyunca inşa edilecek yağmursuyu drenaj sistemi, mühendislik esaslarına uygun olarak kutu kesit ve U-kesit elemanlardan oluşacaktır.

Sistem kapsamında farklı kesit ölçülerine sahip U-kesit drenaj yapıları kullanılacaktır.

Soru 3 – Gürselpaşa Mahallesi Muhtarı

Gürselpaşa Mahallesi’nde yeni projeler veya ilave hatlar olacak mı? Mevcut caminin logarları taşmakta ve evleri su basmaktadır.

Cevap – ASKİ: Kıyıboyu Caddesi boyunca mevcut kutu menfezlere ilave kapasite sağlanması planlanmaktadır. Bu sayede mevcut altyapı üzerindeki hidrolik yük azaltılacak, taşma ve su basma sorunlarının giderilmesi hedeflenmektedir.

Soru 4 – Vatandaş

Toplanan yağmursuları ne olacaktır? Avrupa’daki gibi sulama veya yeniden kullanım söz konusu mudur?

Cevap – Alt Danışman Firma: Mevcut proje kapsamında ana hedef, yağmursuyu iletim kapasitesinin artırılması, yeni hatların inşa edilmesi ve taşkın risklerinin önlenmesidir. Yağmur suyunun yeniden kullanımı bu projenin kapsamı dışında olmakla birlikte, ileride geliştirilebilecek projeler kapsamında değerlendirilmesi mümkündür.

Soru 5 – Vatandaş

Açık alanlarda yaz aylarında buharlaşma nedeniyle sorunlar yaşanıyor. Kapasite artışı bu durumu artırır mı?

Cevap – Alt Danışman Firma: Proje kapsamında yapılacak kapasite artırımını ile yağmursuyunun daha hızlı ve kontrollü şekilde iletilmesi sağlanacak olup, mevcut buharlaşma kaynaklı sorunların artması öngörülmemektedir.

Soru 6 – Vatandaş

Özgür Kadın Parkı arkasında ikamet ediyorum, evimi su basıyor. Bu sorun çözülecek mi?

Cevap – ASKİ: Proje, güzergâh boyunca mevcut altyapıyı dikkate alarak tasarlanmıştır. Yeni yağmursuyu drenaj hatları ile mevcut altyapı yetersizlikleri giderilecek ve taşma sorunlarının çözülmesi hedeflenmektedir.

Soru 7 – Fatih Mahallesi Muhtarı

Bina bağlantıları nasıl olacak? Kanalizasyon ve yağmursuyu birlikte mi tahliye edilecek? Daha önce temizlik yapıldı ancak fayda sağlanmadı.

Cevap – Alt Danışman Firma & ASKİ: Proje kapsamında yağmursuyu ve kanalizasyon sistemleri ayrı olarak ele alınacaktır. Bina bağlantıları, mevcut altyapıya ve proje tasarımına uygun şekilde düzenlenecek olup, bağlantı kaynaklı sorunların giderilmesi sağlanacaktır.

Sonuç

Adana Merkez Yağmursuyu Projesi kapsamında gerçekleştirilen Halkın Katılımı Toplantısı, 13 Ocak 2026 tarihinde, Gürselpaşa Özgür Kadın Parkı’nda, Türkiye Deprem Sonrası İyileştirme ve Yeniden İmar Projesi (TERRP) kapsamında hazırlanan Çevresel ve Sosyal Yönetim Çerçevesi ile Dünya Bankası Çevresel ve Sosyal Standartları doğrultusunda başarıyla gerçekleştirilmiştir.

ADANA MERKEZ YAĞMURSUYU PROJESİ
PAYDAŞ KATILIMI ve HALKIN BİLGİLENDİRİLME TOPLANTISI TUTANAĞI

Toplantı sırasında, proje kapsamı, amaçları, teknik bileşenleri ile öngörülen çevresel ve sosyal etkiler hakkında katılımcılara ayrıntılı bilgi sunulmuştur. Özellikle Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı (ÇSYP) kapsamında alınacak önlemler, paydaş katılım süreçleri ve şikâyet mekanizması hakkında bilgilendirme yapılmıştır. Toplantı, muhtarlar ve yerel halk başta olmak üzere yerel paydaşların görüşlerini iletmelerine, soru sormalarına ve projeye ilişkin açıklama almalarına olanak sağlamıştır.

Katılımcılar tarafından yöneltilen tüm sorular, ASKİ ile Danışman / Alt Danışman temsilcileri tarafından yanıtlanmış olup, verilen yanıtlar toplantı tutanaklarına kaydedilmiştir. Yapılan görüşmelerde, yerel halkın temel kaygılarının taşkın riskleri, drenaj kapasitesi ve altyapı performansı ile ilgili olduğu görülmüş; bu hususların proje tasarımı ve hedefleri kapsamında ele alındığı belirtilmiştir.

Genel olarak toplantı, şeffaflığın artırılmasına, yerel paydaşlarla güven tesis edilmesine ve toplumsal geri bildirimlerin proje uygulama sürecinde dikkate alınmasına katkı sağlamıştır. Halkın Katılımı Toplantısı'nda elde edilen çıktılar, projenin devam eden çevresel ve sosyal yönetim süreçlerine entegre edilecek olup, paydaş katılımı inşaat süresi boyunca sürdürülecektir.

ADANA MERKEZ YAĞMURSUYU PROJESİ
PAYDAŞ KATILIMI ve HALKIN BİLGİLENDİRİLME TOPLANTISI TUTANAĞI

KATILIMCI LİSTESİ

Şekil 3 Katılımcı İmza Listesi-1

ADANA MERKEZ YAĞMURSUYU PROJESİ

Sayfa No.:

Tarih: 13.01.2026

Saat: 13:00

PAYDAŞ KATILIMI VE HALKIN BİLGİLENDİRİLMESİ TOPLANTISI

No.	Adı Soyadı	Kurum/Firma	Görev	E-posta	Telefon	İmza
1	M. ...	GOPA - PACE	Genel Uzm.			
2	C. ...	GOPA - PACE	Sosyal Uzman			
3	A. ...	GOPA - PACE	Teknik Uzman			
4	Y. ...	ALTER	Proje Koordinatörü			
5	Y. ...	ALTER	Proje Müdürü			
6	E. ...	Prolima Müh.	Müh. Müd.			
7	G. ...	İlbank Adana Şube	Sosyal Uzman			
8	H. ...	İlbank Adana Şube	Genel Müdürü			
9	W. ...	ALTER	Harita Kontrol			
10	A. ...	ALTER	Kalite Kontrol ve Plan. Müh.			
11	E. ...	ALTER A.Ş.	Genel Müh.			
12	...	Prolima Müh.	Genel Müh.			
13	K. ...	—	Gen. Müh.			
14	İ. ...	ASKİ	İns. Müh.			
15	İ. ...	ALTER	Sosyal Uzman			

ADANA MERKEZ YAĞMURSUYU PROJESİ
PAYDAŞ KATILIMI ve HALKIN BİLGİLENDİRİLME TOPLANTISI TUTANAĞI

Şekil 4 Katılımcı İmza Listesi-2

ADANA MERKEZ YAĞMURSUYU PROJESİ

Sayfa No.:

Tarih: 13.01.2026

Saat: 13:00

PAYDAŞ KATILIMI VE HALKIN BİLGİLENDİRİLMESİ TOPLANTISI

No.	Adı Soyadı	Kurum/Firma	Görev	E-posta	Telefon	İmza
1			Muhtar			
2			Ara			
3			AZA			
4			AZA			
5			AZA			
6			Vatandaş			
7			Vatandaş			
8			Vatandaş			
9			Muhtar			
10			Vatandaş			
11			Vatandaş			
12			Vatandaş			
13			Vatandaş			
14			Vatandaş			
15	Bozinte basyal		Vatandaş		0545 344 0312	

ADANA MERKEZ YAĞMURSUYU PROJESİ
PAYDAŞ KATILIMI ve HALKIN BİLGİLENDİRİLME TOPLANTISI TUTANAĞI

Şekil 5 Paydaş Katılımı ve Halkın Bilgilendirilmesi Toplantı Fotoğrafları

Şekil 6 Paydaş Katılımı ve Halkın Bilgilendirilmesi Toplantı Fotoğrafları

ADANA MERKEZ YAĞMURSUYU PROJESİ PAYDAŞ KATILIMI ve HALKIN BİLGİLENDİRİLMİYE TOPLANTISI TUTANAĞI

Şekil 7 Paydaş Katılımı ve Halkın Bilgilendirilmesi Toplantı Fotoğrafları

Şekil 8 Paydaş Katılımı ve Halkın Bilgilendirilmesi Toplantı Fotoğrafları

ADANA MERKEZ YAĞMURSUYU PROJESİ PAYDAŞ KATILIMI ve HALKIN BİLGİLENDİRİLMESİ TOPLANTISI TUTANAĞI

Şekil 9 Yerel Gazete (Günaydın Adana Gazetesi) de Paylaşılan Halkın Bilgilendirilmesi Toplantısı İlanı

Sayfa 7 31 Aralık 2025 Çarşamba

Günaydın

www.gunaydingazetesi.com.tr

ADANA VALİSİ YAVUZ SELİM KÖŞGER YENİ YIL MESAJI YAYINLADI

“Yeni yılda yarınlarla dair umutlarımız tazelenecek”

Adana Valisi Yavuz Selim Köşger, yeni yıl mesajı yayınladı. Vali Köşger, “Acısıyla tatlısıyla geride bıraktığımız yıl yılın ardından yarınlarla dair umutlarımızı tazелейen yeni hayaller ve hedeflerle 2026 yılına girmenin heyecanını yaşıyoruz. 2026 yılının yeryüzünün dört bir yanında sultun, muhabbetin ve kardeşliğin hüküm sürdüğü; kin ve nefretin yerini merhamete bıraktığı; savaşların, terörün ve zulümün tarihin karanlık sayfalarına gömüldüğü bir yıl olmasını diliyorum” dedi.

Vali Köşger, yeni yıl mesajında şu ifadeleri yer verdi: “Geçtiğimiz yıl boyunca; Çukurova’nın bereketini üretime dönüştürmek, sanayimizin gücünü istihdamı artırmak ve Adana’mızı her alanda daha nitelikli bir yaşam merkezi haline getirmek için yoğun bir çalışma yürüttük. Eğitim, sağlık, ulaşım, altyapı, kültür ve turizm, güvenlik, tarım, teknoloji ve gas-

tronomi başta olmak üzere birçok alanda somut adımlar attık. Amacımız; potansiyelini en iyi şekilde kullanan, sürdürülebilir kalkınmayı esas alan ve geleceğe güvenle bakan güçlü bir Adana inşa etmektir. Yeni yılda da Adana’mızı bölgesinde ve ülke genelinde öne çıkan bir cazibe merkezi haline getirmek için aynı azim ve kararlılıkla yolumuza devam edeceğiz. Sizlerin katkı ve desteğiyle şehrimizin sahip olduğu zenginlikleri daha görünür kılabileceğiz. Adana’nın sesini ulusal ve uluslararası platformlarda daha güçlü şekilde duyuracağız. Şehrimizin her ferдинin huzuru, refahı ve mutluluğu; tüm çalışmalarımızın temelini oluşturmaktadır. Ortak akıl ve dayanışma kültürüyle Adana’mızın yarınlarını birlikte daha aydınlık kılacağız. Güneşin en sıcak, toprağın en cömert olduğu Adana’mız; yalnızca sahip olduğumuz

madde değerlerle değil insanının yüreğinde taşıdığı merhamet ve cesaretle de müstesna bir şehirdir. Bu kadim şehir, tarih boyunca mazluma sığınak, darda kalana ensar olmuş; “iyilikte yaşananların” şehri olma vasfını daima muhafaza etmiştir. Bugün yanı başımızdaki coğrafyalarda yankılanan acılara karşı sergilediğimiz duruş; Suriye’ye, Filistin’e, mazlum tüm toplumlara uzanan gönül köprülerimiz, bu yüce milletin güçlü vicdanını ve derin insanî değerlerini en iyi şekilde yansıtmıştır. Bu duygu ve düşüncelerle; yeni yılın huzur ve güven içerisinde karşılanması adına ilimiz genelinde gerekli tüm tedbirlerin alındığını ifade ederken 2026 yılının başta siz kıymetli hemşehrilerime, aziz milletimize ve tüm in-

sanlığa sağlık, afiyet, huzur ve esenlik getirmesini Yüce Allah’tan niyaz ediyorum. Bu vatani bizlere emanet eden aziz şehitlerimizi rahmetle, kahraman gazilerimizi minnet ve şükranla anıyorum; Adana’mızın her bir köşesinde, ülkemizin dört bir yanında birliğimizin, dirliğimizin ve kardeşliğimizin daim olmasını temenni ediyorum. Yeni yılınız kutlu olsun.” (bülten)

AK Parti Adana İl Başkanı Tamer Dağlı’dan Yeni Yıl Mesajı

“Yeni yıla güçlü hedeflerle giriyoruz”

AK Parti Adana İl Başkanı Tamer Dağlı, yeni yıl dolayısıyla yayımladığı mesajında; umut, kardeşlik ve gönül birliği vurgusu yaparak tüm Adanalıların yeni yılını kutladı. Başkan Dağlı mesajında, geride bırakan yılın Adana ve Türkiye için büyük bir dayanışma ruhunu da ortaya koyduğunu ifade ederek şu değerlendirmelerde bulundu: “Bir yıl daha geride bırakırken, bizleri ayakta tutan en büyük gücün birlik ve beraberlik olduğuna bir kez daha şahit olduk. Özellikle deprem sürecinde milletimizin gösterdiği dayanışma, paylaşıma ve kardeşlik duygusu; bu toprakların ne kadar güçlü bir gönül başına sahip olduğunu bir kez daha hepimize

gösterdi.” Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın liderliğine vurgu yapan Dağlı, yeni yıla güçlü hedeflerle girdiğini belirtti: “Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın liderliğinde, Türkiye Yüzyılı hedefleri doğrultusunda yolumuza kararlılıkla devam ediyoruz. Devlet-millet eli ele anlayışıyla; yarıları sarmaya, şehirlerimizi yeniden ayağa kaldırmaya ve geleceğe umutla bakmaya devam edeceğiz.” AK Parti teşkilatlarının sahadaki emeğine özellikle dikkat çeken Başkan Dağlı, sözlerini şöyle sürdürdü: “AK Parti Adana teşkilatlarımızla birlikte; gece

gündüz demeden, kapı kapı dolaşarak hemşehrilerimizin yanında olduk. Bu emek, bu samimiyet ve bu inanç, bizim en büyük gücümüzdür. Yeni yılda da kırmadan, incilmeden, ayrıştırmadan; gönüllere dokunmaya devam edeceğiz.” Başkan Dağlı mesajını şu temennilerle tamamladı: “Yeni yılın; gönüllerimizi yakınlaştırdığı, muhabbetimizi çoğalttığı, Adana’mıza ve ülkemize sağlık, huzur, bereket ve umut getirdiği bir yıl olmasını diliyorum. Tüm hemşehrilerimin yeni yılını gönülden kutluyor, sevgi ve saygılarımı sunuyorum.” (bülten)

Vurup hastaneye götürdükleri genç öldü

Adana’da bir genç çıkan tartışmada silaha vuran, ardından götürdükleri hastanede ölmesiyle kaçan şahıs polis tarafından yakalandı. Yakalanan cinayet zanlısının da aralarında bulunduğu 5 şüpheli tutuklanırken, olayın 4 ay önce yaşanan darp nedeniyle başlayan husumetten kaynaklandığı ortaya çıktı. Olay, 28 Aralık 03.00 sıralarında merkez Çukurova ilçesine bağlı Toros Mahallesi’nde meydana geldi. İddiaya göre, Veli Arslan (21) yaklaşıp, 4 ay önce F.B. (29) arkadaşlarıyla birlikte darbettik. Aradan geçen sürenin ardından F.B., arkadaşları Ö.F. (26), B.Y. (21) ve B.K.

(23) ile birlikte Arslan’ın yaşadığı apartmanın önüne geldi. Bu sırada Arslan’da eve geldiği anda taraflar karıştı. Burada başlayan tartışma kısa sürede kavgaya dönüştü. Kavgada F.B., tabanca ile ateş açtı. Arslan’da kanlar içerisinde yere yığıldı. F.B., yanında bulunan arkadaşlarıyla birlikte ağır yaralanan Arslan’dağı özel bir hastaneye götürdü. Hastanede yapılan tüm müdahalelere rağmen Arslan’dağı hayatını kaybetti. Olayın ardından F.B., tanıdığı E.D. (40) arayarak kendisini hastane yakınından aldırıp kaçtı. Asayiş Şube Müdürlüğü’ne bağlı Cinayet Büro Amirliği ekipleri, has-

tanede bulunan olayla bağlantılı 3 şahsı gözaltına aldı. Cinayet zanlısı F.B. ile kaçmasına yardımcı olan E.D. ise Mersin Tarsus-Adana-Gaziantep (TAG) otoyolunda yakalandı. F.B.’nin emniyetteki ifadesinde, “4 ay önce berti durduk yere dövüldük, zoruma gitti. Sosyal medyada benim hakkımda hakaret ettiklerini gördüm. Evine konuşmak için gittim. Veli bana bıçak çekti, ben de kendimi korumak için ateş açtım” dediği öğrenildi. Emniyetteki işlemlerinin ardından adliye sevk edilen 5 şüpheli de çıkarıldığı mahkemeye tutuklandı. (İHA)

TOPLANTI İLANI ADANA MERKEZ YAĞMURSUYU PROJESİ

Paydaş Katılımı ve Halkın Bilgilendirilmesi Toplantısı: Adana il merkezinde Dünya Bankası finansmanı ile İLBANK A.Ş. tarafından yürütülecek olan “Adana Merkez Yağmursuyu Projesi” kapsamında, projeden etkilenebilecek paydaşları ve halkı bilgilendirmek, görüş ve önerilerini almak amacıyla aşağıda belirtilen tarih, saat ve yerde “Paydaş Katılımı ve Halkın Bilgilendirilmesi Toplantısı” düzenlenecektir.

Toplantıda proje kapsamı, çevresel ve sosyal etkiler ile alınması planlanan önlemler hakkında bilgi verilecek; katılımcıların görüş, öneri ve soruları alınacaktır.

Halkımıza saygı ile duyurulur. İlgili belgelere adresten ulaşabilirsiniz: https://www.ilbank.gov.tr/storage/uploads/iddtblmp_adana_merkez_yagmursuyu_projesi_csyp_cc_1766751674.pdf

Toplantı Yeri: Gürselpaşa Özgür Kadın Parkı
Toplantı Yerinin Adresi: Gürselpaşa Mahallesi, 75304 Sokak No:63
Toplantı Tarihi: 13.01.2026
Toplantı Saati: 13:00

Proje Sahibi: İLBANK
Tel: 0 (312) 508 70 00
E-posta: uidtblgi@ilbank.gov.tr
<https://www.ilbank.gov.tr/form/bilgidenmeuluslararası>

Proje Faydalanıcısı: Adana Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü (ASKİ)

Tel: 0 (322) 457 10 25
E-posta: info@adana-aski.gov.tr adanaaski@hs01.kep.tr

ASKOM (ASKİ Çağın Merkezi)
Tel: 185 **E-posta:** askom@adana-aski.gov.tr

Danışman: ALTER Uluslararası Mühendislik ve Müşavirlik Hizmetleri A.Ş.
Tel: 0 (312) 439 52 86
E-posta: alter@alter.com.tr

RESMİ İLANLAR www.ilan.gov.tr’de BASIN İLN 02373734

RECEP KILIÇ: İKİNCİ YARIDAN UMUTLUYUZ

2.Futbol Ligi Beyaz Grupta mücadele eden Adana 01 Futbol Kulübü’nün Asbaşkanı Recep Kılıç, ikinci yarı öncesinde umut dolu açıklamalarda bulundu. Ligde ilk yarının son haftalarında aldıkları başarılı sonuçlarla ligde çıkışa geçtiklerini dile getiren Sarı-Siyahlı ekibin Asbaşkanı Recep Kılıç, bu başarılarını ligde ikinci yarıda da sürdürmeye kararlı olduklarını söyledi.

Teknik Direktör Ömer Faruk Mahir’in önderliğinde ikinci yarı hazırlıklarını yoğun bir tempoda devam ettirdiklerini anlatan Adana 01 Futbol Kulübü’nün Asbaşkanı Recep Kılıç, “Başkanımız Menderes Kutlu, Yönetim Kurulu, teknik heyetimiz, futbolcu kardeşlerimiz ve taraftarlarımızla omuz omuza verdik. İkinci yarıda lige damgamızı vuracağız” diye konuştu. (BÜLTEN)

ADANA MERKEZ YAĞMURSUYU PROJESİ PAYDAŞ KATILIMI ve HALKIN BİLGİLENDİRİLME TOPLANTISI TUTANAĞI

Şekil 10 Ulusal Gazete (Posta Gazetesi) de Paylaşılan Halkın Bilgilendirilmesi Toplantısı İlanı

12

Sayfa Düzeni: Serra KARAGÖZ

POSTASERİ İLAN

31 ARALIK 2025
ÇARŞAMBA

www.posta.com.tr

KELİMESİ: 38,40 TL BAŞLIK KELİMESİ (ALT ÖST ÇİZGİ DAHİL): 38,40 TL ZAYI: 42,00 TL KDV DAHİLİR) posta.com.tr'de yayınlanma bedeli olarak ücreti gün başına (12,00 TL KDV dahil) ilave edilecektir.

Seri İlan Danışma Hattı: 0.212.505.65.65

ARA POSTA GİTSİN!
HES TALEPİNE BİRİ KLİNGERİNDİRİLMİŞ OLARAK
(0212) 505 67 77
POSTASERİ İLAN
ARA POSTA GİTSİN!

ELEMAN ARAYANLAR
BAKIRKÖY'deki
Modavine: Gelişim
tecrübeli, Bayan
Satis personeli.
0530.877.76.26

Mağaza Elemanı
BAKIRKÖY'deki
Modavine: Gelişim
tecrübeli, Bayan
Satis personeli.
0530.877.76.26

Matbaa
BOBİN Tabakalama
Ustası, Servis+
Özel Sigorta+
Prim. Hareketlere.
POLAR 115 Gıyotin
Ustası. İktisli- OSB.
0212.483.11.31

Aşçı
SILIVRI'deki
Kumocajına deneyimli
yatılı Aşçı.
0543.807.72.02

Depo Elemanı
MAHMETBEY'deki
firmamıza Depo
bölümünde
çalışabilecek Depo
elemanı arıyoruz.
0212.654.00.00

Elektrik Elemanı
UYDU ve Kamera
Sistemlerinde
anlayışlı Elektrikçi
arıyoruz. Eseriyurt
0.532.510.31.41

Ev İşlerine Yardımcı
BAYAN Yatılı
Yardımcı.
0.505.753.77.06

Garson
BAHÇELİEVLER'deki
Kahvehanemiz için,
emelik, tecrübeli
Ocakçı, Garson.
0.538.413.08.67

İş Makinası Operatörü
FORKLİFT Operatörü
(Ataşmanlı),
Haramide.
0530.290.95.98

Kuaför Anadolu Yakası
ACİL Manikürçüler.
Erenköy
0216.467.85.38

Çiğirlik
NEVSEHİR
Gülşehir'de 25 Dönüm
Hayvan Çiftliği
0.535.571.32.12

Kiralık Emlak
SEFAKÖY'de
2+1 Tadilatlı
0.505.463.17.00

Vasita
RANGE Rover
Vogue, Range Rover
Sport, Mercedes G
Serisi, Mercedes S
Serisi Aracınızı
Nakit Alıyoruz.
0.532.389.80.70

Vasita Arayanlar
ARACLARINIZ
Kurumsal Firmalara
Garantili Uzun
Vadeli Kiralanır.
0.505.007.61.23

Satılık Emlak
ANTALYA Kas
Kemer'de 14.221m2
yatırımlık müstakil
Arazi 0.534.622.71.65

Satılık Arsa
ANTALYA Karaköy'de
7630m² 5-Parsel
Göl Manzara Arsa
0.535.475.15.15

Evrak Zayı
ASO000002662 SİCİL
NUMARALI YENİ NESİL
POS RUHSATNAMESİ
KAYBOLMUŞTUR.

Kimlik Zayı
EHİYETİMİ,
Kimliğimi kaybettim
Hükümsüzdür.
Turgut Yıldız
GAZİ Üniversitesi
öğrenci kimliğimi
kaybettim.

Aras Arayanlar
ANKARA'daki
Arasınız alınız.
0532.599.21.79

Aras Arayanlar
CANAKKALE
ve ilçelerinde
Arasınız, Tarlalarınız
değerinde alınız.
0.533.473.62.95

Çiğirlik
NEVSEHİR
Gülşehir'de 25 Dönüm
Hayvan Çiftliği
0.535.571.32.12

Kiralık Emlak
SEFAKÖY'de
2+1 Tadilatlı
0.505.463.17.00

Vasita
RANGE Rover
Vogue, Range Rover
Sport, Mercedes G
Serisi, Mercedes S
Serisi Aracınızı
Nakit Alıyoruz.
0.532.389.80.70

Vasita Arayanlar
ARACLARINIZ
Kurumsal Firmalara
Garantili Uzun
Vadeli Kiralanır.
0.505.007.61.23

Satılık Emlak
ANTALYA Kas
Kemer'de 14.221m2
yatırımlık müstakil
Arazi 0.534.622.71.65

Satılık Arsa
ANTALYA Karaköy'de
7630m² 5-Parsel
Göl Manzara Arsa
0.535.475.15.15

Evrak Zayı
ASO000002662 SİCİL
NUMARALI YENİ NESİL
POS RUHSATNAMESİ
KAYBOLMUŞTUR.

Kimlik Zayı
EHİYETİMİ,
Kimliğimi kaybettim
Hükümsüzdür.
Turgut Yıldız
GAZİ Üniversitesi
öğrenci kimliğimi
kaybettim.

Aras Arayanlar
ANKARA'daki
Arasınız alınız.
0532.599.21.79

Aras Arayanlar
CANAKKALE
ve ilçelerinde
Arasınız, Tarlalarınız
değerinde alınız.
0.533.473.62.95

Çiğirlik
NEVSEHİR
Gülşehir'de 25 Dönüm
Hayvan Çiftliği
0.535.571.32.12

Kiralık Emlak
SEFAKÖY'de
2+1 Tadilatlı
0.505.463.17.00

Vasita
RANGE Rover
Vogue, Range Rover
Sport, Mercedes G
Serisi, Mercedes S
Serisi Aracınızı
Nakit Alıyoruz.
0.532.389.80.70

Vasita Arayanlar
ARACLARINIZ
Kurumsal Firmalara
Garantili Uzun
Vadeli Kiralanır.
0.505.007.61.23

Satılık Emlak
ANTALYA Kas
Kemer'de 14.221m2
yatırımlık müstakil
Arazi 0.534.622.71.65

Satılık Arsa
ANTALYA Karaköy'de
7630m² 5-Parsel
Göl Manzara Arsa
0.535.475.15.15

Evrak Zayı
ASO000002662 SİCİL
NUMARALI YENİ NESİL
POS RUHSATNAMESİ
KAYBOLMUŞTUR.

Kimlik Zayı
EHİYETİMİ,
Kimliğimi kaybettim
Hükümsüzdür.
Turgut Yıldız
GAZİ Üniversitesi
öğrenci kimliğimi
kaybettim.

Aras Arayanlar
ANKARA'daki
Arasınız alınız.
0532.599.21.79

Aras Arayanlar
CANAKKALE
ve ilçelerinde
Arasınız, Tarlalarınız
değerinde alınız.
0.533.473.62.95

Çiğirlik
NEVSEHİR
Gülşehir'de 25 Dönüm
Hayvan Çiftliği
0.535.571.32.12

Kiralık Emlak
SEFAKÖY'de
2+1 Tadilatlı
0.505.463.17.00

Vasita
RANGE Rover
Vogue, Range Rover
Sport, Mercedes G
Serisi, Mercedes S
Serisi Aracınızı
Nakit Alıyoruz.
0.532.389.80.70

Vasita Arayanlar
ARACLARINIZ
Kurumsal Firmalara
Garantili Uzun
Vadeli Kiralanır.
0.505.007.61.23

Satılık Emlak
ANTALYA Kas
Kemer'de 14.221m2
yatırımlık müstakil
Arazi 0.534.622.71.65

Satılık Arsa
ANTALYA Karaköy'de
7630m² 5-Parsel
Göl Manzara Arsa
0.535.475.15.15

Evrak Zayı
ASO000002662 SİCİL
NUMARALI YENİ NESİL
POS RUHSATNAMESİ
KAYBOLMUŞTUR.

Kimlik Zayı
EHİYETİMİ,
Kimliğimi kaybettim
Hükümsüzdür.
Turgut Yıldız
GAZİ Üniversitesi
öğrenci kimliğimi
kaybettim.

Aras Arayanlar
ANKARA'daki
Arasınız alınız.
0532.599.21.79

Aras Arayanlar
CANAKKALE
ve ilçelerinde
Arasınız, Tarlalarınız
değerinde alınız.
0.533.473.62.95

Çiğirlik
NEVSEHİR
Gülşehir'de 25 Dönüm
Hayvan Çiftliği
0.535.571.32.12

Kiralık Emlak
SEFAKÖY'de
2+1 Tadilatlı
0.505.463.17.00

Vasita
RANGE Rover
Vogue, Range Rover
Sport, Mercedes G
Serisi, Mercedes S
Serisi Aracınızı
Nakit Alıyoruz.
0.532.389.80.70

Vasita Arayanlar
ARACLARINIZ
Kurumsal Firmalara
Garantili Uzun
Vadeli Kiralanır.
0.505.007.61.23

Satılık Emlak
ANTALYA Kas
Kemer'de 14.221m2
yatırımlık müstakil
Arazi 0.534.622.71.65

Satılık Arsa
ANTALYA Karaköy'de
7630m² 5-Parsel
Göl Manzara Arsa
0.535.475.15.15

Evrak Zayı
ASO000002662 SİCİL
NUMARALI YENİ NESİL
POS RUHSATNAMESİ
KAYBOLMUŞTUR.

Kimlik Zayı
EHİYETİMİ,
Kimliğimi kaybettim
Hükümsüzdür.
Turgut Yıldız
GAZİ Üniversitesi
öğrenci kimliğimi
kaybettim.

Aras Arayanlar
ANKARA'daki
Arasınız alınız.
0532.599.21.79

Aras Arayanlar
CANAKKALE
ve ilçelerinde
Arasınız, Tarlalarınız
değerinde alınız.
0.533.473.62.95

Çiğirlik
NEVSEHİR
Gülşehir'de 25 Dönüm
Hayvan Çiftliği
0.535.571.32.12

Kiralık Emlak
SEFAKÖY'de
2+1 Tadilatlı
0.505.463.17.00

Vasita
RANGE Rover
Vogue, Range Rover
Sport, Mercedes G
Serisi, Mercedes S
Serisi Aracınızı
Nakit Alıyoruz.
0.532.389.80.70

Vasita Arayanlar
ARACLARINIZ
Kurumsal Firmalara
Garantili Uzun
Vadeli Kiralanır.
0.505.007.61.23

Satılık Emlak
ANTALYA Kas
Kemer'de 14.221m2
yatırımlık müstakil
Arazi 0.534.622.71.65

Satılık Arsa
ANTALYA Karaköy'de
7630m² 5-Parsel
Göl Manzara Arsa
0.535.475.15.15

Evrak Zayı
ASO000002662 SİCİL
NUMARALI YENİ NESİL
POS RUHSATNAMESİ
KAYBOLMUŞTUR.

Kimlik Zayı
EHİYETİMİ,
Kimliğimi kaybettim
Hükümsüzdür.
Turgut Yıldız
GAZİ Üniversitesi
öğrenci kimliğimi
kaybettim.

Aras Arayanlar
ANKARA'daki
Arasınız alınız.
0532.599.21.79

Aras Arayanlar
CANAKKALE
ve ilçelerinde
Arasınız, Tarlalarınız
değerinde alınız.
0.533.473.62.95

Çiğirlik
NEVSEHİR
Gülşehir'de 25 Dönüm
Hayvan Çiftliği
0.535.571.32.12

Kiralık Emlak
SEFAKÖY'de
2+1 Tadilatlı
0.505.463.17.00

Vasita
RANGE Rover
Vogue, Range Rover
Sport, Mercedes G
Serisi, Mercedes S
Serisi Aracınızı
Nakit Alıyoruz.
0.532.389.80.70

Vasita Arayanlar
ARACLARINIZ
Kurumsal Firmalara
Garantili Uzun
Vadeli Kiralanır.
0.505.007.61.23

Satılık Emlak
ANTALYA Kas
Kemer'de 14.221m2
yatırımlık müstakil
Arazi 0.534.622.71.65

Satılık Arsa
ANTALYA Karaköy'de
7630m² 5-Parsel
Göl Manzara Arsa
0.535.475.15.15

Evrak Zayı
ASO000002662 SİCİL
NUMARALI YENİ NESİL
POS RUHSATNAMESİ
KAYBOLMUŞTUR.

Kimlik Zayı
EHİYETİMİ,
Kimliğimi kaybettim
Hükümsüzdür.
Turgut Yıldız
GAZİ Üniversitesi
öğrenci kimliğimi
kaybettim.

Aras Arayanlar
ANKARA'daki
Arasınız alınız.
0532.599.21.79

Aras Arayanlar
CANAKKALE
ve ilçelerinde
Arasınız, Tarlalarınız
değerinde alınız.
0.533.473.62.95

Çiğirlik
NEVSEHİR
Gülşehir'de 25 Dönüm
Hayvan Çiftliği
0.535.571.32.12

Kiralık Emlak
SEFAKÖY'de
2+1 Tadilatlı
0.505.463.17.00

Vasita
RANGE Rover
Vogue, Range Rover
Sport, Mercedes G
Serisi, Mercedes S
Serisi Aracınızı
Nakit Alıyoruz.
0.532.389.80.70

Vasita Arayanlar
ARACLARINIZ
Kurumsal Firmalara
Garantili Uzun
Vadeli Kiralanır.
0.505.007.61.23

Satılık Emlak
ANTALYA Kas
Kemer'de 14.221m2
yatırımlık müstakil
Arazi 0.534.622.71.65

Satılık Arsa
ANTALYA Karaköy'de
7630m² 5-Parsel
Göl Manzara Arsa
0.535.475.15.15

Evrak Zayı
ASO000002662 SİCİL
NUMARALI YENİ NESİL
POS RUHSATNAMESİ
KAYBOLMUŞTUR.

Kimlik Zayı
EHİYETİMİ,
Kimliğimi kaybettim
Hükümsüzdür.
Turgut Yıldız
GAZİ Üniversitesi
öğrenci kimliğimi
kaybettim.

Aras Arayanlar
ANKARA'daki
Arasınız alınız.
0532.599.21.79

Aras Arayanlar
CANAKKALE
ve ilçelerinde
Arasınız, Tarlalarınız
değerinde alınız.
0.533.473.62.95

Çiğirlik
NEVSEHİR
Gülşehir'de 25 Dönüm
Hayvan Çiftliği
0.535.571.32.12

Kiralık Emlak
SEFAKÖY'de
2+1 Tadilatlı
0.505.463.17.00

Vasita
RANGE Rover
Vogue, Range Rover
Sport, Mercedes G
Serisi, Mercedes S
Serisi Aracınızı
Nakit Alıyoruz.
0.532.389.80.70

Vasita Arayanlar
ARACLARINIZ
Kurumsal Firmalara
Garantili Uzun
Vadeli Kiralanır.
0.505.007.61.23

Satılık Emlak
ANTALYA Kas
Kemer'de 14.221m2
yatırımlık müstakil
Arazi 0.534.622.71.65

Satılık Arsa
ANTALYA Karaköy'de
7630m² 5-Parsel
Göl Manzara Arsa
0.535.475.15.15

Evrak Zayı
ASO000002662 SİCİL
NUMARALI YENİ NESİL
POS RUHSATNAMESİ
KAYBOLMUŞTUR.

Kimlik Zayı
EHİYETİMİ,
Kimliğimi kaybettim
Hükümsüzdür.
Turgut Yıldız
GAZİ Üniversitesi
öğrenci kimliğimi
kaybettim.

Aras Arayanlar
ANKARA'daki
Arasınız alınız.
0532.599.21.79

Aras Arayanlar
CANAKKALE
ve ilçelerinde
Arasınız, Tarlalarınız
değerinde alınız.
0.533.473.62.95

Çiğirlik
NEVSEHİR
Gülşehir'de 25 Dönüm
Hayvan Çiftliği
0.535.571.32.12

Kiralık Emlak
SEFAKÖY'de
2+1 Tadilatlı
0.505.463.17.00

Vasita
RANGE Rover
Vogue, Range Rover
Sport, Mercedes G
Serisi, Mercedes S
Serisi Aracınızı
Nakit Alıyoruz.
0.532.389.80.70

Vasita Arayanlar
ARACLARINIZ
Kurumsal Firmalara
Garantili Uzun
Vadeli Kiralanır.
0.505.007.61.23

Satılık Emlak
ANTALYA Kas
Kemer'de 14.221m2
yatırımlık müstakil
Arazi 0.534.622.71.65

Satılık Arsa
ANTALYA Karaköy'de
7630m² 5-Parsel
Göl Manzara Arsa
0.535.475.15.15

Evrak Zayı
ASO000002662 SİCİL
NUMARALI YENİ NESİL
POS RUHSATNAMESİ
KAYBOLMUŞTUR.

Kimlik Zayı
EHİYETİMİ,
Kimliğimi kaybettim
Hükümsüzdür.
Turgut Yıldız
GAZİ Üniversitesi
öğrenci kimliğimi
kaybettim.

Aras Arayanlar
ANKARA'daki
Arasınız alınız.
0532.599.21.79

Aras Arayanlar
CANAKKALE
ve ilçelerinde
Arasınız, Tarlalarınız
değerinde alınız.
0.533.473.62.95

Çiğirlik
NEVSEHİR
Gülşehir'de 25 Dönüm
Hayvan Çiftliği
0.535.571.32.12

Kiralık Emlak
SEFAKÖY'de
2+1 Tadilatlı
0.505.463.17.00

Vasita
RANGE Rover
Vogue, Range Rover
Sport, Mercedes G
Serisi, Mercedes S
Serisi Aracınızı
Nakit Alıyoruz.
0.532.389.80.70

Vasita Arayanlar
ARACLARINIZ
Kurumsal Firmalara
Garantili Uzun
Vadeli Kiralanır.
0.505.007.61.23

Satılık Emlak
ANTALYA Kas
Kemer'de 14.221m2
yatırımlık müstakil
Arazi 0.534.622.71.65

Satılık Arsa
ANTALYA Karaköy'de
7630m² 5-Parsel
Göl Manzara Arsa
0.535.475.15.15

Evrak Zayı
ASO000002662 SİCİL
NUMARALI YENİ NESİL
POS RUHSATNAMESİ
KAYBOLMUŞTUR.

Kimlik Zayı
EHİYETİMİ,
Kimliğimi kaybettim
Hükümsüzdür.
Turgut Yıldız
GAZİ Üniversitesi
öğrenci kimliğimi
kaybettim.

Aras Arayanlar
ANKARA'daki
Arasınız alınız.
0532.599.21.79

Aras Arayanlar
CANAKKALE
ve ilçelerinde
Arasınız, Tarlalarınız
değerinde alınız.
0.533.473.62.95

Çiğirlik
NEVSEHİR
Gülşehir'de 25 Dönüm
Hayvan Çiftliği
0.535.571.32.12

Kiralık Emlak
SEFAKÖY'de
2+1 Tadilatlı
0.505.463.17.00

Vasita
RANGE Rover
Vogue, Range Rover
Sport, Mercedes G
Serisi, Mercedes S
Serisi Aracınızı
Nakit Alıyoruz.
0.532.389.80.70

Vasita Arayanlar
ARACLARINIZ
Kurumsal Firmalara
Garantili Uzun
Vadeli Kiralanır.
0.505.007.61.23

ADANA MERKEZ YAĞMURSUYU PROJESİ
PAYDAŞ KATILIMI ve HALKIN BİLGİLENDİRİLMİYE TOPLANTISI TUTANAĞI

ASKİ Tarafından Yapılan Toplantı Duyurusu

Şekil 11 İLBANK ve ASKİ Tarafından Yapılan Toplantı Duyurusu

TOPLANTI İLANI
ADANA MERKEZ YAĞMURSUYU PROJESİ
Paydaş Katılımı ve Halkın Bilgilendirilmesi Toplantısı
Adana il merkezinde Dünya Bankası finansmanı ile İLBANK A.Ş. tarafından yürütülecek olan “Adana Merkez Yağmursuyu Projesi” kapsamında, projeden etkilenebilecek paydaşları ve halkı bilgilendirmek, görüş ve önerilerini almak amacıyla aşağıda belirtilen tarih, saat ve yerde “Paydaş Katılımı ve Halkın Bilgilendirilmesi Toplantısı” düzenlenecektir. Toplantıda proje kapsamı, çevresel ve sosyal etkiler ile alınması planlanan önlemler hakkında bilgi verilecek; katılımcıların görüş, öneri ve soruları alınacaktır. Halkımıza saygı ile duyurulur. İlgili belgelere adresten ulaşabilirsiniz: https://www.ilbank.gov.tr/storage/uploads/uidb/terrp_adana_merkez_yagmursuyu_projesi_csy_p_cc_1766751674.pdf Toplantı Yeri: Gürselpaşa Özgür Kadın Parkı Toplantı Yerinin Adresi: Gürselpaşa Mahallesi, 75304 Sokak No:63 Toplantı Tarihi: 13.01.2026 Toplantı Saati: 13:00 Proje Sahibi İLBANK Tel: 0 (312) 508 70 00 E-posta: uidbbilgi@ilbank.gov.tr https://www.ilbank.gov.tr/form/bilgiedinmeuluslararası Proje Faydalanıcısı Adana Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü (ASKİ) Tel: 0 (322) 457 10 25 E-posta: info@adana-aski.gov.tr adanaaski@hs01.kep.tr ASKOM (ASKİ Çağrı Merkezi) Tel: 185 E-posta: askom@adana-aski.gov.tr Danışman ALTER Uluslararası Mühendislik ve Müşavirlik Hizmetleri A.Ş. Tel: 0 (312) 439 52 86 E-posta: alter@alter.com.tr

ADANA MERKEZ YAĞMURSUYU PROJESİ
PAYDAŞ KATILIMI ve HALKIN BİLGİLENDİRİLMİ TOPLANTISI TUTANAĞI

**ÇSYP ile Paydaş Katılımı ve Halkın Bilgilendirme Toplantısı ile İlgili Doküman ve Duyurular
İLBANK ve ASKİ Resmi İnternet Sitesinde Yayımlanmıştır**

Şekil 12 ÇSYP Dokümanları İLBANK'ın Resmî Web Sitesinde Yayımlanmıştır

The screenshot shows the İLBANK website with the following elements:

- Header:** İLBANK logo, Turkish flag, and logos of the Ministry of Environment, Urbanization and Climate Change and the Ministry of National Education.
- Navigation Bar:** BANKAMIZ, BÖLGE MÜDÜRLÜKLERİMİZ, KREDİ VE FİNANS, İHALELER, PROJELER, İNSAN KAYNAKLARI, İLETİŞİM.
- Main Title:** Türkiye Deprem Sonrası İyileştirme ve Yeniden İmar Projesi (TERRP)
- Left Sidebar:** Çevresel ve Sosyal Çerçeve Dokümanları, Alt Projeler.
- Right Content Area:** Alt Projeler / Adana ASKİ. A list of projects with expand/collapse icons. The 'Adana Merkez Yağmursuyu Projesi' is highlighted.
- Footer:** Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı (ÇSYP)

ADANA MERKEZ YAĞMURSUYU PROJESİ

PAYDAŞ KATILIMI ve HALKIN BİLGİLENDİRİLME TOPLANTISI TUTANAĞI

Şekil 13 Paydaş Katılımı ve Halkın Bilgilendirme Toplantısı Broşürü

Trafik Yönetimi

Adana Merkez Yağmursuyu Projesi kapsamında yürütülecek inşaat çalışmaları sırasında, trafik ve yaya güvenliğini sağlamak amacıyla gerekli önlemler alınacaktır. Çalışmalar süresince araçlar için alternatif güzergâhlar belirlenecek, bunun mümkün olmadığı durumlarda kapatılan yollar en kısa sürede tekrar kullanıma açılacaktır. Yaya için geçici geçişler sağlanacak, yol kapatma işlemlerinden önce gerekli izinler alınarak ilgili paydaşlar bilgilendirilecektir. İnşaat alanı ve çevresinde uygun trafik işaretleri ve yönlendirmeler kullanılarak güvenli ulaşımın sürekliliği sağlanacaktır.

Toplum Sağlığı ve Güvenliği

Adana Merkez Yağmursuyu Projesi kapsamında, inşaat sürecinde toplum sağlığı ve güvenliğini korumak amacıyla paydaş katılım faaliyetleri yürütülecek ve yerel halkla düzenli iletişimler yapılacaktır. Çalışmalar sırasında yaşlılar, hamile kadınlar, çocuklar ve engelli bireyler gibi hassas gruplar için gerekli ek önlemler alınarak güvenli geçişler sağlanacak, kamuya açık alanlarda erişim kontrollü şekilde sınırlandırılacaktır. İnşaat alanında yeterli aydınlatma, uygun uyarı ve yönlendirme işaretleri ile fiziksel bariyerler kullanılarak olası riskler en aza indirilecektir.

Hava Kalitesi ve Gürültü Yönetimi

Adana Merkez Yağmursuyu Projesi kapsamında inşaat sürecinde hava kalitesi ve gürültüye bağlı etkileri en aza indirmek amacıyla gerekli önlemler uygulanacaktır. Hava kalitesi ile ilgili şikayetler olması durumunda, etki alanı için hava kalitesi ölçümleri yapılacaktır. Özellikle kuru hava koşullarında önemli toz emisyonlarını önlemek için su püskürtülecektir. Hafriyat toprağı taşıyan üstü açık kamyonların üzeri inşaat alanından ayrılmadan önce kapatılacaktır. İnşaat sırasında kullanılan ekipman ve makineler düzenli aralıklarla izlenecek ve bakımları yapılacaktır. Egzoz emisyonlarını en aza indirmek için iş makinelerinin ve kamyonların düzenli olarak bakımları yapılacaktır. Kamyonlar için luz sınırı uygulanacaktır. İnşaat aşamasında mümkün olduğunca 'düşük gürültülü' ekipman kullanılacak, gece çalışmasına izin verilmeyecektir.

Dilek, Öneri ve Şikayetler

Hem inşaat hem de işletme aşamasında Proje ile ilgili endişe, görüş, şikâyet ve önerilerinizi Yüklenicilere inşaat sahalarına asacakları iletişim kanalları yolu ile veya ASKİ, İLBANK, CIMER veya aşağıda yer alan kanallar vasıtasıyla iletebilirsiniz. İletilen şikâyetler hassas bir şekilde ele alınacak ve mümkün olan en kısa zamanda (en fazla 15 iş günü içinde) çözümlü bilgi verilecektir.

Proje Sahibi: İLBANK

Telefon: 0 312 508 79 79

e-posta: uidbbilgi@ilbank.gov.tr

Adres: Emniyet Mahallesi, Hipodrom Caddesi, No:9/21, Yenimahalle, Ankara

Web:

<https://www.ilbank.gov.tr/form/bilgiedinmeuluslararası>

Proje Faydalanıcısı: ASKİ

Genel Müdürlük Santral: 0 322 457 10 25

e-posta: info@adana-aski.gov.tr

adanaaski@hs01.kep.tr

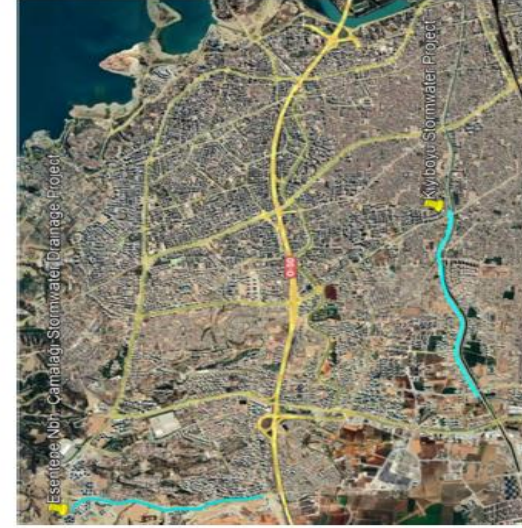
ASKOM (ASKİ) ÇAĞRI MERKEZİ

Telefon: 185

e-posta: askom@adana-aski.gov.tr

Paydaş Katılımı ve Halkın Bilgilendirilmesi Toplantısı

İLBANK tarafından Adana il merkezinde yaşayan ve projeden etkilenebilecek paydaşların katılımıyla bilgilendirme toplantıları düzenlenecektir. Toplantı duyuruları muhtarlıklara asılacaktır.

ADANA MERKEZ YAĞMURSUYU
PROJESİ

Bilgilendirme Broşürü

Ocak 2026

ADANA MERKEZ YAĞMURSUYU PROJESİ

PAYDAŞ KATILIMI ve HALKIN BİLGİLENDİRİLME TOPLANTISI TUTANAĞI

Projenin Amacı

Adana Merkez Yağmursuyu Projesi, İLBANK tarafından uygulanan ve Dünya Bankası tarafından finanse edilen Türkiye Deprem Sonrası İyileştirme ve Yeniden İmar Projesi (TERRP) kapsamında hayata geçirilmektedir. Proje, Adana il merkezinde artan nüfus, yoğun kentleşme ve iklim değişikliğine bağlı aşırı yağışlar sonucunda yetersiz kalan mevcut yağmursuyu altyapısının güçlendirilmesini ve modernize edilmesini amaçlamaktadır. Bu kapsamda, yüzey sularının kontrollü ve güvenli şekilde toplanarak uzaklaştırılması, su birikintilerinin ve taşkın risklerinin azaltılması, halk sağlığını tehdit eden durgun su alanlarının ortadan kaldırılması hedeflenmektedir. Proje ile, iklim dirençli ve sürdürülebilir bir yağmursuyu yönetim sistemi oluşturularak kentsel yaşam kalitesinin artırılması sağlanacak; inşaat ve işletme aşamalarında ortaya çıkabilecek çevresel ve sosyal riskler ise ulusal mevzuat ve Dünya Bankası çevresel ve sosyal standartlarına uygun olarak yönetilecektir.

Dünya Bankası finansmanı, Türkiye Cumhuriyeti Devleti tarafından hibe olarak sağlanmaktadır. İnşaat faaliyetlerinin yaklaşık 24 ay sürmesi planlanmaktadır.

Projenin Kapsamı

Adana Merkez Yağmursuyu Projesi kapsamında, Adana il merkezinde yer alan Seyhan ve Çukurova ilçelerine bağlı mahallelerde mevcut yağmursuyu altyapısının iyileştirilmesi ve yetersiz kalan sistemlerin yeniden inşa edilmesi hedeflenmektedir. Proje; yüzey sularının etkin şekilde toplanması ve güvenli biçimde deşarj edilmesi amacıyla yağmursuyu kanalları, açık kesitler, menfezler ve ilgili hidrolik yapıların yapımını kapsamaktadır. Bu yatırımlar ile taşkın risklerinin azaltılması, su birikintilerinin önlenmesi ve halk sağlığının korunması amaçlanmaktadır. Proje, deprem sonrası artan altyapı ihtiyacına yanıt vermek üzere Türkiye Deprem Sonrası İyileştirme ve Yeniden İmar Projesi (TERRP) kapsamında yürütülmekte olup, afetlere dayanıklı ve iklim dirençli kentsel altyapının geliştirilmesine katkı sağlamaktadır.

Projenin Çevresel ve Sosyal Etkileri ve Alınması Planlanan Önlemler

Projenin inşaat aşamasında, diğer tüm inşaat işlerinde olduğu gibi ilçe halkının karşılaşabileceği bazı geçici, kısa süreli olumsuz etkiler olabilecektir. Dünya Bankası tarafından finanse edilen tüm projelerde olduğu gibi bu projede de ilçe halkının ve çevrenin bu etkilerden en az şekilde etkilenmesini sağlamak için İLBANK tarafından bir “Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı” oluşturulmuştur. Burada kısaca bahsedilen plana aşağıdaki barkodu kullanarak, İLBANK’ın internet sitesinden de ulaşabilirsiniz.

https://www.ilbank.gov.tr/storage/uploads/uidb/terr_p_adana_merkez_yagmursuyu_projesi_csyp_cc_1766751674.pdf

Kültürel Miras

Kazı çalışmaları sırasında arkeolojik kalıntılara rastlanması halinde, çalışmalar durdurulacak ve ilgili kurumlarla iletişime geçilecektir.

Arazi Edinimi

Adana Merkez Yağmursuyu Projesi kapsamında arazi edinimi veya zorunlu yerinden edilme öngörülmektedir. Proje faaliyetleri mevcut kamu alanları ve altyapı koridorları içerisinde yürütülecek olup, bitki örtüsüne, tarım alanlarına, yapı alanlarına, meralara ve hayvancılık faaliyetlerine zarar verilmemesi esas alınacaktır. İnşaat çalışmalarının bölge halkının sosyal ve ekonomik yaşamını olumsuz etkilememesi için gerekli önlemler alınacak; olası etkiler, Türkiye Deprem Sonrası İyileştirme ve Yeniden İmar Projesi (TERRP) kapsamında hazırlanan Yeniden Yerleşim Çerçevesi doğrultusunda yönetilecektir.

Üst Toprağın Korunması

Adana Merkez Yağmursuyu Projesi kapsamında kazı ve inşaat faaliyetleri başlamadan önce, bitki örtüsü ve verimli üst toprak alt topraktan ayrılarak sıyırma işlemi yapılacaktır. Üst ve alt toprak ayrı alanlarda depolanacak, uygun koruma önlemleri ve bitkilendirme uygulamalarıyla uzun vadede erozyon ve zemin bozulması önlenecektir. Çalışmalar sırasında kirlenmiş toprak oluşması halinde, bu malzeme ilgili mevzuata uygun olarak lisanslı bertaraf sahalarına gönderilecektir.

Hafriyat ve Atık Yönetimi

Adana Merkez Yağmursuyu Projesi kapsamında kazı çalışmalarından çıkan hafriyat malzemeleri, ASKİ tarafından izin verilen hafriyat depolama alanlarına taşınacaktır. Üst toprak ve hafriyat malzemesi ayrı olarak depolanacak, teknik açıdan uygun olması halinde proje sahasında dolgu malzemesi olarak yeniden kullanılacaktır. Atık oluşumunun azaltılması amacıyla geri kazanım ve yeniden kullanım önceliklendirilecek; atıkların geri dönüşümü, taşınması ve bertarafı ilgili mevzuata uygun olarak lisanslı firmalar ve/veya yetkili belediyeler aracılığıyla gerçekleştirilecektir.

Yeraltı Sularının Korunması

Adana Merkez Yağmursuyu Projesi kapsamında, yeraltı sularının korunması amacıyla inşaat personeline dökülme önleme ve müdahale tedbirleri konusunda düzenli eğitimler verilecektir. Sıvı malzemelerin depolandığı alanlar uygun drenaj sistemleri ile donatılacak; bu sistemler olası dökülme ve sızıntıların yeraltı suyunu veya yağmur suyu drenaj sistemine ulaşmasını engelleyecek şekilde tasarlanacaktır. Olası çevresel risklerin önlenmesi için tüm depolama ve kontrol önlemleri mevzuata uygun olarak uygulanacaktır.

Yüzey Sularının Korunması

Adana Merkez Yağmursuyu Projesi kapsamında, yüzey sularının kirlenmesini önlemek amacıyla malzemeler yalnızca belirlenmiş depolama alanlarında tutulacak, inşaat sahalarında düzenli denetimler yapılacak ve çalışanlara çevresel farkındalık eğitimleri verilecektir. Olası sediment taşınımını engellemek için gerekli noktalarda tortu tutucu önlemler uygulanacaktır. Projenin su ihtiyacı kapsamında herhangi bir yüzey suyu çekimi yapılmayacak; inşaat faaliyetleri ve toz bastırma için gerekli su, mevcut belediye şebekesinden temin edilecektir.

İşgücü Yönetimi

İnşaat sırasında yaklaşık 70 personelin istihdam edilmesi öngörülmektedir. Gerekli olması halinde, proje çalışanlarına ulusal mevzuat ve Dünya Bankası standartlarına uygun konaklama imkânları sağlanacaktır.

ADANA MERKEZ YAĞMURSUYU PROJESİ
PAYDAŞ KATILIMI ve HALKIN BİLGİLENDİRİLME TOPLANTISI TUTANAĞI

10.11. Ek-11: Şikâyet Özetleri

Şikâyet Kategorisi			Total				Raporlama Dönemi			
			Kayıtlı	Beklemede*	Açık	15 iş gününden fazla açık	Kayıtlı	Beklemede*	Açık	15 iş gününden fazla açık
Değerlendirmeler										
Sorgular										
Talepler										
Şikâyetler ve Kayıtlar	Mühendislik	Yanlış mühendislik uygulaması/tasarımı								
		Asfaltlamanın önceliklendirilmesi								
		İnşaat işlerinin yavaş ilerlemesi								
	Çevresel	Tehlikeli atıkların bertarafı								
		Tehlikeli olmayan atıkların bertarafı								
		Toz/Çamur								
		Habitat/kültür koruma altındaki yapılar üzerindeki etkiler								
		Gürültü								
		Koku								
		Rastgele yağma yığınları								
		Diğer Konular								
		Arazi ve Geçim Kaynakları	Yasadışı arazi edinimi							
	Geçim kaynakları üzerindeki etkiler									
	Sosyal	Toplum sağlığı ve güvenliği								
		Kişisel varlıklarda hasar								
		Kamu hizmetlerinin aksaması								
		Estetik								
		Proje personelinin uygunsuz davranışları								
		İş sağlığı ve güvenliği								
Çalışma saatleri										
Diğer Konular										
TOPLAM										

* Kapanış süresi şikâyetçi ile anlaşarak uzatılır.

ADANA MERKEZ YAĞMURSUYU PROJESİ
PAYDAŞ KATILIMI ve HALKIN BİLGİLENDİRİLME TOPLANTISI TUTANAĞI